

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

IX legislatura
Període entre legislatures

Número 409
3 de desembre de 2012

SUMARI

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. Procediments que es clouen amb l'adopció de resolucions

3.10.60. Procediments relatius a la memòria anual i a altres informes de la Sindicatura de Comptes

——— Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 26/2012, referent a GISA, corresponent al 2008 i el 2009
Tram. 256-00040/09

Obertura del procediment i trasllat a la propera legislatura p. 3

——— Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 27/2012, referent a GISA, corresponent al 2007
Tram. 256-00041/09

Obertura del procediment i trasllat a la propera legislatura p. 3

4. INFORMACIÓ

4.85. Sindicatura de Comptes

——— Informe de fiscalització 26/2012, referent a GISA, corresponent al 2008 i el 2009
Tram. 256-00040/09

Presentació p. 3

——— Informe de fiscalització 27/2012, referent a GISA, corresponent al 2007
Tram. 256-00041/09

Presentació p. 117

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

Els documents publicats en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (BOPC) són una reproducció fidel dels documents originals entrats al Registre. La reproducció dels informes de la Sindicatura de Comptes respecta també la compaginació de l'original.

La numeració del BOPC no està necessàriament vinculada a una sola data.

ISSN: 0213-7798 · Dipòsit legal: B-20.066-1980 · Imprès a Multitext, SL
www.parlament.cat

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. PROCEDIMENTS QUE ES CLOUEN
AMB L'ADOPCIÓ DE RESOLUCIONS3.10.60. PROCEDIMENTS RELATIUS A LA
MEMÒRIA ANUAL I A ALTRES INFORMES
DE LA SINDICATURA DE COMPTES— **Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 26/2012, referent a GISA, corresponent al 2008 i el 2009**

Tram. 256-00040/09

Obertura del procediment i trasllat a la propera legislatura
Reg. 77462

Acord: Presidència del Parlament, 23.11.2012.

N. de la R.: L'Informe de la Sindicatura de Comptes es reproduïx en la secció 4.85.

— **Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 27/2012, referent a GISA, corresponent al 2007**

Tram. 256-00041/09

Obertura del procediment i trasllat a la propera legislatura
Reg. 77463

Acord: Presidència del Parlament, 23.11.2012.

N. de la R.: L'Informe de la Sindicatura de Comptes es reproduïx en la secció 4.85.

4. INFORMACIÓ

4.85. SINDICATURA DE COMPTES

— **Informe de fiscalització 26/2012, referent a GISA, corresponent al 2008 i el 2009**

Tram. 256-00040/09

Presentació

Síndic Major de la Sindicatura de Comptes

A LA PRESIDENTA DEL PARLAMENT

Molt Honorable Presidenta,

En compliment del que preveu la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, em complau trametre-us, adjunts, tres exemplars en format paper i un exemplar en suport informàtic de l'informe de fiscalització núm. 26/2012, aprovat pel Ple de la Sindicatura, relatiu a Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercicis 2008 i 2009.

Aprofito l'avinentsa per a saludar-vos ben atentament.

Barcelona, 20 de novembre de 2012

Jaume Amat i Reyero
Síndic Major

Manel Rodríguez Tió, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

Que a Barcelona, el dia 9 d'octubre del 2012, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, I. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sra. Emma Balseiro Carreiras, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Sr. Enric Genescà i Garrigosa, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 26/2012, relatiu a Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercicis 2008 i 2009.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 31 d'octubre de 2012

Manel Rodríguez Tió

Vist i plau
El síndic major
Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS

1.	INTRODUCCIÓ	p. 5	BOE	<i>Butlletí Oficial de l'Estat</i>
1.1.	Introducció a l'informe	p. 5	DEF	Departament d'Economia i Finances
1.1.1.	Objecte i abast	p. 5	DOGC	<i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i>
1.1.2.	Metodologia	p. 6	DOUE	<i>Diari Oficial de la Unió Europea</i>
1.2.	Introducció a la societat fiscalitzada	p. 6	DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
1.2.1.	Antecedents, constitució i naturalesa jurídica	p. 6	GISA	Gestió d'Infraestructures, SAU
1.2.2.	Objecte social	p. 6	IIC	Instruccions internes de contractació
1.2.3.	Òrgans de la societat	p. 7	IFERCAT	Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
1.2.4.	Normativa bàsica aplicable	p. 8	IVA	Impost sobre el valor afegit
2.	FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	p. 9	JCCAC	Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya
2.1.	Auditories i comptes anuals	p. 9	LCSP	Llei de contractes del sector públic
2.2.	Balanç de situació i compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre del 2008 i del 2009	p. 10	M€	Milions d'euros
2.2.1.	Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 i a 31 de desembre del 2009: anàlisi de les variacions més importants	p. 10	PEF	Pla economicofinancer
2.2.2.	Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2009: anàlisi de les variacions més importants	p. 10	SARHA	Subjectes a regulació harmonitzada
2.2.3.	Observacions resultants de la fiscalització	p. 15	SEC 95	Sistema Europeu de Comptes
2.2.4.	Observacions resultants del fet posterior referent a la sostracció de xecs	p. 18	TABASA	Túnel i Accessos de Barcelona, SAC
3.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	p. 25	TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques
3.1.	Liquidació del pressupost de l'exercici 2008	p. 27	UTE	Unió temporal d'empreses
3.2.	Liquidació del pressupost de l'exercici 2009	p. 28		
4.	FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ	p. 30		
4.1.	Normativa aplicable	p. 31		
4.2.	Informació sobre la contractació de gisa dels exercicis 2008 i 2009	p. 32		
4.3.	Fiscalització de les instruccions internes de contractació	p. 37		
4.4.	Mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009	p. 40		
4.4.1.	Mostra dels contractes adjudicats	p. 40		
4.4.2.	Resultats de la revisió dels expedients seleccionats	p. 48		
5.	CONCLUSIONS	p. 66		
5.1.	Fiscalització economicofinancera	p. 66		
5.2.	Fiscalització pressupostària	p. 70		
5.3.	Fiscalització de la contractació	p. 71		
5.4.	Fets posteriors	p. 78		
5.5.	Seguiment de recomanacions d'informes anteriors	p. 80		
6.	ANNEXOS	p. 85		
6.1.	Annex I: balanç i compte de pèrdues i guanys de l'exercici finalitzat el 31 de desembre del 2007	p. 85		
6.2.	Annex II: liquidació dels pressupostos dels exercicis 2008 i 2009	p. 87		
6.2.1.	Liquidació del pressupost de l'exercici 2008	p. 87		
6.2.2.	Liquidació del pressupost de l'exercici 2009	p. 90		
6.3.	Annex III: resum de les modificacions de les instruccions internes de contractació	p. 93		
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	p. 94		
8.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS	p. 112		

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast

De conformitat amb la normativa vigent, i per tal de complir l'article 71 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, i el Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes s'emet el present informe de fiscalització, relatiu a l'empresa de la Generalitat Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA)¹ corresponent als exercicis 2008 i 2009.

El present informe s'emet també en compliment de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, del 2 de juny del 2011, que insta la Sindicatura de Comptes a:

- a) Reformular l'Informe de fiscalització referent a Gestió d'Infraestructures, SA, corresponent a l'exercici del 2007, ampliant la cobertura i l'abast dels treballs fins a disposar, eventualment, d'evidències sobre els presumptes delictes comesos en el si de l'empresa.²
- b) Elaborar informes de fiscalització sobre els exercicis del 2008, el 2009 i el 2010 amb el mateix abast i la mateixa cobertura que el corresponent a l'informe reformulat de l'exercici del 2007.

L'objecte d'aquest informe és el següent:

- Analitzar els Estats financers de GISA corresponents als exercicis 2008 i 2009, per tal de verificar que representen d'una manera fidel i veraç la situació patrimonial i financera de la societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- Analitzar la Liquidació pressupostària amb l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- Analitzar el compliment de la legalitat en la contractació.
- Donar compliment a la Resolució del Parlament abans esmentada.

1. L'empresa manté com a abreviació la denominació GISA però el text refós dels seus Estatuts, aprovat per l'Acord de govern de 23 de setembre del 2008 canvia les sigles SA per SAU (societat anònima unipersonal) en els diferents articles dels estatuts on figurin. Així, la denominació social és Gestió d'Infraestructures, SAU.

2. Informe 27/2012.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació econòmicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a GISA d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades. El treball de camp a les oficines de GISA va finalitzar l'octubre del 2011 i la revisió d'aquest treball, el febrer del 2012.

1.2. INTRODUCCIÓ A LA SOCIETAT FISCALITZADA

1.2.1. Antecedents, constitució i naturalesa jurídica

GISA és una empresa pública amb la forma jurídica de societat anònima unipersonal que es va constituir mitjançant escriptura pública el 20 de juliol de 1990 davant el notari Ferran Hospital i Rusiñol. Està inscrita en el Registre mercantil de Barcelona, previ acord del Parlament, manifestat en la disposició addicional número 29 de la Llei 9/1990, del 16 de maig, que autoritzava el Consell Executiu a constituir una empresa sota qualsevulla de les formes previstes en la Llei 4/1985, del 29 de març, amb la finalitat de projectar, construir i conservar, per si o per terceres persones, i per compte de la Generalitat, les obres públiques d'infraestructura viària. El Consell Executiu va aprovar el decret constitutiu de GISA el 3 de juliol de 1990.

La societat va ser constituïda per temps indefinit. Fins al maig de 2009 el seu domicili social va ser a l'avinguda Josep Tarradellas, 20-30 de Barcelona. A partir del mes de juny el domicili social va passar a ser al carrer dels Vergós, 36-42.

1.2.2. Objecte social

L'objecte social de GISA vigent en el període fiscalitzat era l'aprovat per la Llei 31/2002, del 30 de desembre, de mesures fiscals i administratives, que es manté en l'article 2 del text refós dels Estatuts socials aprovat per l'Acord de Govern del 23 de setembre del 2008 i que especifica el següent:

1. L'objecte social de l'empresa GISA és:

- a) Projectar, construir, conservar, explotar i promocionar tota mena d'infraestructures i edificacions que la Generalitat promogui o en les quals participi i els serveis que s'hi puguin instal·lar o desenvolupar.
- b) Projectar i construir tota mena d'infraestructures i edificacions de tercers amb els quals la Generalitat n'hagi acordat la construcció.

2. Les activitats a les quals es refereix l'apartat 1 poden ésser dutes a terme per GISA, o per terceres persones. GISA actua per encàrrec del Govern, en nom propi i per compte propi, o en nom propi i per compte de la Generalitat o de les terceres persones a què es refereix l'apartat 1.b, segons els termes dels encàrrecs i els mandats d'actuació.
3. Aquestes activitats es poden dur a terme totalment o parcialment per mitjà de la participació, la qual és subjecta sempre a l'estatut de l'empresa pública catalana, la Llei de patrimoni de la Generalitat, i el Reglament que la desplega, i qualsevol altra disposició que sigui aplicable pel caràcter d'empresa pública de la societat, en societats d'objecte idèntic o anàleg.

1.2.3. Òrgans de la societat

GISA, d'acord amb l'article 7 del text refós dels seus Estatuts, està regida i administrada per la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració. Les funcions de la Junta General es regulen en l'article 8 dels Estatuts i les del Consell d'Administració, en l'article 13.

D'acord amb l'article 11 del text refós dels Estatuts els membres del Consell són nomenats per la Junta General per un termini de cinc anys. El nombre de membres està fixat en un mínim de tres i un màxim de catorze.

La composició del Consell d'Administració a 31 de desembre del 2009 era la següent:

	Nom de la persona	Càrrec que ocupava
President – conseller delegat	Xavier Casas i Masjoan	Presidenta d'IFERCAT
Vicepresidenta	Pilar de Torres i Sanahuja	Director general de Ports, Aeroports i Costes del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Consellers	Oriol Balaguer i Julià	Secretari general del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
	Joan Boada i Masoliver	Secretari general del Departament d'Economia i Finances
	Martí Carnicer i Vidal	Director general de Carreteres del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Jordi Follià i Alsina	Secretària general del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Carmina Llumà i Ras	Secretari general del Departament de Justícia
	Josep Villarreal i Moreno*	Secretari general del Departament de Governació i Administracions Públiques
	Jaume Oliveras i Maristany	Secretari general del Departament de Medi Ambient i Habitatge
	Eduard Pallejà i Sedó	Secretària general del Departament d'Educació
	M. Dolors Rius i Benito	Secretari general del Departament d'Acció Social i Ciutadania
	Jordi Rustullet i Tallada	Secretària general del Departament de Salut
	Marta Segura i Bonet	Director general del Transport Terrestre del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Manuel Villalante i Llauradó	
Secretari no conseller	Francesc Segura i Roda	

* Fins a l'1 de setembre de 2008, el secretari general del Departament de Justícia va ser el Sr. Joan Mauri i Majós.

S'ha verificat que durant l'exercici 2009 no es va produir cap variació dels membres que configuraven el Consell a 31 de desembre de 2008. Durant el 2008, l'únic canvi respecte dels membres del Consell a 31 de desembre del 2007 va ser el remarcat pel que fa al secretari general del Departament de Justícia.

1.2.4. Normativa bàsica aplicable

La normativa bàsica aplicable era la següent:

- Directiva 2004/18/CE, del Parlament Europeu i del Consell, del 31 de març del 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministrament i de serveis.
- Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP) i Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP) en vigor des de l'1 de maig del 2008.
- Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament de la Llei de contractes de les administracions públiques, parcialment derogat, des del juny del 2009, pel Reial decret 817/2009, del 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la LCSP.
- Llei 15/2008, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009.
- Llei 16/2007, del 21 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2008.
- Decret legislatiu 1/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de patrimoni de la Generalitat de Catalunya.
- Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.
- Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.
- Conveni signat amb la Generalitat de Catalunya el 5 de desembre del 1996, actualitzat

pel Conveni signat el 28 d'abril del 2000 i novament actualitzat amb el Conveni signat el 2 de desembre del 2008.³

- Pla economicofinancer (PEF) aprovat en sessió de Govern del 23 de desembre del 2008. Aquest PEF és el vigent a 31 de desembre del 2008 i a 31 de desembre del 2009 i substitueix el PEF aprovat en sessió de Govern del 27 de juliol del 2006, vigent encara durant tot l'exercici 2008.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. AUDITORIES I COMPTES ANUALS

Els comptes anuals de GISA de l'exercici 2008 van ser auditats per Oliver y Camps Auditores Asociados, SA i, els de l'exercici 2009, per KPMG Auditores, SL. Per a tots dos exercicis els auditors van emetre un informe favorable sense excepcions. Cal tenir en compte que els fets coneguts a partir del primer trimestre del 2011 recollits en l'epígraf 5.4. Fets posteriors, afectarien els comptes dels exercicis 2008 i 2009 (vegeu l'epígraf 2.2.4).

Cap dels informes de la Intervenció General del Departament d'Economia i Finances (DEF), fa referència als exercicis fiscalitzats.

La Sindicatura de Comptes ha revisat els papers de treball de l'auditoria externa corresponents a l'auditoria dels comptes anuals de GISA dels exercicis 2008 i 2009. Tot i això, la Sindicatura de Comptes ha realitzat, de manera complementària, altres proves i ha aplicat altres procediments, necessaris en relació amb certs aspectes que s'han considerat importants per la materialitat de l'import, pel concepte que recullen o pel risc d'auditoria que suposen.

3. L'actualització del Conveni signada el 28 d'abril del 2000 es va descriure en l'informe 9/2004, corresponent a l'exercici 2000. L'actualització del 2 de desembre del 2008 presenta variacions per tal de posar al dia les referències i continguts de la legislació a què fan referència les clàusules del Conveni (com, per exemple, l'Estatut de l'Empresa pública Catalana, la Llei de finances públiques de Catalunya o la Llei de contractes del sector públic). S'han observat altres variacions que no representen cap canvi essencial en la relació entre l'Administració de la Generalitat i GISA, però que s'incorporen per deixar constància de certs fets, com, per exemple, que GISA té la condició de mitjà propi de l'Administració de la Generalitat, o bé per especificar les partides comptables de Balanç on GISA ha d'imputar el cost d'execució d'obres i les aportacions rebudes, així com per detallar algunes variacions en el criteri d'aplicació de les aportacions rebudes a les obres acabades o en curs.

Els comptes anuals de l'exercici 2008 van ser elaborats d'acord amb el Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre. D'acord amb l'article 35.6 del Codi de comerç i als efectes derivats de l'aplicació del principi d'uniformitat i del requisit de comparabilitat, els comptes anuals corresponents a l'exercici 2008 es consideren comptes anuals inicials i per això es van presentar sense incloure-hi les xifres comparatives de l'exercici 2007. Els comptes anuals de l'exercici 2009 ja van ser presentats incloent-hi les xifres comparatives de l'exercici 2008.

2.2. BALANÇ DE SITUACIÓ I COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES DELS EXERCICIS FINALITZATS A 31 DE DESEMBRE DEL 2008 I DEL 2009

En aquest apartat es presenta el Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 i del 2009 i el Compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats en aquelles dates i es fa una anàlisi de les principals variacions interanuals.

D'acord amb el que s'ha dit anteriorment, no es presenten les xifres comparatives amb el Balanç de situació a 31 de desembre del 2007 i del Compte de pèrdues i guanys finalitzat en aquella data. Malgrat això cal remarcar que la transició al nou Pla general de comptabilitat no ha comportat cap impacte en el patrimoni net de GISA i, si bé hi ha hagut canvis en la nomenclatura, en l'organització i en la distribució conceptual i d'importos en algunes masses patrimonials i comptes del Balanç i del Compte de pèrdues i guanys, ha estat possible fer una anàlisi d'evolució dels imports al tancament de l'exercici 2008 respecte dels imports al tancament de l'exercici 2007. Els imports al tancament de l'exercici 2007, elaborats amb les normes del Reial decret 1643/1990, del 20 de desembre, que aprovava el Pla general de comptabilitat encara vigent en aquell exercici, es recullen en l'Annex I d'aquest informe, on es presenta el Balanç a 31 de desembre del 2007 i el Compte de pèrdues i guanys del mateix exercici.

Així mateix, un cop analitzades les variacions interanuals més significatives del Balanç de situació i del Compte de pèrdues i guanys (epígrafs 2.2.1 i 2.2.2) es presenten les observacions que es desprenen de la fiscalització (epígraf 2.2.3).

2.2.1. Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 i a 31 de desembre del 2009: anàlisi de les variacions més importants

A continuació es presenta el Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 i del 2009 i s'analitzen les variacions més significatives de manera diferenciada per a cadascun dels exercicis.

Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 i del 2009

ACTIU	31.12.2009	31.12.2008	Variació 2009/2008 (a)	% variació 2009/2008 (a)
ACTIU NO CORRENT				
Immobilitzat intangible	819	1.466	(647)	(44,1)
Aplicacions informàtiques	819	1.466	(647)	(44,1)
Immobilitzacions materials	24.947	16.308	8.639	53,0
Terrenys i construccions	15.548	8.080	7.468	92,4
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	9.399	279	9.120	(b)
Immobilitzat en curs i acomptes	0	7.949	(7.949)	(100,0)
Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini	234.734	110.406	124.328	112,6
Instruments de patrimoni	110.406	110.406	0	0,0
Altres actius financers	124.328	0	124.328	-
Inversions financeres a llarg termini	51	196	(145)	(74,0)
Altres actius financers	51	196	(145)	(74,0)
TOTAL ACTIU NO CORRENT	260.551	128.376	132.175	103,0
ACTIU CORRENT				
Deutors comercials i altres comptes que s'han de cobrar	278.123	279.877	(1.754)	(0,6)
Clients per vendes i prestacions de serveis	87.572	75.399	12.173	16,1
Deutors diversos	188.582	202.027	(13.445)	(6,7)
Personal	2	0	2	-
Actius per impost corrent	8	62	(54)	(87,1)
Altres crèdits amb les administracions públiques	1.959	2.389	(430)	(18,0)
Periodificacions a curt termini	159	67	92	137,3
Efectiu i altres actius líquids equivalents	2.985	2.067	918	44,4
Tresoreria	29	201	(172)	(85,6)
Altres actius líquids equivalents	2.956	1.866	1.090	58,4
TOTAL ACTIU CORRENT	281.267	282.011	(744)	(0,3)
TOTAL ACTIU	541.818	410.387	131.431	32,0
PASSIU				
PATRIMONI NET				
FONS PROPIS	120.492	111.239	9.253	8,3
Capital	116.426	107.786	8.640	8,0
Capital escripturat	116.426	107.786	8.640	8,0
Reserves	6.808	6.626	182	2,7
Legal i estatutàries	1.324	1.142	182	15,9
Altres reserves	5.484	5.484	0	0,0
Resultats d'exercicis anteriors	(3.355)	(4.996)	1.641	(32,8)
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(3.355)	(4.996)	1.641	(32,8)
Resultats de l'exercici	613	1.823	(1.210)	(66,4)
TOTAL PATRIMONI NET	120.492	111.239	9.253	8,3
PASSIU NO CORRENT				
Deutes a llarg termini	184.563	42.010	142.553	339,3
Altres passius financers	184.563	42.010	142.553	339,3
TOTAL PASSIU NO CORRENT	184.563	42.010	142.553	339,3
PASSIU CORRENT				
Deutes a curt termini	110.373	9.113	101.206	(b)
Deutes amb entitats de crèdit	0	8.639	(8.639)	(100,0)
Altres passius financers	110.373	474	109.899	(b)
Creditors comercials i altres comptes que s'han de pagar	124.877	226.936	(102.059)	(45,0)
Proveïdors	117.117	219.375	(102.258)	(46,6)
Creditors diversos	6.707	6.515	192	2,9
Personal (remuneracions pendents de pagament)	13	12	1	8,3
Altres deutes amb administracions públiques	1.040	1.034	6	0,6
Periodificacions a curt termini	1.513	21.089	(19.576)	(92,8)
TOTAL PASSIU CORRENT	236.763	257.138	(20.375)	(7,9)
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	541.818	410.387	131.431	32,0

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Notes:

(a) El Balanç presentat per GISA no recull les columnes de variacions; s'hi han afegit per facilitar el seguiment dels comentaris d'evolució.

(b) Percentatges superiors al 999,9%, en valor absolut.

Variacions més importants del Balanç de situació durant l'exercici 2008

Els totals dels actius i els passius a 31 de desembre de 2008 presenten un import de 410,39 M€. Això suposa que van experimentar un decrement de 628,33 M€ respecte dels totals d'actius i passius de 31 de desembre del 2007 que, segons s'observa en l'Annex I, eren de 1.038,72 M€. Aquesta variació suposa una disminució del 60,5%. A continuació es comenten els principals fets que expliquen les variacions més importants.

Subrogació de la Generalitat de Catalunya en les posicions contractuals referents a les operacions d'endeutament a llarg termini que tenia GISA

Mitjançant l'Acord de Govern del 22 de gener de 2008 la Generalitat es va subrogar en les operacions d'endeutament a llarg termini que GISA tenia formalitzades amb diferents entitats financeres per 694,31 M€. L'excepció d'aquesta subrogació correspon al préstec que GISA va formalitzar per tal d'adquirir en l'exercici 1997 accions de l'empresa TABASA i que la Sindicatura va analitzar detalladament en l'epígraf 6.1 de l'informe 32/2010.

La subrogació es fonamenta en l'article 33.1.b de la Llei 16/2007, de 21 de desembre de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2008 que estableix que l'endeutament de la Generalitat es pot augmentar amb la finalitat d'amortitzar l'endeutament de les entitats públiques classificades en el sector d'administracions públiques, d'acord amb les normes del SEC 95, pel mateix import que s'amortitzi, per optimitzar la càrrega financera global.

Com a conseqüència de la subrogació, GISA va cancel·lar de la seva comptabilitat el deute amb entitats de crèdit del passiu segons el quadre següent:

Deute amb entitats de crèdit	31.12.2007	Variacions 2008		31.12.2008
		Cancel·lació per subrogació		
Préstecs objecte de subrogació	694,31	(694,31)		0,00
- A curt termini	76,17	(76,17)		0,00
- A llarg termini	618,14	(618,14)		0,00
		Amortització quota anual	Traspàs de ll/t a c/t	
Préstec no subrogat (la Caixa - TABASA)	17,28	(8,64)	-	8,64
- A curt termini	8,64	(8,64)	8,64	8,64
- A llarg termini	8,64	-	(8,64)	0,00
		Total variacions 2008		
Total Deute amb entitats de crèdit	711,59	(702,95)		8,64
- A curt termini	84,81	(76,17)		8,64
- A llarg termini	626,78	(626,78)		0,00

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons els comptes anuals i imputacions comptables de GISA.

Els préstecs que van ser objecte de subrogació finançaven les obres realitzades per GISA per compte de la Generalitat durant el període entre la realització de la despesa i el cobrament de la Generalitat per les obres acabades. Per aquest motiu la subrogació té el mateix efecte comptable que si es tractés d'una aportació rebuda de la Generalitat de Catalunya que, com a tal, es comptabilitza amb signe negatiu en l'epígraf de l'actiu corres-

ponent a Deutors diversos.⁴ D'acord amb això la subrogació va suposar un decrement tant de l'actiu com del passiu de GISA per 694,31 M€.

Crèdits concedits pels contractistes

En el passiu destaca l'increment en Deutes a llarg termini. En Deutes a llarg termini, d'acord amb la subrogació abans esmentada, ja no hi apareixen deutes amb entitats de crèdit però durant l'exercici 2008 s'han originat deutes per crèdits concedits pels contractistes a GISA per un total de 42,01 M€. La totalitat d'aquest import és a llarg termini, ja que no hi ha cap venciment amb data anterior al 2010 i responen a crèdits formalitzats documentalment i previstos en els Plecs de bases que regeixen la licitació i l'adjudicació de l'obra a la qual el crèdit va associada. A final de l'exercici 2007 GISA no tenia deutes d'aquest tipus perquè durant l'exercici 2007 va cancel·lar els crèdits que tenia disposats amb els contractistes ja que les aportacions rebudes de la Generalitat li ho van permetre.

Variacions més importants del Balanç de situació durant l'exercici 2009

El Balanç a 31 de desembre del 2009 presenta un augment de 131,43 M€ respecte al de 31 de desembre del 2008, ja que va passar de 410,39 M€ a 541,82 M€. Aquesta variació suposa un increment del 32%.

A continuació es comenten els principals fets que expliquen les variacions més importants de l'actiu i del passiu.

Subrogació de TABASA en la posició jurídica de la Generalitat de Catalunya en els contractes formalitzats per GISA referents a les obres d'execució del Túnel de Bracons

Mitjançant el Decret 103/2009, del 30 de juny, la Generalitat de Catalunya va ampliar l'encàrrec de gestió a l'empresa pública TABASA amb la incorporació de diversos apartats, un dels quals correspon a la conservació i explotació de l'Eix Vic-Olot (C-37), tram Torelló –Túnel de Bracons– La Vall d'en Bas (en endavant Túnel de Bracons). Per a això, en el mateix decret s'estableix la subrogació de TABASA en la posició jurídica de la Generalitat en els contractes ja formalitzats per GISA referents a les obres d'execució del Túnel. També s'estableix que GISA i TABASA han de formalitzar els documents necessaris per complir i preveure les conseqüències econòmiques i de qualsevol altra naturalesa que es puguin produir com a conseqüència de la subrogació.

4. Dins de Deutors diversos hi ha, fonamentalment, Deutors per construcció d'obres, que inclou el deute que va adquirint la Generalitat de Catalunya com a conseqüència dels encàrrecs que fa a GISA. Així, el compte Deutors per construcció d'obres presenta el valor de les infraestructures construïdes a cost d'adquisició (certificacions d'obres, IVA i, si escau, cost de projectes, cost per finançar les obres, pel deute amb constructors o amb entitats financeres) i net del global d'aportacions rebudes o compromeses de la Generalitat segons el pressupost i d'acord amb el PEF. La part d'aportacions compromeses pendents de cobrament també queden incloses de manera diferenciada en els deutors per construcció d'obres.

El 3 de novembre de 2009 TABASA i GISA van formalitzar el conveni de col·laboració per a l'execució dels acords previstos en el Decret 103/2009. D'aquest conveni se'n desprèn que TABASA, des del moment en què se subroga en la posició de la Generalitat de Catalunya, passa a haver de fer front a unes aportacions a GISA, per tal que aquesta faci els pagaments als contractistes, per un total de 256,80 M€.⁵ D'aquest total, l'import pendent a cobrar de TABASA era, a 31 de desembre del 2009, de 181,21 M€ dels quals 56,88 M€ els aportaria en el 2010 i la resta, 124,33 M€, entre el 2011 i el 2014.

D'acord amb el que s'ha exposat, les aportacions de TABASA pendents de cobrament a llarg termini, 124,33 M€, expliquen l'increment al final del 2009 respecte a finals del 2008 del saldo de l'Actiu no corrent en el concepte Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini.

Altres variacions a remarcar del Balanç del 2009

La resta de variacions més importants de l'actiu i del passiu durant el 2009 han estat les següents:

- En l'actiu Deutors diversos ha tingut un decrement per la disminució de les aportacions compromeses de la Generalitat de Catalunya que hi ha pendents de cobrament a final de l'exercici. A final de l'exercici 2008 eren de 221,03 M€⁶ i a tancament de l'exercici 2009, de 142,50 M€. Aquest decrement de Deutors diversos queda parcialment compensat per l'increment de 56,88 M€ abans esmentat corresponent a l'aportació a curt termini pendent de cobrar de TABASA.
- En l'actiu les Immobilitzacions materials han presentat en l'exercici 2009 un increment de 8,64 M€, que correspon als darrers costos per instal·lacions i acabats interns de la nova seu social i a l'adquisició de mobiliari i equips informàtics per equipar-la. En l'exercici 2008 ja s'havia produït un increment de 7,90 M€ en Immobilitzacions materials, fonamentalment en el concepte Immobilitzat en curs, corresponent a una part pendent de liquidar del cost de construcció de la nova seu social, així com al cost del projecte de divisions, instal·lacions i acabats interiors.
- En el passiu l'augment es concentra en el concepte Altres passius financers, i correspon al finançament obtingut dels contractistes, que ha passat dels 42,01 M€ al tancament del 2008 a 294,54 M€ al tancament del 2009. L'increment és per un total de 252,53 M€, dels quals 142,51 M€ és l'increment de la part a retornar a llarg termini i 110,02 M€, l'inc-

5. El cost total de les obres del tram del Túnel de Bracons, objecte de la subrogació, ascendeix a 380,27 M€ IVA inclòs. D'aquest import, la Direcció General de Carreteres havia aportat a GISA, abans de la subrogació, 123,47 M€ i, per tant, l'import total que TABASA havia de pagar a GISA era de 256,80 M€. Posteriorment les revisions de preus han suposat un menor cost de 0,16 M€ i, per tant, l'import total que finalment TABASA ha de pagar a GISA és 256,64 M€.

6. L'import que per aquest concepte figura en el Balanç és inferior, ja que formant part d'aquests deutors hi ha alguns comptes amb saldos negatius.

ment de la part a retornar a curt termini. Aquest augment es concentra en el finançament dels dos contractistes que executen les obres del Túnel de Bracons, que representen, a 31 de desembre del 2009, un import total de finançament de contractistes de 158,86 M€.

2.2.2. Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2009: anàlisi de les variacions més importants

A continuació es presenta el Compte de pèrdues i guanys dels exercicis anuals finalitzats a 31 de desembre del 2008 i a 31 de desembre del 2009 i s'analitzen les variacions més importants de manera diferenciada per a cadascun dels exercicis.

Compte de pèrdues i guanys dels exercicis anuals finalitzats a 31 de desembre del 2008 i del 2009

	2009	2008	Variació 2009/2008 (a)	% Variació 2009/2008 (a)
OPERACIONS CONTINUADES				
Import net de la xifra de negocis	161.564	159.114	2.450	1,5
Prestacions de serveis	161.564	159.114	2.450	1,5
Aprovisionaments	(124.456)	(123.604)	(852)	0,7
Treballs realitzats per altres empreses	(124.456)	(123.604)	(852)	0,7
Altres ingressos d'explotació	841	890	(49)	(5,5)
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	839	885	(46)	(5,2)
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	2	5	(3)	(60,0)
Despeses de personal	(16.333)	(15.718)	(615)	3,9
Sous, salaris i assimilats	(13.393)	(12.776)	(617)	4,8
Càrregues socials	(2.940)	(2.942)	2	(0,1)
Altres despeses d'explotació	(19.037)	(16.298)	(2.739)	16,8
Serveis exteriors	(18.301)	(16.113)	(2.188)	13,6
Tributs	(82)	(185)	103	(55,7)
Pèrdues, deteriorament i variació provisions per operac. comerc.	(654)	-	(654)	-
Amortització de l'immobilitzat	(1.550)	(1.155)	(395)	34,2
Deteriorament i resultat per alienació de l'immobilitzat	321	117	204	174,4
Deteriorament i pèrdues	869	-	869	-
Resultats per alienació i altres	(548)	117	(665)	(b)
Altres resultats d'explotació	28	(258)	286	(b)
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	1.378	3.088	(1.710)	(55,4)
Ingressos financers	32	290	(258)	(90,0)
De valors negociables i altres instruments financers	32	290	(258)	(90,0)
Despeses financeres	(536)	(1.495)	959	(64,1)
Per deutes amb tercers	(536)	(1.495)	959	(64,1)
RESULTAT FINANCER	(504)	(1.205)	701	(58,2)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	874	1.883	(1.009)	(53,6)
Impost sobre beneficis	(261)	(60)	(201)	335,0
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES	613	1.823	(1.210)	(66,4)
OPERACIONS INTERROMPUDES	-	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	613	1.823	(1.210)	(66,4)

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Notes:

(a) El Balanç presentat per GISA no recull les columnes de variacions; s'hi han afegit per facilitar el seguiment dels comentaris d'evolució.

(b) Percentatges superiors al 999,9%, en valor absolut o per canvi de signe.

En el quadre següent es resumeixen els principals resultats del Compte de pèrdues i guanys s'hi inclouen també els referents al 2007 tenint en compte que per a aquell exercici el pla de comptabilitat aplicable recollia un resultat extraordinari positiu de 24.178 €, que, d'acord amb el nou pla aplicable des de l'exercici 2008, en aquest cas s'incorpora dins de Resultat d'explotació:

Concepte	2007	2008	2009
Resultat d'explotació	6.972	3.088	1.378
Resultat financer	(1.969)	(1.205)	(504)
Resultat abans d'impostos	5.003	1.883	874
Impost sobre societats	321	(60)	(261)
Resultat de l'exercici	5.324	1.823	613

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades dels Comptes anuals de GISA.

El Compte de pèrdues i guanys de GISA concentra els principals imports en comptes que conformen el Resultat d'explotació i, concretament, en el compte d'ingrés d'Import net de la xifra de negocis i en el de despesa d'Aprovisionaments. Aquests dos comptes donen lloc al marge d'explotació. L'Import net de la xifra de negocis inclou els imports facturats als contractistes adjudicataris de les obres en concepte de prestació de treballs facultatius de direcció, inspecció i liquidació de les obres, assistència tècnica, coordinació de seguretat i salut en l'execució de l'obra i supervisió del control de la qualitat d'aquestes obres.⁷ Per la seva banda, el compte Aprovisionaments inclou la despesa pels serveis que GISA subcontracta a tercers, bàsicament pels treballs de direcció d'obra, d'assistència tècnica, de geotècnia, de control de la qualitat i de projectes.

Variacions més importants del Compte de pèrdues i guanys durant l'exercici 2008

El Resultat de l'exercici 2008 va ser d'1,82 M€ quan en l'exercici 2007, com s'observa també en l'Annex I d'aquest informe, havia estat de 5,32 M€. Això suposa un descens de 3,50 M€. Aquest descens s'explica majoritàriament per l'evolució del Resultat d'explotació, ja que el benefici d'explotació es redueix en l'exercici 2008 respecte del 2007, en 3,88 M€. També cal tenir en compte la millora del Resultat financer en 0,76 M€ a causa, bàsicament, de la disminució dels interessos a pagar pel préstec per la progressiva reducció del principal pendent de retornar, conseqüència de l'amortització anual del capital del préstec.

El descens de Resultat d'explotació l'explica un augment dels ingressos d'explotació entre el 2007 i el 2008 que es concentra en Import net de la xifra de negocis que ha augmentat

7. Els ingressos per imports facturats als contractistes suposen aproximadament un 6% de l'import pressupostat de les obres (un 3% de l'import de l'obra en el cas de les concessions i dels drets de superfície) i GISA els reconeix de forma lineal durant el període estimat de construcció (llevat de les obres de la línia 9, per les quals l'ingrés es merita de forma proporcional al grau d'avançament de l'obra).

27,79 M€, un 21,2%, mentre que les despeses directament imputables a les obres, recollides dins d'Aprovisionaments, han augmentat en 26,59 M€, un 27,4%. Cal remarcar que el 2008 i formant part d'Aprovisionaments, el subcompte Projectes inicials inclou 9,14 M€ (0,34 M€ en l'exercici 2007) de despeses per serveis d'assistència tècnica per a la redacció de projectes que, d'acord amb el que s'esmenta en l'epígraf 2.2.3 són despeses que GISA ha hagut d'assumir quan inicialment estava previst que les finançaria amb les aportacions de la Generalitat de Catalunya, com una component més del cost de les obres executades.

Als anteriors comentaris d'evolució dels ingressos i despeses directament imputables a obres cal afegir-hi l'augment de Despeses de personal, que va ser de 2,65 M€, un 20,2%, i d'Altres despeses d'explotació, que va ser de 2,44 M€, un 17,6%.

L'augment interanual de la despesa de personal es concentra en el concepte Sous, salaris i assimilats que presenta un increment de 2,17 M€ ja que passa de 10,61 M€ en 2007 a 12,78 M€ en 2008. Aquest increment presenta tres components: la de les altes i baixes de personal que es produeixen durant l'exercici 2008 que fa que la plantilla mitjana passi de 204 persones en 2007 a 238 persones en 2008, el que explica un augment interanual d'1,38 M€; la de l'increment dels sous en el 3,5% d'acord amb les previsions del Conveni col·lectiu de treball del sector de la construcció i obres públiques de la província de Barcelona a què està adscrita GISA, que suposa un increment interanual de 0,25 M€; la que generen els canvis de categoria, l'acumulació de funcions o l'augment de càrrega de treball, que suposa un augment interanual per sobre del 3,5% per a vuitanta persones, que comporta un augment interanual de 0,54 M€.

L'augment interanual de 2,44 M€ d'Altres despeses d'explotació s'explica bàsicament per despeses d'implantació del programari SAP i del nou manteniment que aquest requereix, que suposen un increment d'1,35 M€.

Variacions més importants del Compte de pèrdues i guanys durant l'exercici 2009

El Resultat de l'exercici 2009 era de 0,61 M€ mentre que en l'exercici 2008 havia estat d'1,82 M€. Això suposa un descens d'1,21 M€, que s'explica majoritàriament per l'evolució del Resultat d'explotació, ja que el benefici d'explotació es redueix en l'exercici 2009 respecte del 2008, en 1,71 M€. També cal tenir en compte la millora del Resultat financer en 0,70 M€ que correspon a la disminució dels interessos a pagar pel préstec causada per la progressiva reducció del principal pendent de retornar (el setembre del 2009 s'ha amortitzat la darrera anualitat pendent, amb la qual cosa el préstec ja ha estat totalment amortitzat).

El descens del Resultat d'explotació obeeix a l'alentiment en els increments d'execució d'obra. GISA ha mantingut encara nivells d'execució d'obra similars als de l'exercici anterior però això ha suposat augments dels ingressos i les despeses d'explotació en el 2009

molt inferiors als increments que s'havien produït en exercicis anteriors. Així, l'import net de la xifra de negocis ha augmentat en 2,45 M€, un 1,5%, mentre que les despeses directament imputables a les obres, recollides dins Aprovisionaments, han augmentat en 0,85 M€, un 0,7%.

Pel que fa a les altres despeses que expliquen l'evolució del resultat d'explotació cal remarcar l'augment de Despeses de personal, que va ser de 0,61 M€, un 3,9%, i les despeses que presentaven l'increment més significatiu: Altres despeses d'explotació, que van créixer en 2,74 M€, un 16,8%. Cal fer notar que en aquest exercici, a diferència de l'anterior, el creixement interanual d'aquestes partides va ser superior al dels ingressos d'explotació, la qual cosa explica en bona mesura el deteriorament del resultat d'explotació.

L'augment interanual de la despesa de personal es concentra en el concepte Sous, salaris i assimilats, que presenta un increment de 0,61 M€, ja que passa de 12,78 M€ el 2008 a 13,39 M€ el 2009. Aquest increment s'explica, bàsicament, per l'increment dels sous en el 3,5% d'acord amb les previsions del Conveni col·lectiu de treball del sector de la construcció i obres públiques de la província de Barcelona a què està adscrita GISA, que suposa un increment interanual de 0,45 M€. Els 0,17 M€ restants s'expliquen per les altes i baixes de personal que es van produir durant l'exercici 2009 que van fer que la plantilla mitjana passés de 238 persones el 2008 a 244 persones el 2009, així com per canvis de categoria, acumulació de funcions i altres.

2.2.3. Observacions resultants de la fiscalització

Les observacions que cal destacar pel que fa al resultat de la fiscalització del Balanç i del Compte de pèrdues i guanys, són les següents:

Despeses de projectes inicials

Les despeses per Aprovisionaments inclouen el subcompte Projectes inicials, que el 2008 presentava un import de 9,14 M€, mentre que el 2007 va ser de 0,34 M€. Aquesta despesa correspon a serveis d'assistència tècnica per a la redacció de projectes que GISA ha hagut d'assumir i finançar amb el seu marge d'explotació quan inicialment estava previst que es finançaria amb les aportacions rebudes de la Generalitat de Catalunya, per tractar-se d'una component més del cost de les obres executades.

L'assumpció d'aquestes despeses per part de GISA ha estat conseqüència dels comunicats que entre l'octubre i el desembre de 2008 la Secretaria General del DPTOP li va trametre. En els comunicats, la Secretaria General del DPTOP detallava cadascuna de les claus i els codis dels projectes concrets de què GISA havia d'assumir la despesa amb efectes des de l'1 de gener de 2008. Això per tal d'alliberar les partides de projectes de la

Direcció General de Carreteres i de la Direcció General de Transport Terrestre. En l'exercici 2009 la despesa assumida per GISA per aquest concepte va ser de 3,81 M€.

Provisió de despeses per revisions de preus

En l'exercici 2008, les despeses d'Altres resultats d'explotació incloïen 0,29 M€ per la dotació d'una provisió de despeses per revisions de preu reclamades per determinats constructors en relació amb unes obres encarregades per ICF Equipaments. Es tracta d'un conjunt de deu obres adjudicades a un total de vuit adjudicataris. Per la tipologia de les obres (claus en mà i a preu tancat) no havien de ser objecte de revisió de preus i, malgrat això, GISA va incloure en els plecs de bases i/o en el contracte, la clàusula de revisió de preus. Això suposava que el total de la revisió de preus dels deu expedients podia arribar a 1,71 M€. Tres adjudicataris van fer una reclamació en concepte de revisió de preus per un total de 0,71 M€. GISA, com a responsable, havia d'assumir les despeses que es derivessin de les reclamacions. Del total reclamat, GISA va pagar 0,14 M€ pel total de la revisió de preus reclamada per un dels adjudicataris mentre que, amb els altres dos adjudicataris que van reclamar per un total de 0,57 M€, va arribar a un acord conforme GISA es feia càrrec del 50% de la reclamació. Davant d'això en l'exercici 2008 va dotar una provisió de despesa de 0,29 M€, que formava part de Creditors diversos. S'ha verificat que en l'exercici 2009 GISA va donar de baixa la provisió pels 0,29 M€ i va pagar 0,22 M€ mentre que, a la data d'aquesta fiscalització, un dels adjudicataris no ha facturat a GISA els restants 0,07 M€ previstos.

Despeses per refacturació de despeses d'Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT)

Com ja es va remarcar en l'informe 32/2010 per a l'exercici 2007, dins els Serveis exteriors d'Altres despeses d'explotació s'inclouen en l'exercici 2008, 1,88 M€ i, en el 2009, 2,07 M€, corresponents a la facturació que IFERCAT fa cada any a GISA (en l'exercici 2007 l'import va ser d'1,36 M€). Aquesta facturació és conseqüència de la clàusula vuitena del conveni signat el desembre de 2004 entre ambdues entitats, modificada el desembre de 2009, i correspon a la refacturació a GISA per compensació de despeses suportades per IFERCAT i en concepte de participació en l'import que GISA cobra a les empreses adjudicatàries de les obres de la línia 9 del metro per la tasca de gestió de les obres.

En l'informe 32/2010 referent a l'exercici 2007 es va remarcar que, a parer de la Sindicatura, el conveni no determinava de forma clara i detallada els conceptes i la forma de càlcul de les despeses que IFERCAT havia de facturar a GISA, ja que no definia els conceptes a refacturar ni els criteris d'imputació de les despeses. Es recomanava que el càlcul d'aquest import anual que IFERCAT factura a GISA estigués suportat mitjançant un estudi detallat.

La modificació de desembre de 2009 de la clàusula vuitena del conveni fa una primera delimitació genèrica dels conceptes que IFERCAT havia de facturar a GISA.⁸ A la pràctica, els imports totals que va facturar corresponen, en 2008, a un 90% de la major part de les seves despeses d'explotació, mentre que en 2009, deixant de banda la tipologia de despeses ja exceptuades en la modificació del conveni, corresponen al 100% de la resta de despeses d'explotació, excepte per al cas de les despeses de sous i salaris en què el percentatge refacturat va ser del 95%. El càlcul i la delimitació de despeses a refacturar de l'exercici 2009 s'ha fonamentat en l'informe de gener de 2010 elaborat per Landwell-Pricewaterhouse Coopers Abogados y Asesores Fiscales.⁹ Aquest informe presenta un detall i una definició correctes dels conceptes i de la metodologia de càlcul de la compensació de costos entre GISA i IFERCAT i finalitza validant el caràcter de mercat de la valoració efectuada. L'informe també remarca que la metodologia del càlcul pot ser vàlida durant el període de construcció de la línia 9 i no durant el d'explotació ja que, un cop iniciada l'explotació, disminuirà l'activitat de construcció (que és la que genera ingressos a GISA) i per tant, la compensació de GISA a IFERCAT hauria de disminuir progressivament fins a extinguir-se.

Així, la manca de claredat i de detall dels conceptes i dels criteris seguits per al càlcul de l'import que IFERCAT factura a GISA ha quedat correctament resolta per a l'exercici 2009 amb la modificació de desembre del 2009 de la clàusula vuitena del conveni entre les dues entitats un cop aquesta s'ha sustentat i detallat en l'informe esmentat.

De la revisió de la quantificació ha resultat que, per al 2008, IFERCAT va facturar a GISA amb un excés de 0,18 M€ ja que els percentatges es van aplicar sobre imports de despeses d'IFERCAT diferents dels del tancament comptable definitiu. Pel que fa a l'exercici 2009 la quantia que IFERCAT va facturar a GISA ha estat correcta.

Provisió de despesa pels actius no traslladats a la nova seu

En l'exercici 2007 s'havia dotat una provisió de 0,99 M€ que minorava el valor net de l'immobilitzat i que recollia com a despesa extraordinària la pèrdua prevista, quantificada pel valor net comptable dels actius que GISA havia previst no emportar-se quan es traslladés a les noves oficines del carrer dels Vergós. La quantificació es fonamentava en la previsió que el trasllat es faria a 31 d'agost del 2008.

8. La modificació de desembre de 2009 de la clàusula vuitena del conveni entre GISA i IFERCAT estableix que IFERCAT facturarà anualment a GISA una quantia que cobrirà la despesa d'IFERCAT excepte la despesa relacionada amb projectes de publicitat, la despesa vinculada a activitats no relacionades amb el projecte de la línia 9 i la despesa relativa a la remuneració o compensació dels membres del seu Consell d'Administració.

9. L'informe analitza els antecedents de les dues entitats, les seves funcions, la seva relació i el conveni entre ambdues i fonamenta el càlcul de la compensació de GISA a IFERCAT en les Directrius de preus de transferència de l'OCDE que determinen pautes d'anàlisi de la racionalitat econòmica de les relacions entre entitats vinculades.

Com que el trasllat no es va fer el 2008 GISA va recalcular la provisió preveient com a nova data del trasllat el 30 d'abril del 2009 i en va resultar una provisió a tancament de l'exercici 2008 de 0,87 M€, inferior en 0,12 M€ a la calculada en 2007. Aquest fet va suposar reconèixer en 2008 els 0,12 M€ com a ingrés que formava part del Resultat d'explotació, dins el concepte Deteriorament i resultat per alienació de l'immobilitzat.

El trasllat va tenir lloc el juny del 2009 i la pèrdua que finalment es va reconèixer en concepte de béns no traslladats a les noves oficines va ser de 0,55 M€, amb la qual cosa la provisió recalculada en 0,87 M€ va resultar excessiva.

Provisió per insolvències de clients

Fins a l'exercici 2007, formant part dels saldos de clients, no s'havien detectat imports pendents de cobrar amb antiguitat superior a sis mesos. Al tancament de l'exercici 2008 ja existien imports pendents de cobrament amb antiguitat superior a un any per 0,46 M€, que corresponen a un total de nou clients, mentre que a tancament de l'exercici 2009 els imports que superaven un any d'antiguitat arribaven a 0,73 M€, i corresponien a trenta-tres clients.

L'exercici 2009 va ser el primer exercici en què GISA va dotar una provisió per insolvències de clients, per 0,65 M€. Segons les anàlisis corresponents, a parer de la Sindicatura, una part d'aquest import, 0,15 M€, corresponia haver-la dotat en el 2008.

Despeses relacionades amb el sinistre del Carmel

En l'informe 32/2010, corresponent a l'exercici 2007, es van fiscalitzar despeses relacionades encara amb el sinistre del Carmel que en aquell exercici GISA va comptabilitzar com a despeses extraordinàries per 2,13 M€. Una part d'aquelles despeses de 2007, 0,56 M€, corresponien a certificacions de les obres efectuades en la zona del sinistre que l'Acord de Govern del 27 de desembre del 2006 havia establert que havia d'assumir GISA. Amb tot, la despesa comptabilitzada en el 2007 per 0,56 M€ excedia en 0,12 M€ l'import quantificat a l'annex de l'Acord de Govern (0,44 M€) i per aquest motiu la Sindicatura va concloure que la Generalitat havia de compensar GISA per l'excés.

Durant els exercicis 2008 i 2009 les actuacions que havia d'assumir GISA van generar noves certificacions d'obra i liquidacions de manera que, un cop feta la liquidació definitiva d'aquestes obres, el cost addicional que excedia el que estava previst en l'Acord de Govern del desembre del 2006 va ser finalment de 0,21 M€ (sense IVA). Aquest cost el va haver d'assumir GISA amb càrrec al seu patrimoni, ja que així ho havia establert l'Acord de Govern de l'1 de desembre del 2009.

Uniformitat en l'activació de despeses d'implantació del sistema SAP

El febrer de 2006 es va formalitzar un contracte per a la implementació del nou sistema de gestió basat en solucions SAP per un import total de 2,23 M€ que es va fer efectiu en set terminis, els dos últims en el 2008. Fins al 2007 l'import de la implantació va ser correctament activat mentre que en l'exercici 2008, de l'import facturat per aquest concepte, 0,61 M€, una part de 0,34 M€ es va activar, mentre que 0,27 M€ van ser registrats com a despesa per serveis exteriors dins Altres despeses d'explotació.

La uniformitat en el criteri d'imputació d'aquestes despeses d'implantació del nou sistema informàtic, així com el caire activable d'aquestes despeses requeria haver activat com a més cost d'immobilitzat intangible els 0,27 M€ i no haver-los comptabilitzat com a despesa. Amb tot, aquesta disminució de la despesa en l'exercici 2008 s'hauria vist parcialment compensada per una major despesa de 0,15 M€ en concepte de dotació a l'amortització.¹⁰

Aplicació de les aportacions de la Generalitat

Dins de Deutors destaca el compte Deutors per construcció d'obres que inclou imports comptabilitzats, d'una banda, en un subcompte de signe positiu, pel cost de les obres,¹¹ siguin en curs o acabades i, d'altra banda, en un subcompte amb signe negatiu, les aportacions rebudes de la Generalitat de Catalunya d'acord amb els pressupostos i el Pla economicofinancer de GISA. El compte presenta un import deutor net actualitzat acumulant però uns saldos històrics en els dos subcomptes esmentats.

Les aportacions rebudes es poden diferenciar segons el departament, la direcció general o altres ens de la Generalitat de les quals provenen, però no en relació amb les obres concretes que financen. Per això, d'acord amb el Conveni entre la Generalitat de Catalunya i GISA del 28 d'abril del 2000, al final de cada exercici GISA havia d'aplicar les aportacions rebudes repartint-les, per cada ens de la Generalitat, entre el cost de les obres acabades segons un sistema de proporcionalitat entre el cost total de les obres acabades respecte del cost total de les obres en curs i acabades. S'ha observat que l'actualització del 2 de desembre de 2008 de l'esmentat conveni, actualitza el criteri de repartiment estableix que GISA ha d'aplicar les aportacions rebudes a les obres acabades de cada ens de la

10. La despesa de 0,15 M€ en concepte de dotació a l'amortització correspon no sols a la part que caldria haver dotat en cas d'haver activat els 0,27 M€, sinó també a la corresponent als 0,34 M€, correctament activats però que no han estat objecte de la corresponent amortització.

11. D'acord amb el Conveni entre la Generalitat de Catalunya i GISA del 28 d'abril del 2000 (i d'acord també amb l'actualització d'aquest de data 2 de desembre del 2008) GISA obre un compte en l'actiu circulant per a cada actuació encarregada per la Generalitat on carrega tota la despesa que s'origina com a conseqüència dels contractes d'execució d'obres i, si escau, de les assistències tècniques necessàries per completar l'encàrrec, així com el cost del finançament que pot establir-se amb els contractistes o amb entitats financeres.

Generalitat en ordre de la seva antiguitat com a obra acabada i fins a esgotar el saldo de les aportacions o fins a deixar el saldo d'obres acabades a zero.

Malgrat que la modificació del conveni entre la Generalitat i GISA és del 2 desembre de 2008, a final de l'exercici 2008 GISA va seguir encara l'antic criteri d'aplicació d'aportacions rebudes recollit en el conveni d'abril del 2000. Va ser en l'exercici 2009 que es va aplicar el nou criteri.

Ajustament per a la correlació entre ingressos i despeses¹²

En relació amb aquest tema cal diferenciar dues observacions: una referida als canvis que a partir del 2008 es van produir en els procediments dels càlculs per quantificar l'ajustament a final d'exercici i, l'altra, en relació amb la recomanació, ja remarcada en exercicis anteriors, conforme s'haurien de millorar els sistemes informàtics per poder obtenir de manera més acurada i directa el càlcul de l'ajustament.

- Canvis en els procediments dels càlculs per quantificar l'ajustament

Fins a l'exercici 2007 GISA calculava l'import de l'ajustament de final d'exercici, obtenia la diferència entre el percentatge de marge previst i el percentatge de marge resultant dels imports comptabilitzats i aplicava aquesta diferència percentual sobre els ingressos comptabilitzats. A més, això ho calculava de manera diferenciada per a cadascuna de les tres grans tipologies d'obres que gestionava (obres del PEF, obres de la L9 i concessions i drets de superfície) i obtenia el total de l'import a ajustar com a suma dels tres imports obtinguts. Amb l'import resultant d'aquests càlculs s'ajustava la despesa per mantenir la correlació amb els ingressos segons el percentatge del marge previst.

A partir de l'exercici 2008 per obtenir l'import de l'ajustament el que es fa és recalcular l'import d'ingressos que respecte a les despeses reals permetria assolir el percentatge

12. D'acord amb el que es recull a l'inici de l'epígraf 2.2.2 d'aquest informe, el marge comptable d'explotació el conformen les despeses suportades pels treballs facultatius de direcció i inspecció d'obres, assistència tècnica, vigilància, etc contractats a tercers (aprovisionaments) i els ingressos repercutits (import net de la xifra de negocis) per la facturació als contractistes adjudicataris de les obres dels esmentats treballs i serveis. D'acord amb el principi de prudència valorativa, i donada la dificultat d'establir una relació entre el grau d'avançament d'una obra i l'evolució dels ingressos i despeses, GISA reconeix els ingressos de forma lineal durant el període estimat de construcció (llevat de les obres de la línia 9 cas en què l'ingrés es reconeix de forma proporcional al grau d'avançament de l'obra) mentre que les despeses les reconeix en el moment en què es produeixen. Per a una correcta correlació dels ingressos i de les despeses comptabilitzades, GISA ha dut a terme a tancament de cada exercici l'ajustament corresponent. En el cas que el marge comptable hagi estat superior al previst en el contracte (fet que ha estat així per als exercicis 2007, 2008 i 2009) això suposa ajustar la diferència com a ingrés anticipat en les periodificacions de passiu.

de marge previst; la diferència entre aquest import d'ingressos i els ingressos reals és la que s'ajusta. A més, aquest càlcul es fa sobre els imports globals de les obres, és a dir, sense diferenciar les tres tipologies d'obra, tot i que GISA disposa d'aquesta informació diferenciada.

Cal considerar una millora en el procediment de quantificació de l'ajustament el recàlcul de l'import d'ingressos: així es mantenen com a punt de partida dels càlculs, les despeses reals com a dades més properes a la meritació i a l'execució de les actuacions. Amb tot la Sindicatura de Comptes considera que caldria haver mantingut el fet de quantificar de manera diferenciada per a cadascuna de les tres tipologies d'obra i obtenir el total de l'import a ajustar com a suma dels tres imports obtinguts, ja que d'aquesta manera es donava més qualitat al càlcul de l'ajustament en incorporar més acuradament el pes específic que sobre el global de les obres representa cadascuna de les tres tipologies.

D'acord amb aquestes consideracions, si en els exercicis 2008 i 2009 GISA hagués mantingut en el procediment de càlcul la diferenciació per les tres tipologies d'obra, a 31 de desembre del 2008 no hauria variat significativament l'import a comptabilitzar com a ajustaments de periodificació de passiu, que GISA ha valorat en 21,09 M€ i hauria estat de 20,88 M€ (excés de 0,21 M€), mentre que a 31 de desembre de 2009 l'ajustament que GISA ha valorat en 1,51 M€ hauria estat de 7,74 M€ (defecte de 6,23 M€). Amb tot, cal recordar que aquest ajustament regularitza en cada exercici la manca de correlació pel decalatge temporal entre el reconeixement dels ingressos i de les despeses però que al final de la vida de cadascuna de les obres l'ajustament, de forma acumulada en el temps, acaba sent zero, ja que ingressos i despeses de cada obra acaben correlacionant-se.

- Sistemes informàtics

Igual que es va remarcar per a exercicis anteriors i tenint en compte les consideracions ja fetes en relació amb els canvis en el procediment dels càlculs per quantificar l'ajustament, es pot considerar que aquests càlculs serveixen de base per poder calcular el marge d'explotació. Tot i així la Sindicatura considera que caldria millorar els sistemes informàtics per arribar a disposar de la informació del marge real per obra extreta de forma directa de la mateixa comptabilitat i d'assegurar-ne un càlcul molt més acurat.

Baixa del director general d'Administració i Finances

S'ha revisat documentació conforme la qual el director general d'Administració i Finances de GISA va causar baixa voluntària el 15 de gener del 2008. El contracte d'aquest director general estava sotmès al Reial decret 1382/1985, de l'1 d'agost, que regula la relació

laboral del personal d'alta direcció. GISA li va abonar una indemnització de 25.000 €, d'acord amb el que preveu aquest Reial decret, ja que l'empresa no ha respectat el període de preavís de tres mesos.

D'altra banda s'ha observat també que, el 30 setembre del 2008 es va adjudicar a l'exalt directiu la realització del treball "Prospecció de l'oferta de mercat d'oficines i places d'aparcament en l'entorn pròxim a la confluència de la Via Augusta i el carrer dels Vergós" per un pressupost de 20.880 € (IVA inclòs). Només s'ha facilitat una única factura relacionada amb aquest treball, de data novembre del 2009, de 5.800 € (IVA exclòs).

2.2.4. Observacions resultants del fet posterior referent a la sostracció de xecs

En l'epígraf 5.4 es recull el fet posterior referent a la causa instruïda des de l'abril del 2011 contra una empleada de la companyia per presumpta comissió de delictes continuats d'estafa i falsedat en document mercantil, consistents en l'apropiació, falsificació i cobrament de xecs de GISA en el període entre el 2007 i l'abril del 2011.

Com a conseqüència d'aquests fets GISA ha portat a terme una investigació interna que conclou en un informe de 27 d'abril del 2011 del qual se'n desprèn que han estat emesos i cobrats xecs per un total de 517.452,71 € que no es corresponen amb operacions comercials de la Societat.

Donat que aquest import va ser comptabilitzat com a pagaments de llicències d'obres, per tant, va augmentar el cost total de l'obra executada per imports que s'ha verificat que no són reals, els administradors han decidit reformular els comptes anuals de l'exercici 2010, i corregir l'impacte econòmic d'aquest fet. En conseqüència els beneficis de l'exercici 2010 així com l'epígraf de l'actiu Deutors comercials i altres comptes a cobrar han disminuït en 517.452,71 € respecte a les xifres presentades en els comptes anuals de l'exercici 2010 formulats en data 24 de març de 2011.

A més, de l'informe d'investigació interna es desprenen també altres fets que, tot i que no tenen impacte en el Compte de pèrdues i guanys, sí que representen, en algun cas, imports sostrets i no reemborsats en els comptes bancaris de GISA. Així, en l'exercici 2007, s'observa un import de xecs emesos i cobrats de 6.000 € justificat amb el pagament fictici a un proveïdor d'una factura ja abonada l'any 2000. D'altra banda, s'observa que, entre els exercicis 2003 a 2006, es van produir càrrecs bancaris mitjançant xecs però en aquests casos, posteriorment i dins del mateix any, es reemborsaven amb imposicions en el mateix compte bancari. Aquests moviments, sense reflex comptable i compensats amb el reemborsament, van ser per un total de 23.000 €.

El resum dels anteriors aspectes derivats de la investigació duta a terme per GISA es mostra en el quadre següent:

Any	Tipologia d'actuació	Nombre operacions	Import no reemborsat	Import reemborsat
2003	Sortida per xec / ingrés efectiu	3		1.500,00
2004	Sortida per xec / ingrés efectiu	2		1.000,00
2005	Sortida per xec / ingrés efectiu	2		2.500,00
2006	Sortida per xec / reposició per xec i ingrés efectiu	7		8.500,00
2007	Sortida per xec / ingrés efectiu	4		9.500,00
	Sortida per xec / justificat per pagament fictici de factura abonada al proveïdor en el 2000	4	6.000,00	
	Sortida per xec / justificat amb llicència d'obra	9	20.080,56	
2008	Sortida per xec / justificat amb llicència d'obra	66	152.018,49	
2009	Sortida per xec / justificat amb llicència d'obra	59	150.578,61	
2010	Sortida per xec / justificat amb llicència d'obra	60	150.485,63	
2011	Sortida per xec / justificat amb llicència d'obra	16	44.289,42	
Total		232	523.452,71	23.000,00

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons informe d'investigació interna de GISA.

En relació amb el que s'ha esmentat cal dir que el març i el desembre del 2008 GISA va encarregar a assessors externs la realització de certes anàlisis de controls interns pel que fa al departament de desenvolupament de sistemes informàtics. Amb aquelles anàlisis es van posar de manifest certs riscos i possibles canvis per millorar en els processos de certificació-facturació-pagament i en els controls de fluxos de cobraments-pagaments. Es recomanava la sistematització completa del flux de tresoreria, la tramesa automàtica de bústies i avisos referents a informes de pagament i l'automatització dels controls de modificacions de propostes de pagament, així com la reducció al mínim de les ordres de pagament manual implantant, per als casos en què calia mantenir ordres manuals, sistemes d'alertes i bloqueig del superior jeràrquic.

Arran dels fets detectats l'abril del 2011 GISA va encomanar un nou assessorament extern de revisió de procediments i control intern del departament de gestió econòmica de GISA. En aquest nou assessorament es feia referència i s'aprofundia en aspectes i recomanacions de les anàlisis del 2008. S'hi afirma que cap dels aspectes substancials de les recomanacions de les anàlisis del 2008 van ser implementades, i es remarca que el frau detectat i presumptament comès per la que era la tesorera s'havia de considerar una actuació aïllada que no ha de posar en qüestió l'entorn de control de GISA, que en general semblava satisfactori, amb independència que alguns processos fossin clarament millorables. Com a conclusió general de la revisió es destaquen determinades debilitats de control intern en el Departament de Gestió Econòmica que es considera que podrien haver facilitat que es produís el frau esmentat:

- Excessiva independència funcional de la tesorera, sense gairebé supervisió efectiva de les seves tasques i inadequada segregació de funcions

- Absència de circuit formal de sol·licitud i emissió de xecs i de control de xecs emesos
- Manca en els informes de cost d'obra de la composició dels imports liquidats en concepte de llicències
- Inexistència de procediments de supervisió i control dels apunts manuals
- Insuficiència dels controls dels diferents controladors respecte dels xecs al portador que engreixaven el cost d'obres (insuficiència dels controls d'entitats financeres que atenen el pagament dels xecs o dels controls interns i externs propis de la gestió pública).

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

El pressupost de GISA corresponent l'exercici 2008, aprovat per la Llei 16/2007, del 21 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2008, preveia uns estats d'ingressos i de despeses de 1.101,77 M€. Això representa una disminució de l'1,0% respecte del pressupost aprovat per a l'exercici 2007.

El pressupost de GISA corresponent l'exercici 2009 aprovat per la Llei 15/2008, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009, preveia uns estats d'ingressos i de despeses de 1.012,00 M€. Això representa una disminució del 8,1% respecte del pressupost aprovat per a l'exercici 2008.

La base de partida de preparació dels pressupostos de GISA és el PEF vigent. En el cas del pressupost de l'exercici 2008 el PEF vigent era el del 27 de juliol del 2006 i, en el cas del pressupost de l'exercici 2009, el del 23 de desembre del 2008.

Cal remarcar que el PEF del desembre del 2008 deixava sense efecte tots els compromisos de despesa pluriennal corresponents a les anualitats de 2008 a 2015 de les aportacions de la Generalitat de Catalunya aprovats en el PEF del juliol de 2006 i els autoritzats entre aquella data i el desembre del 2008. Així, si bé el pressupost per al 2008 es va fonamentar en el PEF de juliol de 2006 i en posteriors autoritzacions de finançament aprovades mitjançant els corresponents acords de Govern per a nous encàrrecs o per a modificacions d'encàrrecs ja previstos en aquell PEF, va ser el PEF aprovat en la sessió de Govern del 23 del desembre de 2008, el document sobre el qual es van fonamentar finalment les aportacions definitivament aprovades per a l'exercici 2008. La proximitat en el temps entre aquesta aprovació i el tancament de l'exercici 2008 va fer que els imports que per a l'anualitat 2008 van ser aprovats en el PEF del desembre del 2008 coincidissin amb els imports realment liquidats per GISA en relació amb el pressupost de l'exercici 2008.

També la proximitat en el temps entre l'aprovació del PEF del desembre de 2008 i l'aprovació del pressupost per a l'exercici 2009 va fer que coincidissin els imports previstos en el PEF per a l'annualitat de 2009 i els imports aprovats en el pressupost per a l'exercici. Pel que fa als imports d'aportacions realment liquidats en relació amb el pressupost de l'exercici 2009, s'ha verificat que es fonamentaven en els corresponents acords de Govern que es van aprovar al llarg de tot l'exercici.

Com ja s'ha remarcat en exercicis anteriors, GISA va presentar la liquidació de l'estat de despeses, tant de l'exercici 2008 com del 2009, en funció de la classificació econòmica, mentre que les lleis de pressupostos de tots dos exercicis aprovaven una classificació per programes. Per tant, cal que GISA presenti la Liquidació del pressupost d'acord amb la classificació per programes.

A continuació es presenta un resum per capítols pressupostaris de les liquidacions dels pressupostos corresponents als exercicis 2008 i 2009, que en l'Annex II es recullen amb detall per articles, conceptes i aplicacions pressupostàries tal com les ha presentades GISA.

3.1. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 2008

Els resum per capítols de la liquidació del pressupost del 2008 és el següent:

Capítol pressupostari	Pressupost aprovat (A)	Drets liquidats o obligacions reconegudes (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (B×100/A)
Estat d'ingressos				
3. Taxes i altres ingressos	135.148	160.004	24.856	118,4
5. Ingressos patrimonials	55	290	235	527,3
6. Alienació d'inversions reals	870.658	1.666.918	796.260	191,5
8. Variació d'actius financers	0	13.622	13.622	-
9. Variació de passius financers	95.910	173.550	77.640	181,0
Total ingressos	1.101.771	2.014.384	912.613	182,8
Estat de despeses				
1. Remuneracions de personal	14.575	15.600	1.025	107,0
2. Despeses de béns corrents i serveis	114.711	140.337	25.626	122,3
3. Despeses financeres	1.350	1.497	147	110,9
6. Inversions reals	886.321	994.370	108.049	112,2
9. Variació de passius financers	84.814	862.580	777.766	*
Total despeses	1.101.771	2.014.384	912.613	182,8

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons liquidacions pressupostàries elaborades per GISA.

* Percentatge superior al 999,9%

La desviació positiva total respecte del pressupost aprovat ha estat de 912,61 M€ i es concentra fonamentalment en el capítol 6 d'ingressos i en el capítol 9 de despeses. Les desviacions en aquests capítols queden majoritàriament explicades per la subrogació de la Generalitat de Catalunya en les operacions d'endeutament que tenia GISA. Aquesta subrogació, ja analitzada en l'epígraf 2.2.1, va produir-se el gener del 2008 i no havia estat prevista en el pressupost aprovat per a GISA per a aquell exercici. Per tant, la subrogació per 694,31 M€ genera en el pressupost liquidat unes desviacions respecte dels imports pressupostats que es troben formant part del concepte 690 de l'estat d'ingressos i del concepte 910 de despeses.¹³

A més de les desviacions anteriors també ha estat significativa la desviació relacionada amb l'augment dels crèdits concedits pels contractistes, fet també analitzat en l'epígraf 2.2.1, que queda inclosa dins el capítol 9 de l'estat d'ingressos. Els crèdits dels contractistes han suposat un import de 42,01 M€, fet que ha generat una desviació de 30,91 M€ en l'article 95 de l'Estat d'ingressos respecte de l'import pressupostat d'11,10 M€.¹⁴ També cal remarcar com a desviació pressupostària significativa la de 36,72 M€ de l'article 95 de l'Estat de despeses. En aquest article, sota el concepte Altres variacions de passius financers, s'inclou la despesa resultant de les variacions entre els actius i els passius corrents que havia estat pressupostada amb la previsió d'un ingrés d'11,10 M€, tal com ja s'ha dit.

En el capítol 6 d'ingressos i de despeses s'han produït altres desviacions remarcables pel que fa a les aportacions rebudes dels diferents ens de la Generalitat de Catalunya i a les inversions que aquestes aportacions financen. Així, en el detall de les aplicacions pressupostàries destaquen les desviacions en ingressos per majors aportacions que les previstes referents al Departament d'Educació (29,60 M€) o a FGC (72,32 M€) i les desviacions en despeses per majors inversions que les previstes referents també al Departament d'Educació (39,77 M€) i a FGC (98,42 M€). En aquests casos els imports de les aportacions i dels encàrrecs d'inversió definitius per part dels diferents ens de la

13. La subrogació és per 694,31 M€, import que coincideix amb una de les components de la desviació pressupostària del concepte 690 de l'estat d'ingressos. El concepte 910 de l'estat de despeses on s'inclou la desviació per la subrogació presenta una desviació total de 741,04 M€. La diferència de 46,73 M€ sorgeix en el capítol 9 de l'estat d'ingressos, concretament en el concepte de 911 i recull la desviació entre les disposicions de préstecs previstes inicialment i la disposició realment liquidada per 122,90 M€ referent a un únic préstec del BEI. Aquest préstec de novembre de 2007 era de 150 M€ i GISA, el desembre de 2007, sols havia disposat de 27,10 M€. En va disposar de la resta el juny de 2008, moment en què alhora la Generalitat també se subroga.

14. L'import pressupostat en l'article 95 de l'estat d'ingressos no corresponia a una previsió dels crèdits dels contractistes sinó a la de la variació de l'actiu circulant, pressupostada com a ingrés per 11,10 M€ però que finalment, en la liquidació, va suposar una despesa de 36,72 M€, en l'article 95 de l'estat de despeses.

Generalitat van ser aprovats mitjançant l'Acord de Govern de 28 de desembre del 2008 que aprovava el nou PEF amb les anualitats d'aportacions per obres previstes de 2008 a 2015.

3.2. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 2009

Els resum per capítols de la liquidació del pressupost del 2009 és el següent:

Capítol pressupostari	Pressupost aprovat (A)	Drets liquidats o obligacions reconegudes (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (B×100/A)
Estat d'ingressos				
3. Taxes i altres ingressos	156.406	162.404	5.998	103,8
5. Ingressos patrimonials	55	32	(23)	58,2
6. Alienació d'inversions reals	846.904	859.651	12.747	101,5
8. Variació d'actius financers	8.640	8.639	(1)	100,0
9. Variació de passius financers	0	195.791	195.791	-
Total ingressos	1.012.005	1.226.517	214.512	121,2
Estat de despeses				
1. Remuneracions de personal	16.639	16.012	(627)	96,2
2. Despeses de béns corrents i serveis	135.465	143.419	7.954	105,9
3. Despeses financeres	1.757	2.649	892	150,8
6. Inversions reals	849.504	1.055.798	206.294	124,3
9. Variació de passius financers	8.640	8.639	(1)	100,0
Total despeses	1.012.005	1.226.517	214.512	121,2

Imports en milers d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons liquidacions pressupostàries elaborades per GISA.

La desviació total respecte del pressupost aprovat va ser de 214,52 M€ i es concentra fonamentalment en el capítol 9 d'ingressos i en el capítol 6 de despeses.

En el capítol 9 d'ingressos no es va preveure cap import com a pressupost aprovat però s'hi han liquidat drets per 195,79 M€, que corresponen, fonamentalment, als crèdits per contractistes que han presentat un increment total de 252,53 M€ respecte dels existents al tancament de l'exercici anterior. Com s'ha dit en l'epígraf 2.2.1, l'increment es concentra en els crèdits dels contractistes de les obres del Túnel de Bracons. La desviació total de 195,79 M€ d'aquest capítol d'ingressos inclou una altra component de signe contrari per 56,74 M€, que representa l'import de despesa per reducció del capital circulant, és a dir, per la variació global d'actius i passius corrents.

La desviació en el capítol 6 de despeses respon bàsicament a la desviació de 201,19 M€ referida a l'execució de les obres del Túnel de Bracons previstes en el pressupost, dins el concepte 660, per 55,45 M€ i que el 2009, d'acord amb l'anàlisi recollida sobre aquest tema en l'epígraf 2.2.1, van suposar un cost de 256,64 M€.¹⁵

4. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

4.1. NORMATIVA APLICABLE

GISA, des del primer de maig de 2008 es regeix per la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP). Amb tot, cal tenir en compte que d'acord amb la disposició transitòria primera de la LCSP, els expedients iniciats i els contractes adjudicats amb anterioritat a l'entrada en vigor de l'esmentada llei es regeixen pel Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, que aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP).

El conveni entre la Generalitat i GISA, modificat el 28 d'abril del 2000 i posteriorment el 2 de desembre de 2008, on es defineix el seu marc global de relacions, regula en la clàusula cinquena els encàrrecs i el finançament d'obres, serveis, etc., i estableix també que l'activitat contractual de GISA està subjecta al TRLCAP i a la LCSP.

El Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, que aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques (RGLCAP), a partir del primer de maig del 2008 es manté vigent en tot allò que no s'oposi a la LCSP. El RGLCAP va ser parcialment derogat el juny del 2009 pel Reial decret 817/2009, del 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la LCSP.

Per als exercicis 2008 i 2009 cal diferenciar els expedients de contractació que es regeixen pel TRLCAP dels que es regeixen per la LCSP. Per a tots dos casos cal tenir en compte els llindars comunitaris vigents¹⁶ en els exercicis, que són, amb exclusió de l'IVA, 5.150.000 € si es tracta de contractes d'obres i 206.000 € si es tracta de contractes de subministraments o de serveis. Tenint en compte això cal fer les observacions següents:

- Pel que fa als contractes que es regeixen pel TRLCAP, si són iguals o superen els llindars esmentats, estan sotmesos a les prescripcions de l'article 2.1 del text refós, en

15. Vegeu la nota número 5.

16. L'Ordre EHA 3875/2007, del 27 de desembre, va actualitzar els diferents límits aplicables als diferents tipus de contractes als efectes de la contractació administrativa a partir de l'1 de gener del 2008.

concret, a les prescripcions relatives a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

Per a la resta de contractes que es regeixen pel TRLCAP, és a dir, els inferiors als imports esmentats, GISA ha d'adequar la seva contractació als principis generals de contractació continguts en les directives comunitàries i en la normativa espanyola de contractació. Per la fiscalització d'aquests contractes s'han tingut en compte els criteris establerts en la Instrucció relativa als criteris a emprar en els informes en matèria de contractació, aprovada pel Ple de la Sindicatura el 21 de setembre del 2005, i tramesa a les entitats afectades.

- Pel que fa als contractes que es regeixen per la LCSP, cal tenir en compte que a efectes d'aquesta llei GISA forma part del sector públic, és poder adjudicador, però no és administració pública. Així doncs, el règim contractual aplicable és el següent:
 - Contractes subjectes a regulació harmonitzada (SARHA): els de valor estimat igual o superior als llindars comunitaris, es regeixen pel que disposen els articles 13 i 174 de la LCSP (que remet al contingut dels articles 122 a 172 i preveu determinades adaptacions).
 - Contractes no subjectes a regulació harmonitzada (no SARHA): als de valor estimat inferior als llindars comunitaris, els resulta d'aplicació l'article 121.2 (quant a la preparació del contracte i la seva adjudicació). Per a aquests casos GISA, d'acord amb l'article 175 de la LCSP, ha d'elaborar unes instruccions l'aplicació interna de les quals garanteixi que els procediments de contractació que iniciï compleixin els principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació.

4.2. INFORMACIÓ SOBRE LA CONTRACTACIÓ DE GISA DELS EXERCICIS 2008 I 2009

Per a la realització de la present fiscalització s'ha obtingut la base de dades dels contractes adjudicats durant els exercicis 2008 i 2009 deixant de banda els contractes menors i les comandes, que van ser objecte de fiscalització de l'informe 32/2010. El total de 2008 i 2009 és de 2.489 expedients i 3.356,47 M€ adjudicats. S'ha diferenciat entre contractes d'obres, de serveis i de subministraments (i d'aquests també si tenen a veure amb el funcionament de l'entitat o bé corresponen a encàrrecs de la Generalitat). També s'ha fet la distinció entre els contractes segons si l'adjudicació ha seguit un procediment obert, negociat sense publicitat o restringit així com entre els casos en què els imports superen o no els llindars comunitaris.

El resum de la contractació dels exercicis 2008 i 2009, d'acord amb els criteris anteriors, és el següent:

NOMBRE DE CONTRACTES				
Tipus	Obert	Negociat sense publ.	Restringit	Total
OBRES	364	389	8	761
Obres externes	362	388	8	758
Superiors o iguals al llindar	53	30	0	83
Inferiors al llindar	309	358	8	675
Obres internes	2	1	0	3
Superiors o iguals al llindar	1	0	0	1
Inferiors al llindar	1	1	0	2
SERVEIS	763	938	0	1.701
Serveis externs	734	819	0	1.553
Superiors o iguals al llindar	259	10	0	269
Inferiors al llindar	475	809	0	1.284
Serveis interns	29	119	0	148
Superiors o iguals al llindar	11	2	0	13
Inferiors al llindar	18	117	0	135
SUBMINISTRAMENTS	10	17	0	27
Subministraments externs	3	0	0	3
Superiors o iguals al llindar	3	0	0	3
Inferiors al llindar	0	0	0	0
Subministraments interns	7	17	0	24
Superiors o iguals al llindar	1	3	0	4
Inferiors al llindar	6	14	0	20
TOTAL NOMBRE DE CONTRACTES	1.137	1.344	8	2.489
IMPORT D'ADJUDICACIÓ DELS CONTRACTES				
Tipus	Obert	Negociat sense publ.	Restringit	Total
OBRES	2.204,11	817,46	36,43	3.058,00
Obres externes	2.196,49	816,02	36,43	3.048,94
Superiors o iguals al llindar	1.494,83	532,18	0	2.027,01
Inferiors al llindar	701,66	283,84	36,43	1.021,93
Obres internes	7,62	1,44	0	9,06
Superiors o iguals al llindar	7,17	0	0	7,17
Inferiors al llindar	0,45	1,44	0	1,89
SERVEIS	246,32	47,06	0	293,38
Serveis externs	234,59	41,49	0	276,08
Superiors o iguals al llindar	178,30	8,46	0	186,76
Inferiors al llindar	56,29	33,03	0	89,32
Serveis interns	11,73	5,57	0	17,30
Superiors o iguals al llindar	8,71	0,72	0	9,43
Inferiors al llindar	3,02	4,85	0	7,87
SUBMINISTRAMENTS	3,77	1,32	0	5,09
Subministraments externs	2,30	0	0	2,30
Superiors o iguals al llindar	2,30	0	0	2,30
Inferiors al llindar	0	0	0	0
Subministraments interns	1,47	1,32	0	2,79
Superiors o iguals al llindar	0,54	0,81	0	1,35
Inferiors al llindar	0,93	0,51	0	1,44
TOTAL IMPORT DELS CONTRACTES	2.454,20	865,84	36,43	3.356,47

Imports d'adjudicació en milions d'euros.

Nota: Les obres, serveis i subministraments interns són els corresponents al funcionament de GISA mentre que els externs són els relacionats amb els encàrrecs de la Generalitat.

IMPORT MITJÀ DELS CONTRACTES				
Tipus	Obert	Negociat sense publ.	Restringit	Total
OBRES	6,06	2,10	4,55	4,02
Obres externes	6,07	2,10	4,55	4,02
Superiors o iguals al llindar	28,20	17,74	-	27,77
Inferiors al llindar	2,27	0,79	4,55	1,49
Obres internes	3,81	1,44	-	3,02
Superiors o iguals al llindar	7,17	-	-	7,17
Inferiors al llindar	0,65	1,44	-	0,95
SERVEIS	0,32	0,05	-	0,17
Serveis externs	0,32	0,05	-	0,18
Superiors o iguals al llindar	0,69	0,85	-	0,69
Inferiors al llindar	0,12	0,04	-	0,07
Serveis interns	0,40	0,05	-	0,12
Superiors o iguals al llindar	0,79	0,36	-	0,73
Inferiors al llindar	0,17	0,04	-	0,06
SUBMINISTRAMENTS	0,38	0,08	-	0,19
Subministraments externs	0,77	-	-	0,77
Superiors o iguals al llindar	0,77	-	-	0,77
Inferiors al llindar	-	-	-	-
Subministraments interns	0,21	0,08	-	0,12
Superiors o iguals al llindar	0,54	0,27	-	0,34
Inferiors al llindar	0,16	0,13	-	0,07
IMPORT MITJÀ DELS CONTRACTES	2,16	0,64	4,55	1,35

Imports mitjans en milions d'euros.

Nota: Les obres, serveis i subministraments interns són els corresponents al funcionament de GISA mentre que els externs són els relacionats amb els encàrrecs de la Generalitat.

Dels anteriors quadres es desprèn que el nombre de contractes que superen els llindars comunitaris és de l'11,0% en obres, del 16,6% en serveis i del 25,9% en subministraments, mentre que per import, en obres suposa el 66,5%, en serveis el 66,9% i en subministraments el 71,7%. Per tant s'observa que els contractes que superen els llindars comunitaris tenen una elevada importància quant al volum global d'adjudicacions de GISA, però es concentren en un nombre poc elevat de contractes. En total superen els llindars comunitaris vuitanta-quatre contractes d'obres, dos-cents vuitanta-dos de serveis i set de subministraments, que ascendeixen a 2.034,18 M€, a 196,19 M€ i a 3,65 M€, respectivament.

Pel que fa als contractes d'obres, dels set-cents seixanta-un contractes adjudicats, tres-cents seixanta corresponen a contractes d'execució d'una obra principal i ascendeixen a 2.227,70 M€, cent vint-i-cinc corresponen a contractes d'obres complementàries d'una obra principal, que ascendeixen a 333,72 M€ i dos-cents setanta-sis corresponen a contractes de modificacions d'una obra principal, que ascendeixen a 496,58 M€. Així, per nombre de contractes, un 52,7% del total corresponen a complementaris i modificacions d'una obra principal, si bé en import suposen tan sols un 27,2% de l'import total adjudicat.

Respecte del procediment emprat en l'adjudicació dels contractes d'obres, de serveis i de subministraments, cal dir que el 73,1% de l'import total dels contractes s'ha adjudicat mitjançant el procediment obert, el 25,8% s'ha adjudicat mitjançant procediment negociat sense publicitat i l'1,1% mitjançant procediment restringit. Aquests percentatges presenten algunes variacions si s'analitzen de forma separada els contractes d'obres, els de serveis i els de subministraments:

- El 72,1% de l'import dels contractes d'obra s'adjudica mitjançant procediment obert, el 26,7%, mitjançant un procediment negociat i l'1,2% mitjançant procediment restringit.
- El 84,0% de l'import dels contractes de serveis s'adjudica mitjançant procediment obert i el 16,0% restant mitjançant procediment negociat.
- El 74,1% de l'import dels contractes de subministraments s'adjudica mitjançant procediment obert i el 25,9% restant, mitjançant procediment negociat.

L'evolució del nombre i import dels contractes en els anys 2006 i 2007 respecte dels anys 2008 i 2009 és la següent:

	Nombre de contractes				
	Anys 2006-2007 (A)		Anys 2008-2009 (B)		Variació (B/A) %
Procediment emprat	Nombre	% sobre total	Nombre	% sobre total	
Obert	1.492	51,3	1.137	45,7	(23,8)
Restringit	5	0,2	8	0,3	60,0
Negociat sense publicitat	1.412	48,5	1.344	54,0	(4,8)
Total	2.909	100	2.489	100,0	(14,4)

	Import dels contractes				
	Anys 2006-2007 (A)		Anys 2008-2009 (B)		Variació (B/A) %
Procediment emprat	Import	% sobre total	Import	% sobre total	
Obert	3.862,83	85,2	2.454,20	73,1	(36,5)
Restringit	1,92	0,0	36,43	1,1	-
Negociat sense publicitat	670,95	14,8	865,84	25,8	29,0
Total	4.535,70	100	3.356,47	100,0	(26,0)

Imports en milions d'euros.

Com s'observa, en els anys 2008 i 2009 es produeix una disminució del 14,4% en el nombre de contractes adjudicats (quatre-cents vint contractes menys que en els anys 2006 i 2007) mentre que encara és més significatiu el descens en l'import dels contractes, que és del 26,0% (es passa de 4.535,70 M€ adjudicats en els anys 2006 i 2007 a 3.356,47 M€ en els anys 2008 i 2009).

Quant als adjudicataris, durant els exercicis 2008 i 2009 els més significatius per import acumulat de contractació han estat els següents:

Entitat adjudicatària	Import total per adjudicatari	% import sobre total adjudicacions	% acumulat sobre total
Eix Diagonal Concessionària de la Generalitat de Catalunya, SA	368,40	11,0	11,0
UTE Gorg (Dragados, Obras y Proyectos, SA, Necso Entrecanales Cubiertas, SA, Comsa, SA, ACS Proyectos Obras y Construcciones, SA i Sorigué, SA)	128,34	3,8	14,8
UTE Túnel Aeroport II (FCC Construcción, SA, Scrinser, SA, Obrascón Huarte Lain, SA, Ferrovial Agroman, SA i Copisa Constructora Pirenaica, SA)	118,94	3,5	18,3
Concesionaria de Prisiones Figueras, SA	111,31	3,3	21,6
Superficialia CP Mas d'Enric, SA	102,16	3,0	24,6
UTE Línia 9 (FCC Construcción, SA, Ferrovial Agroman, SA, Obrascón Huarte Lain, SA, Copisa Constructora Pirenaica, SA i Copcisa, SA)	79,79	2,4	27,0
UTE Autovia Costa Brava (FCC Construcción, SA i Construcciones Rubau Tarrés, SA)	78,26	2,3	29,3
FCC Construcción, SA	76,62	2,3	31,6
UTE Arquitectura L-5 (Acciona Infraestructuras, SA, Corsán-Corviam Construcción, SA i Proinosa, Promoción e Ingeniería de Obras, SA)	67,05	2,0	33,6
UTE Torroella (Dragados, SA i Construcciones Rubau Tarrés, SA)	63,20	1,9	35,5
UTE Ronda Sabadell (AZVI, SA, MyJ Gruas, SA i Agustí Masoliver, AMSA, SA)	55,15	1,6	37,1
Corsán-Corviam Construcción, SA	52,99	1,6	38,7
UTE C-51 (Acciona Infraestructuras, SA i Proinosa, Promoción e Ingeniería de Obras, SAU)	51,73	1,6	40,3
Copcisa, SA	46,05	1,4	41,7
UTE Arquitectura Gorg (Dragados, SA, Comsa, SA, Acciona Infraestructuras, SA i Acsa, Obras y Infraestructuras, SA)	44,39	1,3	43,0
Copisa, Constructora Pirenaica, SA	43,84	1,3	44,3
UTE Variant Sud (Acsa, Obras e Infraestructuras, SA, Benito Arno e Hijos, SA, José Antonio Romero Polo, SA, MyJ Gruas, SA, Áridos Roma, SA i Voltes, SL)	38,58	1,2	45,5
UTE Hospital de la Garrotxa-Olot (Sacyr, SAU i Tau Ingeniería y Construcciones Especiales, SA)	37,65	1,1	46,6
UTE Olost-Olvan (Scrinser, SA i CRC Obras y Servicios, SL)	36,20	1,1	47,7
Contratas y Obras, Empresa Constructora, SA	34,44	1,0	48,7
Acsa, Obras e Infraestructuras, SA	32,64	1,0	49,7
Túnel de Bracons UTE (FCC Construcción, SA i Agrupación Guinovart Obras y Servicios Hispania, SA)	30,83	0,9	50,6
Restat d'adjudicatari (amb import < 30 M€)	1.657,91	49,4	100,0
Total adjudicacions 2008 i 2009	3.356,47		

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir dels llistats de GISA.

Com s'observa en el quadre, els nou adjudicataris més significatius concentren la tercera part de l'import total adjudicat durant els exercicis 2008 i 2009, mentre que la meitat de l'import adjudicat en aquests dos exercicis es reparteix entre un total de vint-i-dos adjudicataris. Respecte als sis adjudicataris més significatius, que acumulen més de la quarta part de les adjudicacions del exercicis 2008 i 2009, s'observa que el primer correspon a la concessió per a la construcció i explotació de l'eix de carreteres que ha de connectar Vilanova i la Geltrú i Manresa. El segon, tercer i sisè adjudicataris són diverses unions temporals d'empreses que tenen encomanats diferents expedients, tots ells relacionats amb diferents trams i infraestructures de la línia 9. El quart i cinquè adjudicataris són empreses superficiàries en relació amb determinats centres penitenciaris.

En el quadre anterior s'observa que els deu adjudicataris primers concentren el 35,5% de l'import total adjudicat durant els exercicis 2008 i 2009. Els deu adjudicataris més significatius de l'exercici 2006 i els de l'exercici 2007 van concentrar el 44,5% i el 49,0% dels respectius imports totals adjudicats en cadascun d'aquells exercicis.

4.3. FISCALITZACIÓ DE LES INSTRUCCIONS INTERNES DE CONTRACTACIÓ

Amb l'entrada en vigor de la LCSP el primer de maig del 2008, els contractes amb valor estimat inferior als llindars comunitaris es regulen d'acord amb l'article 175 de la LCSP. D'acord amb aquest article GISA ha d'adjudicar els contractes segons unes instruccions internes de contractació (IIC) que regulin els procediments de contractació i garanteixin el compliment efectiu dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació. També han de garantir que els contractes siguin adjudicats a l'oferta econòmicament més avantatjosa. Les IIC han d'estar a disposició de tots els interessats a participar en els procediments d'adjudicació d'aquests contractes i han de ser publicades en el perfil del contractant de l'entitat.

Les IIC de GISA van ser aprovades pel seu Consell d'Administració en la sessió del 24 d'abril del 2008. La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat el contingut de les IIC de GISA. Del resultat de la revisió es pot concloure que els procediments establerts en les IIC de GISA garanteixen l'acompliment dels principis esmentats. Tot i això cal remarcar certs aspectes que caldria recollir de manera més explícita. Aquestes observacions són les següents:

Aprovació de les modificacions de les IIC

Les IIC aprovades l'abril del 2008 van ser objecte d'un total de deu modificacions en la redacció d'alguns dels seus apartats entre el juny del 2008 i el setembre del 2009. Es pot veure el resum de les modificacions en l'Annex III d'aquest informe.

S'ha fet un seguiment de la formalització i el contingut d'aquestes modificacions i s'ha observat que únicament una d'aquestes deu modificacions (concretament la primera part de la modificació 2) va donar lloc a una referència explícita en l'acta de la corresponent

sessió del Consell d'Administració conforme s'aprovava com a modificació. Per tant, per la resta de modificacions que no van tenir les aprovacions que, per motius de seguretat jurídica i transparència caldria haver fet en les corresponents sessions del Consell d'Administració. De cara a futures modificacions es recomana que les futures modificacions s'aprovin de manera explícita. Malgrat això, s'ha observat que per a la totalitat de les modificacions que no van ser aprovades, en les sessions del Consell d'Administració properes a la data de cada modificació es van aprovar aspectes relatius a la contractació de major o menor transcendència per exemple, les variacions en plecs de bases tipus, en el percentatge de garantia, en la composició de la Mesa per a certes licitacions o en la delegació de certes aprovacions del procediment de contractació en el conseller delegat, les incorporacions de nova normativa aplicable, etc. Aquests temes aprovats són els que van donar lloc a les modificacions de les IIC. De totes maneres, cal que les modificacions de les IIC siguin específicament aprovades per part del Consell d'Administració.

Justificació de la necessitat i idoneïtat del contracte de caire intern

D'acord amb el que estableixen els articles 1 i 22 de la LCSP, d'obligada aplicació a la contractació de tot el sector públic, en la documentació preparatòria dels expedients de contractació cal deixar constància de la naturalesa i extensió de les necessitats a les quals es pretén fer front mitjançant el contracte projectat, així com de la idoneïtat del seu objecte i el contingut per satisfer-les.

La Sindicatura de Comptes entén que, pel que fa a la contractació de caire intern de GISA, és a dir, de béns i serveis per al seu propi funcionament, caldria que les IIC incloguessin referència expressa a l'obligació de justificar les necessitats que es volen satisfer amb la contractació i el procediment per fer-ho.

Publicitat de l'adjudicació

D'acord amb els articles 42.2 i 175.a de la LCSP, GISA ha de publicar en el perfil del contractant els contractes adjudicats. A més, la LCSP sols dispensa de l'obligació de publicar l'adjudicació en el cas de contractes menors. Respecte del que GISA recull en les seves IIC cal fer les observacions següents:

- Per als contractes adjudicats mitjançant els procediments obert, restringit i negociat amb publicitat, les IIC especifiquen que es requereix la publicació de l'adjudicació en el perfil del contractant. Es recomana que s'hi especifiqui el termini per fer-ho.
- Per als contractes adjudicats pel procediment negociat sense publicitat cal que les IIC requereixin la publicació de l'adjudicació en el perfil del contractant i es recomana que s'hi especifiqui el termini per fer-ho.

Modificacions i pròrrogues

Malgrat que no s'exigeix de manera obligatòria com a contingut de les IIC, si no hi ha regulació específica de les modificacions i les pròrrogues, s'ha de prendre com a refe-

rència els supòsits i límits de la LCSP aplicables a les administracions públiques, com a salvaguarda dels principis de publicitat i concurrència. De totes maneres es recomana que les IIC de GISA incorporin referències específiques que assenyalin el procediment i els requisits de modificació de contractes i la regulació de les pròrrogues.

Confidencialitat¹⁷

Les IIC fan referència al principi de confidencialitat i l'enumeren com un dels principis que ha de regir l'adjudicació dels contractes no SARHA. També en fa referència dins l'apartat corresponent al procediment obert, concretament dins del contingut mínim del contracte, quan preveu que es faci menció de l'extensió objectiva i temporal del deure de confidencialitat que, si escau, s'imposi al contractista. Aquesta referència també la preveuen les IIC per als casos dels procediments restringit i negociat fent una remissió a l'apartat del procediment obert.

La Sindicatura de Comptes entén que les IIC de GISA haurien de concretar els requeriments de confidencialitat exigibles tant al contractista com a l'entitat pública contractant, en aquest cas GISA, en termes similars als recollits en l'article 124 de la LCSP.

Adjudicació a l'oferta més avantatjosa: no discrecionalitat en la valoració

Les IIC fan menció expressa de la necessitat d'adjudicar el contracte a l'oferta econòmicament més avantatjosa. A més també s'hi preveuen criteris de valoració vinculats a l'objecte dels contractes i que poden ser objecte de major detall en els plecs de bases de cada licitació. També cal remarcar que és correcte que les IIC no estableixin una ponderació dels criteris de valoració ja que per a cada contracte a adjudicar poden haver-hi ponderacions diferents i, per tant, on cal recollir la ponderació és en els plecs de bases. Amb tot, la Sindicatura de Comptes entén que, per tal d'assegurar el correcte exercici de la discrecionalitat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, les IIC haurien d'incloure una referència expressa a la prioritat que cal donar, sempre que sigui possible, als criteris de valoració que es poden quantificar per referència a factors objectius i ser expressats en xifres o percentatges, davant d'aquells criteris la quantificació dels quals depèn d'un judici de valor.

Negociació en el procediment negociat¹⁸

L'article 153.1 de la LCSP fixa com a element essencial del procediment negociat la negociació a dur a terme amb un candidat o diversos candidats. Les IIC recullen correctament aquests termes quan en la part inicial defineixen els diversos procediments de contractació i, entre ells el procediment negociat. Més endavant però, quan les IIC detallen les instruc-

17. Text modificat parcialment arran del quart punt de l'al·legació quarta.

18. Text modificat parcialment arran del sisè punt de l'al·legació quarta.

cions específicament aplicables al procediment negociat, tant amb publicitat com sense, s'estableix que la negociació és potestativa.

El redactat de les IIC hauria de mantenir la negociació com a element essencial del procediment negociat i no contemplar-la com a potestativa.

Garantia definitiva

Les IIC de GISA preveïen (fins la desena modificació, del 23 de setembre de 2009) que la garantia definitiva en el cas dels contractes d'obra fos del 10% o del 15% sobre l'import de l'adjudicació IVA exclòs, segons es tractés d'edificacions o d'obra civil. Per a la resta de contractes preveïen un percentatge del 5%.

En informes d'exercicis anteriors la Sindicatura de Comptes ja apuntava que les garanties amb percentatges excessivament elevats podien representar un element limitador de la concurrència. La LCSP en l'article 83 estableix un percentatge general del 5% sobre l'import de l'adjudicació IVA exclòs que, en casos especials, pot arribar fins al 10%.

Així, al llarg de l'exercici 2008, i fins finals del setembre de 2009, en relació amb els contractes d'obra, les IIC de GISA recollien un percentatge de garantia excessiu, fet que ha estat esmenat amb la desena modificació de les IIC amb la qual s'ha establert el percentatge de garantia definitiva en el 5% per al conjunt dels contractes.

Formalització dels contractes

Les IIC de GISA estableixen que els contractes de serveis i subministraments inferiors a 60.000 € (IVA no inclòs) es perfan amb l'acceptació de l'oferta i, per tant, no es requereix la seva formalització.

La Sindicatura de Comptes entén que cal formalitzar tots els contractes amb la sola excepció dels contractes menors i, per tant, caldria que així s'establís en les IIC.

4.4. MOSTRA FISCALITZADA DELS EXERCICIS 2008 I 2009

4.4.1. Mostra dels contractes adjudicats

Les mostres fiscalitzades s'han obtingut a partir dels llistats de contractes adjudicats per GISA durant els exercicis 2008 i 2009. S'ha diferenciat entre els contractes d'obra, els de serveis i els de subministrament i s'han distingint també els de caire intern, és a dir, els que tenen a veure amb obres, serveis i subministraments relacionats amb el funcionament propi de GISA, dels de caire extern, que corresponen als directament relacionats amb encàrrecs d'obres de la Generalitat. També s'han considerat els contractes segons el procediment emprat per a l'adjudicació (obert, negociat o restringit) i les quatre demarcacions provincials catalanes.

Un cop estratificat l'univers, s'ha seleccionat una mostra d'expedients el suficientment àmplia i diversificada a partir dels criteris emprats en l'estratificació i també per tal de complir als requeriments de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya esmentada en l'epígraf 1.1.1. S'ha seleccionat la mostra tenint en compte els contractes de major import així com els adjudicataris que concentren els majors imports adjudicats durant els exercicis 2008 i 2009. Amb això s'ha obtingut una mostra d'un total de quaranta-cinc expedients que suposen un total d'import adjudicat de 589,57 M€ que, respecte del total adjudicat en els exercicis 2008 i 2009, 3.356,47 M€, representa una cobertura del 17,6%.

El detall del nombre i de l'import dels expedients seleccionats, i les cobertures obtingudes, es mostren a continuació.

	Mostra		Univers	% cobertura de la mostra (C=A×100/B)
	Nombre d'expedients	Import adjudicat (A)	Import adjudicat (B)	
Procediment emprat				
Obert	22	559,03	2.454,20	22,8
Restrigit	-	-	36,43	-
Negociat sense publicitat	23	30,54	865,84	3,5
Total	45	589,57	3.356,47	17,6
Tipus de contracte				
Obres i col·laboracions publicoprivades	28	566,39	3.058,00	18,5
Serveis	13	20,93	293,38	7,1
Subministraments	4	2,25	5,09	44,2
Total	45	589,57	3.356,47	17,6
Llindars comunitaris				
Inferiors als llindars	27	27,35	1.122,45	2,4
Superiors als llindars	18	562,22	2.234,02	25,2
Total	45	589,57	3.356,47	17,6
Exercici d'adjudicació				
2008	17	330,32	1.817,33	18,2
2009	28	259,25	1.539,14	16,8
Total	45	589,57	3.356,47	17,6

Imports en milions d'euros.

Del total d'expedients de la mostra, catorze es regeixen pel TRLCAP i trenta-un per la LCSP. Dels que es regeixen pel TRLCAP, onze són expedients adjudicats en 2008 mentre que n'hi ha tres adjudicats en l'exercici 2009 que també es regeixen pel TRLCAP d'acord amb la disposició transitòria primera de la LCSP.

Pel que fa a la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, la mostra de quaranta-cinc expedients inclou vuit expedients (que en el quadre que seguidament es presenta corresponen als expedients 2, 4, 10, 16, 17, 43, 44 i 45) relatius a obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicades en els exercicis 2008 i 2009 per procediment obert i que tenen per objecte obres de condicionament, millora i reforçament de ferms, de nusos viaris, rotondes i similars, en la Comissió Tècnica dels quals hi va intervenir el gerent de carreteres de la demarcació de Girona.

Els quaranta-cinc expedients seleccionats i revisats són els que seguidament es detallen:

Núm. exp.	Codi de l'expedient	Exercici de l'adjudicació	Legislació reguladora	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
1	CT1052210	2008	TRLCAP (art. 2.1)	Concesionaria de Prisiones Figueras, SA	Contracte de constitució d'un dret de superfície per a la construcció i conservació del Centre Penitenciari 'Puig de les Basses' de Figueres (Girona), i la seva explotació mitjançant l'arrendament a la Generalitat de Catalunya. Clau: JNP-05536.1	111.307	Dret de superfície	Obert
2	CT1052422	2008	TRLCAP (art. 2.1)	UTE Torroella (Dragados, SA i Construcciones Rubau Tarrés, SA)	Execució de les obres de millora general. Condicionalment carretera C-31. PK 357+900 al 374 +000. Tram: La Tallada d'Empordà-Torroella de Fluvià. Clau: AG-02065-A1	63.200	Obres	Obert
3	CT1051412	2008	TRLCAP (art. 2.1)	Applus Norcontrol, SLU & Soldata Iberia, SA & Euro-geotécnica, SA (UTE)	Assistència tècnica per a l'auscultació de les obres de perllongament dels FGC a Sabadell. Infraestructura. Clau: TF-02676.2	6.013	Serveis	Obert
4	CT1052440	2008	TRLCAP	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres de millora local. Zones funcionals auxiliars. Via verda. carretera C-31, PK 326+100 al PK 331+400. Tram: Palamós - Palafrugell. Clau: MG-06085	1.290	Obres	Obert
5	CN1031864	2008	TRLCAP	FCC Construcción, SA	Execució de les obres de millora general. Condicionalment de la carretera C-31 a Calafell des de l'av. de França. PK142+100 fins al límit del terme municipal amb Cunit. PK 143+800. Tram: Calafell. Clau: AT-98214	1.118	Obres (modificat)	Negociat sense publicitat
6	CT1052827	2008	TRLCAP (art. 2.1)	Centre Internacional de Mètodes Numèrics en Enginyeria - CIMNE	Assistència tècnica per a la redacció d'un estudi per a la investigació i l'assessorament en temes geotècnics de la línia 9 del Metro de Barcelona i altres grans infraestructures gestionades per GISA. Clau: E23-TM-00509	478	Serveis	Negociat sense publicitat
7	CT1052789	2008	TRLCAP	Construcciones F. Munné, SA	Execució de les obres del CEIP L'Arjau de Vilanova i la Geltrú (Garraf). Clau: PAC-05433	507	Obres	Negociat sense publicitat
8	CT1052075	2008	TRLCAP	Piñol Sanjaume, SL	Assistència tècnica per a la redacció del projecte modificat núm. 1. Ferm. Millora de les característiques super-ficials. Passeig de Barcelona, vial de Sant Jordi i carretera de la Canya. Tram: Olot. Clau: XG-06143-M1.	23	Serveis	Negociat sense publicitat

Núm. exp.	Codi de l'expedient	Exercici de l'adjudicació	Legislació reguladora	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
9	CT1052074	2008	TRLCAP	Piñol Sanjaume, SL	Assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 2. Millora de les característiques super-ficials i reforç de ferm. Vial de Sant Jordi (PK 0+000 al 0+330). Tram: Olot. Clau: XG-06143-C2.	15	Serveis	Negociat sense publicitat
10	CT1054074	2008	LCSP (SARHA)	UTE Autovía Costa Brava (FCC Construcción, SA i Construcciones Rubau Tarrés, SA)	Execució d'obres de millora general. Desdoblament. Carretera C-31. PK 313+820 al 326+450. Tram: Castell - Platja d'Aro - Palamós. Clau: DG-04143	78.258	Obres	Obert
11	CT1054072	2008	LCSP (SARHA)	Acciona Infraestructuras, SA & Proinsa Promoción e Ingeniería de Obras, SAU (UTE)	Execució de les obres de millora general. Condicionament el Vendrell-Valls. Carretera C- 51. PK 10+100 al 24+300 i del PK 26+800 al 33+800. Tram: Albinyana-Valls. Clau: AT-00164	51.731	Obres	Obert
12	CT1054691	2008	LCSP (SARHA)	Indra Sistemas, SA	Subministrament i instal·lació en estat operatiu de l'equipament per als sistemes SACTA i ICARO per a la torre de control de l'aeroport de Lleida - Alguaire. Clau: TH-05308.9A	1.443	Subministraments	Obert
13	CT1055878	2008	LCSP (art. 13.2.d)	Laviña-de la Villa, Arquitectura, SLP	Assistència tècnica per a la redacció del projecte executiu i posterior direcció d'obra corresponent a la integració de la seguretat perimetral, instal·lacions i equipament privatius dels laboratoris de la policia científica al Complex Central de la Policia	457	Serveis	Negociat sense publicitat
14	CT1052999	2008	TRLCAP (art. 2.1)	Aertec Ingeniería y Desarrollo, SLU	Assistència tècnica i consultoria per a la certificació i posada en servei de l'aeroport Lleida - Alguaire. Clau: E8-TH-05308	284	Serveis	Obert
15	CT1055429	2008	LCSP	Ibérica de Estudios e Ingeniería, SA - IBERINSA	Assistència tècnica per a la redacció de l'estudi d'impacte ambiental de millora general. Variant d'Amer. Corredor Brugent-Ter. Carretera C-63 del PK 45+000 al PK 50+000. Tram: Amer. Clau: IA-AG-03020.1	61	Serveis	Negociat sense publicitat
16	CT1054459	2008	LCSP	Aglomerats Girona, SA & Construccions Fusté, SA (UTE)	Execució de les obres de millora local. Ponts i estructures. Reparació del Pont Vell sobre la Muga, nou pont sobre la Mugueta i obres complementàries. Carretera C-260. PK 34+ 850. Tram: Castelló d'Empúries". Clau: DG-9032.5-A1-C2	1.503	Obres	Obert

Núm. exp.	Codi de l'expedient	Exercici de l'adjudicació	Legislació reguladora	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
17	CT1052416	2008	TRLCAP (art. 2.1)	Pasquina, SA	Execució de les obres de ferm. Reforçament de ferm i milliores puntuals de la carretera GI-400 del PK 0+000 al 18+611. Tram: Collada de Toses-Alp. Clau: XG-06151	12.630	Obres	Obert
18	CT1057299	2009	LCSP (SARHA)	Superficialia CP Mas d'Enric, SA	Contracte de constitució d'un dret de superfície per a la construcció i conservació d'un edifici, i la seva explotació mitjançant l'arrendament a la Generalitat de Catalunya, que el destinarà al Centre Penitenciari Mas d'Enric al municipi del Catllar.	102.160	Dret de superfície	Obert
19	CT1056497	2009	LCSP (SARHA)	UTE Arquitectura L-5 (Acciona Infraestructuras, SA, Corsán-Corviam Construcción, SA i Proinosa, Promoción e Ingeniería de Obras, SA)	Execució de les obres del projecte de perllongament de la línia 5 de l'FMB. Tram Horta-Vall d'Hebron. Arquitectura i instal·lacions. Clau: TM-99500.9	67.050	Obres	Obert
20	CT1054977	2009	LCSP (SARHA)	UTE Variant Sud (Acsa, Obras e Infraestructuras, SA, Benito Arno e Hijos, SA, José Antonio Romero Polo, SA, MyJ Gruas, SA, Áridos Roma, SA i Voltes, SL)	Execució de les obres de millora general. Nova carretera. Variant sud de Lleida (C-13). Connexió est. Tram: Lleida. Clau: NL-04151.1	38.581	Obres	Obert
21	CT1057489	2009	LCSP (SARHA)	UTE Gorg (Dragados, Obras y Proyectos, SA, Necso Entretenidas Cubiertas, SA, Comsa, SA, ACS Proyectos Obras y Construcciones, SA i Sorigué, SA)	Execució de les obres del projecte complementari núm. 5 de llosa intermèdia al macropou. Connexió amb triangle. Espais interiors al pou d'introducció de Gorg. Clau: TM-00509.3-C5	14.867	Obres	Negociat sense publicitat
22	CT1057078	2009	LCSP (SARHA)	UTE Enercom 2 L9 (Sener, Ingeniería y Sistemas, SA & Auditorías e Ingenierías, SA)	Direcció conjunta de les obres: "Sistemes de telecomunicacions de la L9 de metro de Barcelona. Clau: TM-02609.6"; "Sotestacions de tracció de la L9 de metro de Barcelona. Clau: TM-02609.7"; "Sotestacions receptores de la L9 de metro de Barcelona. Clau: TM-02609.8" i "Sistema de distribució d'energia de la L9 de metro de Barcelona. Clau: TM-02609.9"	11.514	Serveis	Obert

Núm. exp.	Codi de l'expedient	Exercici de l'adjudicació	Legislació reguladora	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
23	CT1057506	2009	LCSP (SARHA)	Otal Tècnics Olot – UTE (V.G.C. & J.M.O.L. & V.O.B. & E.P.C.)	Contracte de serveis per a la direcció d'execució de les obres de nova construcció de l'Hospital Comarcal de la Garrotxa-Olot. Clau: HOG-07396	1.167	Serveis	Obert
24	CT1056684	2009	LCSP (SARHA)	Marges BF Serveis d'Arquitectura i Gestió, SLP	Direcció d'execució de les obres de la nova construcció del Parc de Bombers de Valls. Clau: PVT-06522 i de les obres de nova construcció de la comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra corresponent a la Seu Regional Camp de Tarragona i a l'Àrea Bàsica de Policia del Tarragonès, a Tarragona. Clau: CTT-06527	592	Serveis	Obert
25	CT1055764	2009	LCSP (SARHA)	Comercial Contel, SA	Subministrament, distribució i instal·lació del mobiliari (lot 3) - Mobiliari d'oficina general. Nivell superior, per a la nova seu de GISA.	492	Subministraments	Negociat sense publicitat
26	CT1056807	2009	LCSP (SARHA)	CIS, Compañía Integral de Seguridad, SA	Prestació dels serveis de vigilància i seguretat per a la nova seu de GISA.	204	Serveis	Negociat sense publicitat
27	CT1055769	2009	LCSP (SARHA)	Tecno Perfil, SL	Subministrament, distribució i instal·lació del mobiliari (lot 6). Seients per a llocs de treball i confident, per a la nova seu de GISA.	184	Subministraments	Negociat sense publicitat
28	CT1055770	2009	LCSP (SARHA)	Archimovil, SA	Subministrament, distribució i instal·lació del mobiliari (lot 20). Compactes mòbils i arxius, per a la nova seu de GISA.	134	Subministraments	Negociat sense publicitat
29	CT1056430	2009	LCSP	Construccions Cots i Clarte, SL	Execució de les obres de "Construcció d'un edifici judicial a Berga". Clau: JUB-05340	4.475	Obres	Obert
30	CT1057439	2009	LCSP	Construcciones y Estudios, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus Millora dels accessos de Sant Celoni a la C-35. PK 55+480. Tram: Sant Celoni. Clau: MB-05002.A1	2.873	Obres	Obert
31	CT1057099	2009	LCSP	Acasa, Obras e Infraestructuras, SA	Execució de les obres d'emergència. Estabilització de terraplens a la carretera C-1412b, del PK 36+580 al 47+520 Tram: Isona i Conca Dellà. Clau: EL-09018	2.500	Obres	Negociat sense publicitat

Núm. exp.	Codi de l'expedient	Exercici de l'adjudicació	Legislació reguladora	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
32	CT1057610	2009	LCSP	Copisa, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1 de millora local. Ponts i estructures. Obres complementàries d'estabilització de talussos i adequació de pas de fauna. Variant d'Esterrí i València d'Àneu. Carreteres C-13 i C-28. PK 157+535 de la C-13 al PK 62+945 de la C-28. Tram: Esterrí d'Àneu - València d'Àneu (Alt Àneu) Clau: VL-99257-C1	2.991	Obres	Negociat sense publicitat
33	CT1056175	2009	LCSP	Moviterra, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 2 de condicionament de la carretera GI-533, PK 1+430 al 7+563 i 8+717 al 16+200. Tram: Girona - Santa Coloma de Farners. Clau: AG-01118.1-C2	2.070	Obres	Negociat sense publicitat
34	CT1058305	2009	LCSP	Dragados, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1 de l'abalisament de l'eix de pista, emplaçament de comunicacions via ràdio i electrònica de xarxa a l'aeroport de Lleida - Alguaire. Clau: TH-05308.4-C1	1.500	Obres	Negociat sense publicitat
35	CN1041786	2009	TRLCAP (Disp. trans. 1a LCSP)	CRC Obras y Servicios, SL	Execució de les obres d'ampliació IES (menjador + gimnàs + cicles formatius) Caparrella de Lleida (Segrià). Clau: IAL-02481.1.	1.041	Obres (modificat)	Negociat sense publicitat
36	CT1057017	2009	LCSP	Excover, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 2 de millora local. Ponts i estructures. Passarel·la per a vianants sobre la carretera C-17, al PK 5+480. Tram: Montcada i Reixac. Clau: MB-03141.1-C2	765	Obres	Obert
37	CT1056934	2009	LCSP	Construccions Joan Anton Martin, SL	Execució de les obres pendents de "Nova Construcció de la comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra corresponent a l'Àrea Bàsica de Policia de Valls. Clau: CVT-06531"	718	Obres	Negociat sense publicitat
38	CT1055953	2009	LCSP	Dragados, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1 del bloc quirúrgic de l'Àrea de Traumatologia i Rehabilitació de l'Hospital de la Vall d'Hebron. Barcelona Clau:HHB-02686-C1	695	Obres	Negociat sense publicitat

Núm. exp.	Codi de l'expedient	Exercici de l'adjudicació	Legislació reguladora	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
39	CN1039578	2009	TRLCAP (Disp. trans. 1a LCSP)	Teyco, SL	Execució de les obres d'ampliació del Centre d'atenció primària de Gandesa. Clau: CAP-05529	261	Obres (modificat)	Negociat sense publicitat
40	CN1043984	2009	TRLCAP (Disp. trans. 1a LCSP)	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres de millora local. Zones funcionals auxiliars. Via verda. Carretera C-31, PK 326+100 al PK 331+400. Tram: Palamós - Palafrugell. Clau: MG-06085.	105	Obres (modificat)	Negociat sense publicitat
41	CT1056117	2009	LCSP	M.A.A.M.A.	Assistència Tècnica per la redacció del projecte complementari núm. 1 de les obres d'adequació del Centre Residencial d'Infància i Adolescència M. de D. de la Misericòrdia de Girona". Clau: BSE-03420-C1	68	Serveis	Negociat sense publicitat
42	CT1057624	2009	LCSP	Dengvial, SL	Contracte de serveis per a la direcció d'obres del projecte complementari núm. 1 de millora local. Ponts i estructures. Obres complementàries d'estabilització de talussos i adequació de pas de fauna. Variant d'Esterrí i València d'Àneu. Carreteres C-13 i C-28. PK 157+535 de la C-13 al PK 62+945 de la C-28. Tram: Esterrí d'Àneu - València d'Àneu (Alt Àneu) Clau: VL-99257-C1	57	Serveis	Negociat sense publicitat
43	CT1056849	2009	LCSP	Servià Cantó, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 3 de ferm. Reforçament del ferm i obres complementàries de la carretera C-152, des del PK 47+700 (inici de la rotonda que dona accés al vial Sant Jordi) fins al 49+000 (pont sobre el riu Fluvial). Tram: Olot Clau: XG-06143-C3	313	Obres	Obert
44	CT1058725	2009	LCSP	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 4 de millora local. Estació de bombament d'aigües residuals i obres complementàries a la carretera C-31. Tram: Vall-Ilobrega - Mont-ras. Clau: DG-99060-C4	556	Obres	Obert
45	CT1058978	2009	LCSP	Rubau Tarrés, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Ordenació d'accessos a la carretera C-63 (intersecció AiguavivaParc i Lloret Residencial). PK 4+720, PK 4+890 i PK 5+070. Lloret de Mar - Vidreres. Clau: MG-05042	1.321	Obres	Obert
Total mostra						589.572		

Imports en milers d'euros.

4.4.2. Resultats de la revisió dels expedients seleccionats

Els resultats de la revisió que es presenten fan referència als quaranta-cinc expedients de la mostra en el seu conjunt i en un apartat específic es detallen els relatius als vuit expedients d'obres de carreteres de la demarcació de Girona, objecte de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya.

De l'anàlisi dels quaranta-cinc expedients de la mostra les observacions són les següents:

Procediments d'adjudicació. Justificació de la utilització del procediment negociat sense publicitat. Projectes modificats i obres complementàries

De la revisió efectuada es desprèn que, pel que fa a la major part dels aspectes analitzats, el procediment seguit per GISA s'ajusta a la normativa de contractació aplicable. Del total de quaranta-cinc expedients seleccionats cal esmentar específicament els vint-i-tres per als quals s'ha seguit el procediment negociat sense publicitat (vuit que es regeixen pel TRLCAP i quinze per la LCSP). Les justificacions per a la utilització d'aquest procediment han estat les següents:

- Dels vuit expedients que han seguit el procediment negociat sense publicitat i que es regeixen pel TRLCAP cal diferenciar:
 - Quatre expedients de projectes modificats (expedients 5, 35, 39 i 40)
 - Dos expedients de serveis d'importos inferiors a 30.000 € (expedients 8 i 9) segons el que preveu l'article 210.h del TRLCAP.
 - Un expedient d'especificitat tècnica de serveis (expedient 6) segons el previst en l'article 210.b del TRLCAP.
 - Un expedient d'obres prèviament licitades per procediment obert que va resultar desert (expedient 7) segons el que preveu l'article 141.a del TRLCAP.
- Dels quinze expedients que han seguit el procediment negociat sense publicitat i que es regeixen per la LCSP cal diferenciar:
 - Cinc expedients d'obres complementàries adjudicades al contractista de l'obra principal (expedients 21, 32, 33, 34 i 38) segons el que preveu l'article 155.b de la LCSP.
 - Quatre expedients derivats d'un acord marc de subministraments o de serveis (expedients 25, 26, 27 i 28) segons el que preveu l'article 182.4 de la LCSP.

- Tres expedients d'importos inferiors a 60.000 € (expedients 15, 41 i 42) segons el que preveu l'article 161.2 de la LCSP.
- Tres expedients referents a casos especials per ser declarats, de matèria reservada (expedient 13) segons el que preveu l'article 154.f de la LCSP com d'imperiosa urgència (expedient 37) segons l'article 154.g de la LCSP, o bé d'emergència (expedient 31) segons l'article 97 de la LCSP.

De la revisió dels anteriors expedients es pot concloure, en termes generals, de manera satisfactòria quant a la causa en què GISA ha fonamentat l'aplicació del procediment negociat sense publicitat. Cal fer però certes observacions en relació amb els expedients que corresponen a projectes modificats i a obres complementàries.

a) Projectes modificats

Els quatre expedients seleccionats corresponen a projectes modificats que es regeixen pel TRLCAP. Són els que es presenten en el quadre següent:

Número d'expedient	Import del projecte modificat (A)	Import del contracte inicial (B)	Import de la licitació (C)	(C-B)	(A×100/B)
5	1.118	5.853	7.359	1.506	19,1
35	1.041	6.498	7.159	661	16,0
39	261	1.305	1.331	26	20,0
40	105	1.290	1.438	148	8,1

Imports en milers d'euros, IVA inclòs.

En tots quatre expedients les modificacions es fonamenten en la clàusula 1.4 dels respectius contractes inicials que preveu la possibilitat de modificacions amb una limitació quantitativa de no sobrepassar en més o en menys el 20% del pressupost del contracte de l'obra. Si bé no s'ha incomplert el límit percentual esmentat, del quadre es desprèn que la baixa que s'ha obtingut entre l'import de la licitació i el del contracte és similar o inferior al major cost que representen els imports dels projectes modificats. Cal indicar que la pràctica generalitzada d'establir la clàusula del contracte preveient un límit quantitatiu per possibles modificacions de fins a un 20% no es considera adequada.

El TRLCAP, en l'article 101, permet la modificació dels contractes, un cop aquests estan perfets, per raó d'interès públic en els elements que l'integren, sempre que sigui deguda a necessitats noves o a causes imprevistes i es justifiqui en l'expedient.

S'han analitzat els conceptes que donen lloc a cada expedient de modificació. En el quadre següent es detallen aquells conceptes que la Sindicatura entén que poden respondre a deficiències o manca de previsió dels projectes inicials o bé a conceptes que poden correspondre a noves estipulacions que podrien haver estat objecte d'un expedient d'obra complementària.

Núm. exped.	Conceptes
5	- Variacions en la configuració prevista de l'esplanada d'obra per donar més rapidesa als treballs per formar-la. - Canvis en el tipus de mescla de la capa de trànsit, en gloriets, ramals i aparcaments, per raons de durabilitat. - Canvi de bombetes incandescentes previstes per als semàfors per òptiques LED, per raons de menor consum i millor qualitat de llum. - Abalisament: subministrament i instal·lació, cada 6 metres, de xinxetes separadores per diferenciar els dos sentits de circulació del trànsit. - Defenses i escales per a vianants: barana de protecció en la coronació del mur d'escullera i escala d'estructura metàl·lica per reposar l'accés de vianants a la vorera. - Desdoblament del circuit d'enllumenat públic per al funcionament independent dels llums de carretera respecte dels de la vorera. Ajustament d'amidaments i cable de coure per evitar caigudes de tensió.
35	- Construcció d'un búnquer soterrat per ubicar-hi els dipòsits d'aigua potable i d'una xarxa d'incendis, i modificació dels traçats de les instal·lacions. - Ampliació de la urbanització i canvi del tipus de paviment - Construcció d'una nova pista esportiva
39	- Canvis en el paviment de la urbanització exterior perquè les llambordes estan afectades per les arrels dels arbres.
40	- Canvis en el traçat de tots els eixos de via verda per ajustar als límits de les parcel·les afectades. El canvis de traçat van donar lloc a canvis de drenatges.

La Sindicatura entén que el concepte de necessitats noves i causes imprevistes s'ha d'interpretar necessàriament de manera restrictiva, per tal d'evitar que es desvirtui el caràcter competitiu de l'adjudicació inicial i, per tant, es conculquin els principis de transparència, igualtat de tracte i no discriminació. Igualment cal dir que malgrat que la modificació és una facultat que té l'òrgan de contractació, també ha de ser interpretada de manera restrictiva perquè suposa una excepció del compliment dels principis de publicitat i concurrència.

Les modificacions assenyalades en el quadre anterior són, a parer de la Sindicatura de Comptes, noves estipulacions que, si haguessin figurat en els anuncis de licitació o en els plecs, haurien permès als licitadors presentar ofertes diferents, o bé altres licitadors haurien pogut presentar ofertes.

b) Obres complementàries

Els cinc expedients que s'han seleccionat referents a obres complementàries adjudicades mitjançant procediment negociat sense publicitat al contractista de l'obra principal es regeixen pel que preveu l'article 155.b de la LCSP. Les IIC de GISA estableixen per a les obres complementàries una regulació idèntica a la de la LCSP.

Analitzats els cinc expedients seleccionats s'ha observat que en cap cas han superat el límit quantitatiu del 50% legalment previst per ser adjudicats al mateix contractista de

l'obra principal. També s'ha comprovat que junt amb altres obres complementàries adjudicades al mateix contractista de l'obra principal no ha superat aquest límit. El resum és el següent:

Núm. exped.	Import de les obres complementàries de l'expedient (A)	Import del contracte de l'obra principal (B)	Import d'altres obres complementàries adjudicades al mateix contractista (C)	(A×100/B)	((A+C)×100/B)
21	12.816	151.419	3.384	8,5	10,7
32	2.578	13.937	1.578	18,5	29,8
33	1.784	8.923	-	20,0	20,0
34	1.293	18.566	-	7,0	7,0
38	599	4.073	-	14,7	14,7

Imports en milers d'euros, IVA exclòs.

Nota: En el quadre de la mostra els imports de la columna (A) apareixen amb IVA inclòs però en aquest els imports són sense IVA per evitar l'heterogeneïtat en els càlculs percentuals que es generaria tenint en compte que els contractes d'obra principal són d'anys diversos i amb tipus d'IVA diferents).

També s'ha observat que en relació amb les obres principals dels cinc expedients també hi ha hagut projectes modificats adjudicats als mateixos adjudicataris que incrementarien els percentatges d'augment adjudicats al mateix contractista (obres complementàries + projectes modificats) fins al 48,7%, 37,9%, 39,4%, 26,9% i 34,7%, respectivament. A més, també s'han adjudicat altres obres complementàries de les mateixes obres principals a altres contractistes que han suposat un augment global del cost de l'obra respecte del contracte principal del 48,7%, 47,4%, 45,7%, 26,9% i 36,8%, respectivament.

De l'anàlisi dels conceptes que s'inclouen com a obres complementàries en els cinc expedients sembla que en termes generals aquestes obres compleixen les limitacions conceptuals requerides per la normativa (articles 155.b i 202 de la LCSP). Tanmateix, de l'anàlisi han sorgit certs dubtes en relació amb determinats conceptes de dos dels cinc expedients, que es recullen en el resum següent:

Núm. exped.	Conceptes
32	- Reordenació de passos de fauna previstos en el projecte inicial i execució d'un de nou - Realització de pantalles ancorades o murs en zones de desmunt tenint en compte els talussos definits per a l'obra.
33	- Canvi de tipus del ferm previst per augment en la previsió de trànsit - Canvis en els semàfors i en la ubicació de la parada d'autobús

La Sindicatura entén que els conceptes anteriorment detallats serien més propis de projectes modificats ja que són susceptibles de ser integrats en el projecte inicial amb alguna correcció. En aquest casos cal recomanar major cura per tal de fer una correcta

diferenciació conceptual entre obres que són modificacions del projecte inicial i aquelles que són complementàries de l'obra principal.

Com a conclusió final dels anteriors apartats *a* i *b* es constata l'existència d'importants canvis en les obres inicialment projectades que posteriorment es tramiten com a modificacions o com a complementaris i que donen lloc a increments importants del cost de l'obra inicialment fixat. Cal que l'elaboració dels projectes d'obres i el seu replanteig i supervisió tècnica es facin de manera que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a canvis posteriors, modificacions, reformes successives i parcials o projectes d'obres complementàries.

Emergència i imperiosa urgència

En relació amb dos expedients seleccionats que es regeixen per les IIC cal remarcar el següent: l'expedient 37 ha seguit el procediment negociat sense publicitat amb tramitació especial per haver estat declarat d'imperiosa urgència segons l'article 154.e de la LCSP (les IIC regulen la imperiosa urgència de manera idèntica que la LCSP) mentre que l'expedient 31 ha estat tramitat d'emergència segons l'article 97 de la LCSP (les IIC no preveuen regulació per a la tramitació d'emergència). Si bé els motius en què es fonamenten les declaracions d'aquests dos casos són correctes cal fer algunes observacions:

- L'expedient 31 va ser declarat d'emergència el 12 de febrer del 2009 per Resolució del conseller de Política Territorial i Obres Públiques amb un informe previ del director general de Carreteres. L'emergència va originar-se el 14 de gener del 2009 per una esllavissada d'un terraplè que va suposar l'esfondrament de cinquanta metres de carretera comarcal en el tram d'Isona a Conca Dellà. Pel que fa a aquest expedient cal remarcar el següent:
 - La documentació de l'expedient recull que l'inici de les obres va ser el 7 d'abril del 2009, amb la qual cosa es va superar el termini d'un mes a comptar des de la declaració d'emergència establert en l'article 97.1.e de la LCSP. Segons el que disposa l'article, passat el termini, la contractació hauria requerit la tramitació d'un procediment ordinari.
 - De l'informe de la Direcció General de Carreteres i de l'annex al contracte que recull el pressupost d'execució de les obres se'n desprèn que en aquest expedient s'han recollit les obres per solucionar l'esfondrament del punt quilomètric afectat. Aquest informe de la Direcció General de Carreteres, que suporta la declaració d'emergència del conseller, inclou també obres en altres terraplens d'altres punts quilomètrics propers així com reparacions puntuals del drenatge i del ferm. Aquests treballs addicionals (per 0,29M€, IVA inclòs) representen un 11,5% del total del pressupost. En opinió de la Sindicatura de Comptes i, d'acord amb l'article 97.2 de la LCSP, aquests

treballs addicionals haurien d'haver seguit una tramitació ordinària i no s'haurien d'haver inclòs com a part de l'emergència.

- L'expedient 37 té el seu origen en un expedient adjudicat el gener del 2008 per procediment obert per a la construcció de la comissaria de Valls que havia de finalitzar l'octubre del mateix any. L'incompliment d'obligacions del contractista (bàsicament dels terminis d'execució de les obres) van portar finalment a la resolució del contracte el gener del 2009. Davant d'això, l'obra pendent d'executar (objecte d'aquest expedient 37) va ser objecte de Resolució del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de 2 de febrer del 2009, per tal de declarar-la d'imperiosa urgència. Aquesta declaració es fonamentava en el fet que, des de l'agost del 2008, amb l'incompliment de terminis d'execució de les obres per part del contractista, ja s'havien instal·lat mòduls com a ubicació provisional dels mossos i es requeria la màxima agilitat en la finalització de les obres per tal d'assegurar el ple funcionament dels serveis públics a destinar a la comissaria de Valls. D'aquest expedient cal remarcar el següent:
- S'ha observat un endarreriment a l'hora de resoldre el contracte amb el contractista inicial, ja que la resolució va ser el 31 de gener del 2009 mentre que a finals de juliol del 2008 ja se li havia notificat l'incompliment de terminis i, d'acord amb la clàusula 27.1, ja es podria haver resolt, com a mínim, l'1 de desembre del 2008, o potser abans segons els incompliments de terminis parcials.
- S'ha observat també que un cop declarada la imperiosa urgència el febrer del 2009, que permet l'aplicació del procediment negociat sense publicitat, no es van convidar tres empreses fins passat un mes; el 4 de març del 2009.

Si s'hagués resolt amb anterioritat el contracte amb el contractista inicial (legalment es podria haver fet, com a mínim, seixanta dies abans del que es va fer) potser no hauria estat necessària una adjudicació per procediment negociat per imperiosa urgència i hagués estat suficient una tramitació per mera urgència. Un cop declarada la imperiosa urgència, la tramitació tampoc no ha estat massa àgil. Una tramitació d'urgència en lloc d'una d'imperiosa urgència hauria requerit en aquest cas (d'acord amb el previst en les IIC) l'aplicació del procediment negociat, però amb publicitat i, per tant, publicar en el perfil del contractant, tant la licitació com l'adjudicació.

Criteris de valoració i valoració de les propostes rebudes. Plecs de bases i informes de la Comissió Tècnica

El tema tractat en aquest punt és aplicable a aquells expedients en què per a la seva adjudicació, independentment d'haver seguit un procediment obert o un procediment negociat sense publicitat, s'han tingut en compte una diversitat de criteris de valoració. En aquest cas es troben un total de vint-i-vuit expedients del total dels quaranta-cinc de la mostra seleccionada, en concret, els següents: dels que es regeixen pel TRLCAP, set

expedients, els expedients 1, 2, 3, 4, 7, 14 i 17; dels que es regeixen per la LCSP, vint-i-un expedients, els expedients 10, 11, 12, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 36, 37, 43, 44 i 45.

a) Criteris de valoració en els plecs de bases

Els criteris de valoració que recullen els diferents plecs de bases dels vint-i-vuit expedients poden diferenciar-se en dos grans blocs: els de criteris econòmics (bàsicament preu, tot i que en certs casos s'inclou també la forma de pagament) i els de criteris tècnics (amb una considerable diversitat de criteris segons es tracti de diferents tipologies d'obres o de serveis o subministraments). Sols per als criteris econòmics en els plecs es determina una valoració objectivada mitjançant una fórmula (tot i que en els expedients de subministraments dels expedients 25, 27 i 28 també es prefixa una valoració objectiva dels terminis de disposició d'existències, distribució i instal·lació del mobiliari). Els criteris tècnics s'acostumen a preveure amb un correcte grau de detall conceptual en forma de subcriteris o d'elements definidors que permeten una millor delimitació del concepte general que cada criteri vol recollir. Els criteris tècnics i els seus subcriteris i elements definidors tenen com a referència per a la seva valoració uns intervals de valors però sense prefixar de manera objectiva com atorgar major o menor puntuació dins del corresponent interval.

Els dos grans blocs de criteris de valoració, econòmic i tècnic, poden presentar en els diferents plecs de bases diferents ponderacions. Així, l'anàlisi de si per als criteris objectius dels plecs es preveu major, igual o menor pes específic que per als criteris que depenen d'un judici de valor, presenta el resultat següent pel que fa al conjunt dels vint-i-vuit expedients:

- Per a disset expedients (2, 4, 7, 10, 11, 12, 16, 17, 19, 20, 29, 30, 36, 37, 43, 44 i 45) el pes específic d'uns i altres criteris es preveu al 50%.
- Per a sis expedients es preveu un major pes específic per als criteris que depenen d'un judici de valor (70% en cinc expedients, 3, 14, 22, 23 i 24, i en l'expedient 1, el 54%)
- Per a cinc expedients (18, 25, 26, 27 i 28) es preveu un major pes específic per als criteris objectius (entre el 50,8% i el 66,6%)

La Sindicatura de Comptes entén que per tal de donar un major grau de seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, els plecs de bases haurien de donar preponderància als criteris de valoració que es poden quantificar per referència a factors objectius i ser expressats en xifres o percentatges, davant d'aquells criteris que depenen d'un judici de valor. Per això, caldria que la ponderació dels criteris que GISA ha recollit en els plecs de bases fos superior al 50% per als criteris objectivables i inferior al 50% per als criteris la quantificació dels quals depèn d'un judici de valor.

b) Valoració de les propostes

La valoració i puntuació de les propostes en funció dels criteris tècnics i econòmics previstos en els plecs de bases que assumeix la Mesa de Contractació, es fonamenten en l'informe de la Comissió Tècnica.¹⁹

Tot i recomanar que els criteris objectius presentin en els plecs de bases major ponderació que els que depenen d'un judici de valor i que aquests darrers s'acotin més tant pel que fa a concepte com a puntuació, també es pot deixar un cert marge per tal d'evitar que una predeterminació excessiva del mètode de valoració vagi en detriment de solucions o plantejaments nous dels licitadors, susceptibles de ser positius per a l'òrgan de contractació.

Per preservar els principis de transparència i d'igualtat de tracte, cal recomanar que els informes de la Comissió Tècnica sobre els quals la Mesa de Contractació fonamenta la seva valoració, incloguin la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en els plecs de bases per a cada criteri, subcriteri i element que els defineixen.

Això pren encara major rellevància si es té en compte que dels vint-i-vuit expedients analitzats en relació amb aquesta temàtica, sols en onze expedients (1, 7, 12, 14, 16, 19, 25, 28, 36, 43 i 44) ha resultat adjudicatari el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris objectius.

c) Altres observacions

A més de les observacions i recomanacions anteriors aplicables de manera general, en aquest apartat es presenten altres observacions relacionades amb els criteris de valoració referides a determinats expedients i, pels expedients 22 i 23, relatius a la formalització del contracte:

- Per a sis expedients (3, 12, 14, 22, 23 i 24) dels vint-i-vuit expedients s'han observat diferències entre el grau de detall conceptual dels criteris tècnics en subcriteris i elements definidors previst en el plec de bases respecte del que es recull posteriorment en el quadre de puntuació de l'informe de la Comissió Tècnica. En concret s'ha observat major detall en l'informe de la Comissió Tècnica. En alguns casos la diferència és que, tot i haver en tots dos documents el mateix grau de

19. La Comissió Tècnica la formen càrrecs de GISA, concretament tres membres: un president, un vocal i un secretari. El president varia segons si es tracta d'obres de transports, de carreteres o d'edificació i també, en certs casos, en funció de la demarcació territorial on es fa l'obra, així com si es tracta de serveis o subministraments. Han estat presidents de Comissió Tècnica el director general d'edificació, el de Programació i Serveis i els directors de la divisió de carreteres o de la de transports. El vocal és el gerent de Planificació i Programació Operativa, mentre que exerceixen de secretari els gerents com per exemple, el de serveis generals, el de projectes o el de carreteres de la demarcació corresponent.

desglossament conceptual, en l'informe es recull també un subinterval de puntuació per a aquests desglossaments. En l'informe de la Comissió Tècnica s'hauria d'explicitar el motiu de la graduació atorgada dins dels intervals i en tots dos documents tendir a igualar el grau de detall dels criteris i el seu desglossament.

- En dos expedients relatius a serveis de direcció d'obres (expedients 22 i 23) el criteri tècnic més important previst en el plec de bases és la idoneïtat de l'equip tècnic, és a dir, la disponibilitat i la qualitat del director d'obra i de l'equip tècnic proposat (fins a quaranta punts del total de setanta punts dels criteris tècnics). Aquest criteri és el que en tots dos expedients ha decantat les valoracions a favor dels que han resultat adjudicataris i, malgrat això, posteriorment la clàusula dels contractes on es fa referència a l'equip o personal de la direcció d'obra diu que aquest serà el que l'adjudicatari consideri convenient per desenvolupar les seves funcions.
- En tres expedients de subministrament de mobiliari (expedients 25, 27 i 28) els plecs de bases determinen una valoració objectiva per al criteri referent als terminis de disponibilitat, subministrament i instal·lació del mobiliari. Els plecs preveuen que s'atorgui la màxima puntuació de l'interval de punts que té associat aquest criteri a la proposta que plantegi millors terminis i, a la resta de propostes, una puntuació proporcional. A la pràctica però les valoracions atorgades no han seguit en tots els casos la proporcionalitat prevista en els plecs sense que n'hi hagi cap explicació adjunta al quadre de puntuacions en els informes de la Comissió Tècnica.

Garantia definitiva

L'article 36 del TRLCAP estableix un percentatge general de garantia del 4% sobre l'import de l'adjudicació IVA inclòs que, en casos especials, pot arribar fins al 10% (i fins i tot al 20% en els casos en què s'adjudiqui a un empresari la proposta del qual hagués estat inicialment valorada com a presumptament temerària). De manera similar, l'article 83 de la LCSP estableix el percentatge sobre l'import de l'adjudicació, en aquest cas IVA exclòs, en un 5%, i preveu també la possibilitat de casos especials en què pot arribar al 10%. En els expedients seleccionats s'ha observat el següent:

- Per als vuit expedients que es regeixen pel TRLCAP però que no estan subjectes a l'article 2.1: en tres casos (expedients 7, 35 i 39) el percentatge de garantia ha estat el 10%, però sense que s'hagi observat cap excepcionalitat que porti a superar el percentatge general del 4%, en tres casos (expedients 4, 5 i 40) el percentatge ha estat del 15%, mentre que en dos casos (expedients 8 i 9) no s'ha exigut cap garantia.
- Per als sis expedients que es regeixen pel TRLCAP i que estan subjectes a l'article 2.1: en tres casos (expedients 1, 3 i 14) s'ha complert el percentatge general del 4%, en un altre cas (expedient 6) que també estava prevista una garantia del 4% no s'ha obtingut documentació que sustenti que finalment hagi estat constituïda i, en els altres dos casos (expedients 2 i 17) el percentatge de garantia ha estat del 20%.

- Per als disset expedients que es regeixen per la LCSP (i concretament per les IIC): en tres casos (expedients 13, 44 i 45) s'ha complert el percentatge general del 5%, en tres casos (expedients 29, 37 i 38) ha estat del 10% sense que s'hagi observat cap excepcionalitat que porti a superar el percentatge general del 5%, en vuit casos (expedients 16, 30, 31, 32, 33, 34, 36 i 43) ha estat del 15% i, en tres casos (expedients 15, 41 i 42) no s'ha constituït, ja que les mateixes IIC preveuen que els contractes inferiors a 60.000 €, IVA no inclòs, estiguin exempts de constituir garantia.
- Per als catorze expedients de contractes SARHA que es regeixen per la LCSP: en vuit casos (expedients 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27 i 28) s'ha complert el percentatge general del 5%, en dos casos (expedients 12 i 21) ha estat del 15% i en quatre casos (expedients 10, 11, 19 i 20) del 20%.

Com ja es va remarcar en informes d'exercicis anteriors, la Sindicatura de Comptes considera que un percentatge de garantia que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència. Fins i tot es podria considerar que aquesta dificultat es pot produir també en els casos d'una garantia del 10% sense que s'hagi fonamentat en cap causa especial que ho justifiqui. Per tant es recomana no superar els percentatges legalment establerts i, en el cas que es consideri necessari, explicitar els motius que així ho aconsellen. Per altra banda, també cal exigir, d'acord amb l'article 54.2 del TRLCAP i amb l'article 83 de la LCSP, l'obligatorietat de constituir el percentatge de garantia legalment previst (4% o 5%) per tal d'assegurar que l'adjudicatari compleixi les seves obligacions i l'execució correcta del contracte.

La Sindicatura de Comptes fa les anteriors recomanacions tenint en compte que els casos que es regeixen pel TRLCAP però que no estan subjectes a l'article 2.1 no els són aplicables les prescripcions específiques de l'articulat del TRLCAP i tenint en compte també que, per als casos que es regeixen per la LCSP, l'article 92 preveu que l'òrgan de contractació de les entitats del sector públic que no tenen consideració d'administracions públiques poden establir l'import de la garantia segons les circumstàncies i característiques del contracte. Pel que fa a la regulació d'aquest fet en les IIC, GISA, des de finals del setembre de 2009, ha establert el percentatge de garantia definitiva en el 5% per al conjunt dels contractes, mentre que amb anterioritat a aquella data hi preveia percentatges del 10% i el 15% segons la tipologia de les obres.

En relació amb la constitució de la garantia també s'ha observat que, en quatre expedients de la mostra que es regeixen per les IIC (expedients 31, 33, 34 i 38) el percentatge de garantia ha estat aplicat respecte de l'import adjudicat IVA inclòs mentre que les IIC i la LCSP estableixen que s'apliqui respecte de l'import adjudicat IVA exclòs. Per últim, en un expedient que es regeix pel TRLCAP i està subjecte a l'article 2.1 (expedient 14) s'ha superat en un mes el termini de constitució de la garantia establert en l'article 41 en quinze dies des de la notificació de l'adjudicació.

Publicitat de la licitació i de l'adjudicació. Publicitat en els diaris oficials i en el perfil del contractant

Respecte de la publicitat cal diferenciar els apartats següents:

a) Publicitat de la licitació

Dels quaranta-cinc expedients de la mostra seleccionada en vint-i-tres s'ha seguit un procediment negociat sense publicitat de manera que per a aquests casos no correspon fer anunci de licitació. Per a la resta de vint-i-dos expedients de la mostra, que són els que han seguit un procediment obert, s'ha verificat, amb resultat satisfactori, que han estat publicats en els corresponents diaris oficials i/o en el perfil del contractant de GISA i d'acord amb els terminis previstos en la normativa aplicable en cada cas (article 78 del TRLCAP i articles 42, 126, 174 i 175 de la LCSP).

b) Publicitat de l'adjudicació

Pel que fa a la publicitat de l'adjudicació cal fer la diferenciació següent:

- Expedients de la mostra que es regeixen pel TRLCAP, en concret pel que preveu l'article 93.2 (atorze expedients):
 - Dels vuit expedients que no estan subjectes a l'article 2.1, per a dos expedients s'ha verificat la publicitat de l'adjudicació en el DOGC. Dos altres expedients són inferiors a 60.000€, import per sota del qual l'article 93.2 no exigeix la publicitat de l'adjudicació. Els quatre expedients restants, corresponents a adjudicacions de projectes modificats (expedients 5, 35, 39 i 40) no han estat objecte de publicitat. Per al cas d'aquests darrers quatre expedients, malgrat que no estar subjectes a l'article 2.1 suposa no estar subjectes a les prescripcions del TRLCAP, i tot i tractar-se de modificacions de projectes, hauria estat recomanable, a efectes de transparència, haver-ne publicat l'adjudicació.
 - Dels sis expedients subjectes a l'article 2.1, en tots els casos s'ha publicat l'anunci d'adjudicació en el DOGC i/o BOE.²⁰
- Expedients de la mostra que es regeixen per la LCSP, en concret pel que preveuen els articles 42.2, 138.1, 174 i 175 (trenta-un expedients):
 - Dels disset expedients que es regeixen per les IIC, s'ha verificat que, per als set expedients que han seguit un procediment obert, l'adjudicació ha estat publicada

20. Paràgraf modificat arran del setè punt de l'al·legació cinquena.

en el perfil del contractant mentre que, per als deu expedients que han seguit un procediment negociat sense publicitat (expedients 13, 15, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 41 i 42) no s'ha publicat, ja que no està previst en les IIC. Tenint en compte que la LCSP sols dispensa de publicar l'adjudicació als casos de contractes menors, com ja s'ha dit en l'epígraf 4.3, és recomanable, a efectes de transparència, publicar l'adjudicació també dels expedients que es regeixen per les IIC i que han seguit un procediment negociat sense publicitat. D'aquesta recomanació cal dispensar els casos declarats matèria reservada, com l'expedient 13.

- Dels catorze expedients SARHA, l'adjudicació de cadascun d'ells ha estat publicada en el perfil del contractant de GISA.

c) Publicitat en el perfil del contractant²¹

En 2008 i 2009 GISA no tenia incorporat el seu perfil del contractant en la Plataforma de contractació pública de la Generalitat de Catalunya, cosa que requereix l'article 2.1 de l'Ordre ECF/313/2008, del 23 de juny, com a conseqüència de l'article 309 de la LCSP. Amb tot, segons els responsables de GISA, el seu sistema informàtic disposa d'una sèrie de controls que donen fiabilitat a les publicacions en el perfil. S'ha dut a terme una prova de procediment per tal de verificar el funcionament dels controls respecte del conjunt d'accions que es fan amb els diferents registres publicats en el perfil de GISA, així com dels controls respecte dels arxius on s'emmagatzemen aquests conjunts d'accions. La verificació del funcionament dels controls per a anuncis publicats en el perfil en relació amb expedients adjudicats en 2008 i 2009 ha resultat satisfactòria quant a la coincidència de dades i dates del conjunt d'accions referida a la publicació d'anuncis de licitació i d'adjudicació en el perfil.

Determinació de criteris a negociar en el plec de bases d'expedients tramitats pel procediment negociat sense publicitat

L'element essencial de qualsevol procediment negociat és la negociació a dur a terme amb un o diversos candidats. Això es desprèn tant del TRLCAP, article 92, com de la LCSP, articles 153 i 162. Pel que fa al que preveuen les IIC en relació amb aquest tema, ja s'ha recomanat en l'epígraf 4.2 la necessitat de preveure la negociació en la totalitat dels casos de procediments negociats.

Per als casos d'expedients tramitats pel procediment negociat sense publicitat en què s'han elaborat plecs de bases s'ha observat que no s'hi determinen, tal com calia haver fet, els aspectes econòmics i tècnics que haurien de ser objecte de negociació. Si del total de vint-i-tres expedients de la mostra que han seguit el procediment negociat sense publicitat

21. Paràgraf modificat arran del setè punt de l'al·legació cinquena.

s'extreuen els nou expedients per als quals s'ha remarcat que no s'havia elaborat plecs de bases i, a més, s'exceptuen els quatre expedients referents a modificacions d'obra, resten un total de deu casos (expedients 7, 15, 25, 26, 27, 28, 31, 37, 41 i 42) als quals és d'aplicació aquesta recomanació.

Formalització dels contractes

Els articles 54-56 del TRLCAP i els articles 27, 28 i 140 de la LCSP regulen la formalització dels contractes.

S'ha observat que en un total de cinc expedients de la mostra seleccionada no s'ha formalitzat el corresponent contracte. En dos casos que es regeixen pel TRLCAP però que no estan subjectes a l'article 2.1 (expedients 8 i 9) la no formalització respon a la pràctica de GISA de no formalitzar contractes d'import inferior a 30.000€. Els altres tres casos, que es regeixen per les IIC (expedients 15, 41 i 42) no han estat formalitzats d'acord amb el que preveuen les IIC de GISA per als contractes de serveis i subministraments inferiors a 60.000€ IVA exclòs, per als quals el contracte es perfà amb l'acceptació de la comanda.

La Sindicatura entén que cal formalitzar tots els contractes amb l'excepció dels contractes menors.

Tràmits diversos, documentació, terminis i dates, execució i recepció

Cal diferenciar les observacions segons el règim que els és aplicable als diferents expedients:

- Observacions per a expedients que es regeixen pel TRLCAP i no estan subjectes a l'article 2.1:
 - Expedient 5: fi de les obres a finals de gener del 2009 però l'acta de recepció no s'ha formalitzat fins passats quatre mesos. La Sindicatura considera excessiu aquest termini.
 - Expedients 8 i 9: contractes d'assistència tècnica per als quals s'ha seguit el procediment negociat sense publicitat. S'han convidat diverses empreses i se'ls ha donat un termini de tres dies per presentar les seves propostes, termini que es considera insuficient. A més, per a aquests contractes no es formalitza cap document que sustenti l'acte formal de recepció.
 - Expedients 35 i 39: casos corresponents a contractes per a l'execució d'obres de projectes modificats. En el primer cas l'execució de les obres havia de finalitzar a mitjans novembre de 2009 però l'acta de recepció és de mitjans de febrer del 2010 i no s'especifica cap comentari per aquest endarreriment. En el segon cas l'execució

de les obres havia de finalitzar a mitjans abril del 2009 i, malgrat els documents que fan preveure un endarreriment en la recepció per diferències en les obres que cal esmenar, no s'ha obtingut l'acta de recepció.

- Observacions per a expedients que es regeixen pel TRLCAP i estan subjectes a l'article 2.1:
 - Expedient 1: presenta una acta de replanteig de data anterior al contracte (nou dies abans) mentre que el contracte preveu fer el replanteig dins el termini de quinze dies posteriors a la formalització del contracte. Amb el replanteig s'inicia l'execució i no es pot iniciar l'execució sense la prèvia formalització contractual. A més, l'acta de recepció (en aquest cas "acta de posada a disposició global de les obres" per la tipologia específica del contracte) s'ha formalitzat setanta-cinc dies després de finalitzades les obres. Malgrat que aquest contracte no està subjecte al TRLCAP quant a la fase d'execució, la Sindicatura entén que el termini és excessiu.
 - Expedient 2: l'acta de replanteig és més de cinc mesos posterior a la data del contracte, termini que la Sindicatura de Comptes considera excessiu. Les obres es posen en servei a finals de juny del 2010 per raons d'interès públic malgrat no haver formalitzat la recepció ja que s'estava pendent de solucionar certes actuacions per formalitzar-la. No s'ha obtingut l'acta de recepció.²²
 - Expedients 6 i 14: contractes d'assistència tècnica per als quals no es formalitza cap document que sustenti l'acte formal de recepció. La Sindicatura considera que cal un document que justifiqui la correcció del servei rebut.
 - Expedient 17: la recepció prevista per a mitjans novembre del 2008 es va endarrerir un mes i mig. En aquest cas la causa de l'endarreriment va ser el projecte modificat formalitzat a primers de desembre del 2008 que, segons les dades recollides en l'acta de recepció, va ser executat en quatre dies i que, conceptualment, semblen ser obres no previstes per tal d'allargar certes actuacions fins a arribar dins el municipi.
- Observacions per a expedients que es regeixen per la LCSP i concretament per les IIC:
 - Expedients 13, 15, 41 i 42: contractes d'assistència tècnica o de direcció d'obres per als quals no es formalitza cap document que sustenti l'acte formal de recepció i, com ja s'ha dit, la Sindicatura considera necessari formalitzar-lo.

22. La manca d'acta de recepció en relació amb els expedients 2, 10, 11 i 19 té a veure amb els acords de Govern del 28 de juny del 2011, 24 d'abril del 2012 i 8 de maig del 2012. Aquests acords aproven reestructurar els contractes d'obres contractades sota la modalitat "d'abonament total del preu" (o mètode alemany) per tal d'ajornar les dates de recepció previstes i d'adequar els calendaris de pagaments a la realitat econòmica i pressupostària del moment.

- Expedients 31, 32, 33 i 43: les obres han estat acabades molt abans del termini d'execució previst en contracte, ja que el temps d'execució ha estat inferior al previst entre un 56% i un 92%, això sense que hi hagi altres explicacions més que un excés de precaució en el projecte d'obra quant a la previsió del termini d'execució.
- Expedients 16, 29, 36, 37 i 38: presenten endarreriments que superen el termini d'execució previst en un 26% o un 46% en els casos dels expedients 29 i 16, mentre que els altres expedients presenten encara més grans endarreriments.²³ Les notes explicatives facilitades pels responsables de GISA recullen causes diverses amb fets més o menys aclaridors dels motius de l'endarreriment però, en cap cas, aquests motius han estat documentats i clarificats en les actes de recepció.
- Observacions per a expedients que es regeixen per la LCSP i són SARHA:
 - Expedients 12, 22, 23, 24, 25, 27 i 28: contractes de direcció d'obres o de subministrament per als quals no es formalitza cap document que sustenti l'acte formal de recepció i, com ja s'ha dit, la Sindicatura considera necessari formalitzar-lo.
 - Expedients 10, 11 i 19: contractes d'obres per a les quals no s'ha obtingut constància que hagin estat finalitzades ni que s'hagi formalitzat la corresponent recepció.²⁴ En el cas de l'expedient 10 s'ha obtingut constància de la finalització i posada en servei de les obres el juny del 2011 però sense obtenir constància de la formalització de l'acte de recepció. En els casos dels expedients 11 i 19 els terminis de finalització previstos eren, respectivament, l'octubre del 2010 i el maig del 2010.
 - Expedient 21: contracte d'obra complementària per al qual s'ha seguit el procediment negociat sense publicitat convidant al contractista de l'obra principal donant-li un termini de cinc dies per presentar la proposta. Tenint en compte el volum de les obres complementàries el termini per presentar la proposta es considera insuficient.

Import adjudicat en els expedients dels contractes de dret de superfície

Per als dos expedients de la mostra seleccionada corresponents a contractes de drets de superfície (expedients 1 i 18) la base de dades facilitada per GISA recull uns imports adjudicats que corresponen a la valoració de les obres segons contracte que, un cop incorporat l'IVA, són 111,31 M€ i 102,16 M€, respectivament.²⁵ Cal remarcar que el con-

23. Per als expedients 37 i 38, els terminis d'execució previstos eren de dos mesos i aquest termini ha estat superat en tretze mesos i set mesos, respectivament. Per a l'expedient 36 el termini previst en sis mesos ha estat superat en deu mesos.

24. Vegeu la nota número 22.

25. Per a l'expedient 18 el contracte preveu un import del valor de les obres de 88,07 M€ (IVA exclòs) que correspon, incorporant l'IVA, als 102,16 M€ de la base de dades. Per a l'expedient 1, el valor de les obres segons .../...

tracte de dret de superfície ho és per a la construcció, conservació, manteniment i explotació mitjançant lloguer i el preu real de l'adjudicació d'aquests contractes no es correspondria amb la valoració del cost de les obres sinó que hauria d'anar lligat a la renda dels aproximadament trenta anys d'arrendament. El valor actual per al període global d'arrendament és de 402,65 M€ en el cas de l'expedient 1 i de 498,97 M€ en el cas de l'expedient 18.

Per tant, en lloc dels 111,31 M€ i dels 102,16 M€ en la base de dades de GISA hi haurien de constar com a imports d'adjudicació d'aquests contractes 402,65 M€ i 498,97 M€, respectivament.

Registre públic de contractes. Comunicació dels contractes a la Junta Consultiva

La Sindicatura ha accedit al Registre públic de contractes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa (JCCAC) per tal de verificar si els quaranta-cinc contractes resultants dels expedients de la mostra seleccionada han estat comunicats a la JCCAC tal com requereix la normativa.

En aquesta anàlisi s'ha observat que dels quaranta-cinc expedients en consten trenta-un. En un cas d'aquests trenta-un (corresponent a l'expedient 18, contracte de dret de superfície adjudicat en 2009) en el Registre hi consta l'import corresponent al pressupost d'execució de les obres i no el cost d'obres segons contracte, quan, a més, l'import de contracte, tal com s'ha comentat anteriorment seria el referent al valor actualitzat de les quotes d'arrendament.

Dels catorze contractes que no consten en el Registre, un cas (expedient 1) és el contracte seleccionat corresponent a un dret de superfície adjudicat en 2008; cinc casos (expedients 8, 9, 15, 41 i 42) són els contractes no formalitzats esmentats en anteriors comentaris; quatre casos (expedients 25, 26, 27 i 28) els contractes de servei vigilància i de subministrament de mobiliari de la nova seu i, els quatre restants corresponen a una obra (expedient 10), a un subministrament d'equipaments (expedient 12) i a dos projectes modificats (expedients 35 i 40).

Observacions referents als expedients seleccionats en relació amb la Resolució 113/IX

Com s'ha dit en l'epígraf 4.4.1 la mostra fiscalitzada de quaranta-cinc expedients, per donar compliment a la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, inclou vuit expedients corresponents a obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicats en els exercicis 2008 i 2009 (expedients 2, 4, 10, 16, 17, 43, 44 i 45). En relació amb aquests vuit

el contracte és de 94,33 M€ (IVA exclòs) i, en aquest cas, la base de dades incorpora erròniament un IVA del 18%, en lloc del 16%, que fa que l'import que hi consta sigui el de 111,31 M€.

expedients, entre les observacions anteriors remarcades en aquest epígraf 4.4.2, cal destacar les següents:

- Ponderació prevista en els plecs de bases dels criteris objectius i subjectius: per a tots vuit expedients el pes específic d'uns i altres criteris està establert en els corresponents plecs al 50% mentre que, segons la Sindicatura de Comptes, caldria donar preponderància als criteris objectius.
- Valoració de les propostes: cal que l'informe de la Comissió Tècnica, sobre el qual es fonamenta la valoració de la Mesa de Contractació, inclogui la motivació de la puntuació atorgada per a cadascun dels criteris subjectius, subcriteris i elements que els defineixen i amb més motiu si es té en compte que dels vuit expedients sols en tres (expedients 16, 43 i 44) ha resultat adjudicatari el licitador de major puntuació en els criteris econòmics, que són els que es poden valorar de manera objectiva.
- En tots vuit expedients la Comissió Tècnica de valoració de les propostes tècniques rebudes la formen el director de la divisió de carreteres (com a president) el gerent de Planificació i Programació Operativa (com a vocal) i el gerent de carreteres de Girona (com a secretari).
- Garanties definitives: en els expedients 44 i 45 el percentatge de garantia ha estat del 5%, mentre que en els expedients 4, 16 i 43 ha estat del 15% i en els expedients 2, 10 i 17, del 20%. Per tant, segons el criteri de la Sindicatura de Comptes, sis dels vuit expedients presenten uns percentatges de garantia que atès que superen el 10%, poden dificultar el compliment del principi de concurrència.²⁶
- Registre públic de contractes: dels vuit expedients, l'expedient 10 no consta en el Registre públic de contractes.
- Execució, endarreriments i actes de recepció: els expedients 2 i 10 recullen obres que, tot i que s'han posat en servei el juny del 2010 i el juny del 2011, respectivament, no hi ha constància de la formalització de les corresponents actes de recepció.²⁷ L'expedient 16 presenta un endarreriment significatiu en la seva execució, prevista en cinc mesos i que s'ha allargat fins poc més dels set mesos sense que l'acta de recepció en reculli els motius. L'expedient 17 presenta un endarreriment de mes i mig respecte de la data prevista de finalització que s'explica per haver estat objecte d'un projecte modificat, el qual, segons es desprèn de la documentació, es va executar en quatre dies i que, a més, inclou conceptes que no responen tant a modificacions del projecte inicial com a obres que no s'hi havien previst. L'expedient 43 recull obres que segons la documentació van ser executades en mig mes mentre que el termini previst en contracte era

26. S'ha eliminat el paràgraf que seguia arran de l'onzè punt de l'al·legació cinquena.

27. Vegeu la nota número 22.

de dos mesos sense que hi hagi cap altra explicació que un excés de precaució en els terminis previstos en projectar l'obra.

Aquests vuit expedients seleccionats suposen un import total adjudicat de 137,13 M€ IVA exclòs.²⁸ Si a aquest import s'hi afegeix el del conjunt de projectes modificats i d'obres complementàries adjudicats amb posterioritat relacionats amb aquestes obres (i en els casos dels expedients 16, 43 i 44 en què els expedients seleccionats corresponen a obres complementàries, s'hi afegeix l'import adjudicat de les obres principals que daten de 2005 –expedients 16 i 44– i de 2007 –expedient 43–) el cost total adjudicat en relació amb el conjunt de les obres dels vuit expedients arriba fins als 224,16 M€, IVA exclòs. S'ha fet també un seguiment del cost d'execució d'aquestes obres fins al primer trimestre del 2012 que, juntament amb els imports adjudicats es recull resumidament en el quadre següent:

Núm. d'expedient	Import adjudicat de l'expedient seleccionat	Total import adjudicat (obra principal, projectes modificats i obres complementàries)	Total import executat (relacions valorades o certificacions d'obra) (a)	Compensacions financeres, revisions de preu i indemnitzacions (b)
A: Obres a pagar amb modalitat d'abonament total de preu (mètode alemany)				
2	54.482	63.324	63.658	5.407
10	67.464	80.954	75.906	4.857
Total A	121.946	144.278	139.564	10.264
B: Obres a pagar segons l'emissió de certificacions d'obra				
4	1.113	1.203	1.203	0
16	1.296	9.484	10.350	0
17	10.888	13.064	13.064	0
43	270	1.293	1.312	25
44	479	53.701	56.512	6.249
45	1.138	1.138	1.074	0
Total B	15.184	79.883	83.515	6.274
Total A+B	137.130	224.161	223.079	16.538

Imports en milers d'euros sense IVA.

Notes:

- L'import executat referent a les obres dels expedients 2 i 10, com que són obres que segueixen el mètode alemany, no s'ha obtingut de certificacions d'obra sinó de les corresponents relacions valorades (s'han obtingut les existents fins al març de 2012). Per a la resta d'obres s'ha obtingut la darrera certificació però, donat que encara no han complert el termini de garantia de dos anys des de la finalització, no s'ha disposat de la documentació d'on es podria extreure l'import definitiu de liquidació del cost de l'obra. El cost de l'obra que es recull en aquesta columna no inclou les revisions de preus ni les compensacions financeres.
- En aquesta darrera columna es presenta el cost corresponent a la compensació financera per ajornament de pagament (sigui del mètode alemany o del crèdit atorgat pel contractista), a la revisió de preus i a les indemnitzacions a pagar a causa d'endarreriments no imputables al contractista.

28. En general es fa referència a imports amb IVA inclòs però en aquest paràgraf i en el quadre següent es recullen imports sense IVA per tal de poder fer una comparació homogènia donat que hi ha obres amb adjudicacions i certificacions d'obra de diversos anys i amb tipus d'IVA diferents.

5. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, pressupostaris i de legalitat, en concret sobre l'adequació a la normativa de contractació. En aquest apartat es destaquen les observacions més significatives que es desprenen de la fiscalització realitzada per la Sindicatura de Comptes referida a GISA, relativa als exercicis 2008 i 2009.

També es presenten les conclusions referents a les anàlisis relacionades amb la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya. Cal remarcar que el treball de la Sindicatura de Comptes en relació amb aquestes anàlisis s'ha fonamentat en la revisió i la contrastació d'evidències documentals incloses en els registres de GISA i en els expedients de contractació i, per tant, no inclou aquella altra informació que les instàncies judicials que investiguen els casos a què es refereix la Resolució podrien haver obtingut per altres mitjans.

5.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

Els comptes anuals de GISA expressen de forma raonable la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera a 31 de desembre del 2008 i del 2009 i dels resultats de les seves operacions durant els exercicis anuals acabats en les esmentades dates i contenen la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació, de conformitat amb els principis i normes d'auditoria pública generalment acceptades. Amb tot cal destacar que els fets posteriors coneguts a partir del primer trimestre del 2011 explicats en l'epígraf 5.4 afectarien els comptes de 2008 i 2009 segons el que s'ha detallat en l'epígraf 2.2.4. Això ha suposat que, donat que entre l'exercici 2007 i l'abril del 2011 es van comptabilitzar un total de 0,52 M€, en concret 517.452,71 €, com a pagaments de llicències d'obres, que van causar el corresponent augment del cost total de l'obra executada per imports que s'ha verificat que no són reals, els administradors de GISA han reformulat els comptes anuals de l'exercici 2010: han corregit l'impacte econòmic d'aquest fet, reduint en l'import esmentat els beneficis de l'exercici 2010 i el pertinent compte de deutors.

Els aspectes més destacables quant a l'evolució dels estats financers són els següents:

- Pel que fa al Balanç:
 - En l'exercici 2008, el descens de 628,33 M€ de l'actiu i del passiu, que passen dels 1.038,72 M€ a 31 de desembre del 2007 als 410,39 M€ a 31 de desembre del 2008 es produeix, fonamentalment, per la subrogació de la Generalitat de Catalunya en les posicions contractuals de les operacions d'endeutament que GISA tenia formalitzades amb les entitats financeres.

- En l'exercici 2009, l'augment de 131,43 M€ de l'actiu i del passiu, que passen dels 410,39 M€ a 31 de desembre de 2008 als 541,82 M€ a 31 de desembre del 2009 es produeix, fonamentalment, per la subrogació de TABASA en la posició jurídica que la Generalitat de Catalunya tenia en els contractes formalitzats amb GISA en relació amb les obres del Túnel de Bracons.
- També són destacables, tant en l'exercici 2008 com en l'exercici 2009, els increments dels crèdits concedits pels contractistes a GISA. El 2008, es van originar deutes per aquest concepte per un total de 42,01 M€, tots ells a llarg termini quan, en 2007, GISA no tenia deutes d'aquest tipus perquè les aportacions rebudes de la Generalitat li van permetre cancel·lar-los. El 2009 va acabar amb uns crèdits dels contractistes de 294,54 M€, el que suposa un increment de 252,53 M€ respecte a l'exercici 2008. D'aquest increment, 142,51 M€ és l'increment de la part a retornar a llarg termini i 110,02 M€, l'increment de la part a retornar a curt termini. En 2009 l'augment es va concentrar en el finançament dels dos contractistes que executaven les obres del Túnel de Bracons, que a final de l'exercici van suposar un total de 158,86 M€.
- Pel que fa al Compte de pèrdues i guanys:

S'observa com el Resultat de l'exercici va ser de 5,32 M€ de benefici del 2007, que va passar a 1,82 M€ en 2008 i a 0,61 M€ en 2009. Aquest descens respon bàsicament al descens en el resultat d'explotació segons l'evolució dels ingressos d'explotació pels imports facturats per GISA als contractistes adjudicataris de les obres en concepte de prestació de serveis (direcció, inspecció i liquidació de les obres, assistència tècnica, coordinació de seguretat i salut, supervisió del control de la qualitat, etc) respecte de l'evolució de les despeses imputables a obres que GISA subcontractava a tercers (direcció d'obra, assistència tècnica, geotècnia, control de qualitat d'obres i de projectes, etc). El resultat d'explotació de 6,97 M€ en el 2007, va passar a 3,09 M€ en 2008 i a 1,38 M€ en 2009.

- En l'exercici 2008 s'ha observat un augment dels ingressos d'explotació del 21,2% clarament inferior a l'augment de les despeses d'explotació imputables a obres, que ha estat del 27,4%. A més, s'ha observat un augment de 8,80 M€ de despesa d'assistència tècnica per a la redacció de projectes que ha passat a assumir GISA mentre que amb anterioritat es finançaven amb les aportacions de la Generalitat de Catalunya com un component més de l'obra executada. Això ha tingut un clar impacte en el descens del marge d'explotació de GISA en l'exercici.
- En l'exercici 2009 s'observa un important estancament de l'activitat en general que deixa l'augment dels ingressos d'explotació en l'1,5% mentre que les despeses d'explotació imputables a obres augmenta un 0,7%. Pel que fa a les altres despeses cal remarcar l'augment de Despeses de personal, que ha estat d'un 3,9%, i d'Altres

despeses d'explotació, que han crescut un 16,8%. Cal fer notar que en aquest exercici, a diferència de l'anterior, el creixement interanual d'aquestes partides va ser superior al dels ingressos d'explotació, la qual cosa explica en bona mesura el deteriorament del resultat d'explotació.

Pel que fa als resultats de la fiscalització, en l'epígraf 2.2.3 s'han assenyalat les observacions pertinents, entre les quals cal destacar les següents:

Ajustament per a la correlació d'ingressos i despeses. Canvis en el càlcul i necessitats informàtiques

Des de l'exercici 2008 GISA ha variat el mètode de càlcul que per obtenir una correcta correlació d'ingressos i despeses s'aplica per ajustar els marges resultants en comptabilitat respecte dels marges previstos en els contractes. La Sindicatura de Comptes considera una millora el nou procediment de quantificació de l'ajustament, ja que suposa recalcular l'import d'ingressos fixant com a punt de partida les dades reals de despeses, que són dades més properes a la meritació i a l'execució real de les actuacions.

Amb tot la Sindicatura de Comptes considera que *caldrà haver mantingut la quantificació diferenciant les tres tipologies d'obra (PEF, L9 i Concessions i drets de superfície) i que el total de l'import a ajustar fos la suma dels tres imports obtinguts, ja que així es dona més qualitat al càlcul incorporant més acuradament el pes específic que sobre el global de les obres representa cadascuna de les tres tipologies.*

Tenint en compte la diferenciació de les tipologies d'obra, informació de la què GISA disposa, l'import a comptabilitzar com a Ajustament per periodificació del passiu a 31 de desembre de 2008 no hauria variat gaire ja que hauria d'haver estat de 20,88 M€ en lloc dels 21,09 M€ imputats per GISA, el que suposa un excés de 0,21 M€. En canvi, a 31 de desembre de 2009, l'ajustament que GISA ha comptabilitzat per 1,51 M€ hauria estat de 7,74 M€, el que suposa un defecte de 6,23 M€.

D'altra banda, igual que es va remarcar per a exercicis anteriors, tot i que els càlculs extracomptables serveixen de base per calcular i ajustar el marge d'explotació, *caldrà millorar els sistemes informàtics per arribar a disposar de la informació del marge real per obra, extreta de forma directa de la mateixa comptabilitat.*

Refacturació de despeses d'IFERCAT

En les despeses per Serveis exteriors d'Altres despeses d'explotació s'inclouen en l'exercici 2008, 1,88 M€ i, en el 2009, 2,07 M€, corresponents a la facturació que IFERCAT fa cada any a GISA (en l'exercici 2007 l'import va ser d'1,36 M€). La facturació és conseqüència de la clàusula vuitena del conveni signat el desembre de 2004 entre ambdues

entitats, modificada el desembre de 2009, i correspon a la refacturació a GISA per compensació de despeses suportades per IFERCAT i en concepte de participació en l'import que GISA cobra a les empreses adjudicatàries de les obres de la línia 9 del metro per la tasca de gestió de les obres.

En l'informe 32/2010 la Sindicatura es va remarcar que, a parer seu, el conveni no determinava de forma clara i detallada els conceptes i la forma de càlcul de les despeses que IFERCAT ha de facturar a GISA, ja que no definia els conceptes a refacturar ni els criteris d'imputació de les despeses. Es recomanava que el càlcul d'aquest import anual que IFERCAT factura a GISA estigués suportat mitjançant un estudi detallat.

La manca de claredat i de detall dels conceptes i dels criteris seguits per al càlcul de l'import que IFERCAT factura a GISA ha quedat correctament resolta per a l'exercici 2009 amb la modificació de desembre del 2009 de la clàusula vuitena del conveni entre les dues entitats un cop aquesta s'ha sustentat i detallat en l'informe dels assessors externs Landwell–Pricewaterhouse Coopers Abogados y Asesores Fiscales. Aquest informe presenta un detall i una definició correctes dels conceptes i de la metodologia de càlcul de la compensació de costos entre GISA i IFERCAT i valida el caràcter de mercat de la valoració efectuada. A la pràctica, això porta a la repercussió de despeses d'IFERCAT a GISA en uns determinats percentatges. Amb tot, de la revisió de la quantificació seguint els percentatges aplicats per a cada exercici ha resultat que, per al 2008, IFERCAT ha facturat a GISA amb un excés de 0,18 M€. Per al 2009 l'import facturat ha estat correcte.

Cal que els càlculs per quantificar la refacturació de despeses d'IFERCAT a GISA es facin amb els imports del tancament comptable definitiu d'IFERCAT i que incorporin tots els tipus de despeses a refacturar segons el que preveuen el conveni entre les parts i l'informe dels assessors externs.

Provisió per insolvències

Fins a l'exercici 2007 el saldo de clients no presentava imports pendents de cobrament amb antiguitat superior a sis mesos. Al tancament de l'exercici 2008 ja existien imports pendents de cobrament amb antiguitat superior a un any per 0,46 M€, referents a un total de nou clients, mentre que al tancament de l'exercici 2009, superaven l'antiguitat d'un any els saldos pendents de cobrament d'un total de trenta-tres clients per 0,73 M€.

L'exercici 2009 ha estat el primer en què GISA ha dotat una provisió per insolvències de clients per 0,65 M€. De les anàlisis fetes, a parer de la Sindicatura, una part d'aquest import, 0,15 M€, s'hauria d'haver dotat al tancament de l'exercici 2008.

Cal comptabilitzar la dotació a la provisió d'insolvències a la fi de cada exercici d'acord amb la corresponent anàlisi d'imports pendents de cobrament que cal dur a terme a la fi de cada exercici.

Provisió de despeses per revisions de preus

En l'exercici 2008, les despeses per Altres resultats d'explotació inclouen 0,29 M€ per la dotació d'una provisió de despeses per revisions de preu reclamades per determinats constructors en relació amb unes obres encarregades per ICF Equipaments. Es tracta d'un conjunt de deu obres adjudicades a un total de vuit adjudicataris. Per la tipologia de les obres (claus en mà i a preu tancat) no havien de ser objecte de revisió de preus i, malgrat això, GISA va incloure en els plecs de bases i/o en el contracte, la clàusula de revisió de preus. S'ha verificat que en l'exercici 2009 GISA ha pagat 0,22 M€ del total de 0,29 M€.

No s'ha d'incloure en els plecs de bases la clàusula de revisió de preus quan la tipologia d'obres no ho requereix.

Baixa del director general d'Administració i Finances

El 15 de gener del 2008 el director general d'Administració i Finances va causar baixa voluntària a GISA. El seu contracte estava sotmès al Reial decret 1382/1985, de l'1 d'agost, que regula la relació laboral de caràcter especial del personal d'alta direcció. GISA va abonar-li una indemnització de 25.000 € ja que d'acord amb el que preveu aquest Reial decret, l'empresa no ha respectat el període de preavis de tres mesos.

A més, el 30 setembre del 2008 es va adjudicar a l'exalt directiu la realització del treball "Prospecció de l'oferta de mercat d'oficines i places d'aparcament en l'entorn pròxim a la confluència de la Via Augusta i el carrer dels Vergós" per un pressupost de 20.880 € (IVA inclòs). Només s'ha pogut revisar una única factura relacionada amb aquest treball, de data novembre del 2009, per un import de 5.800 € (IVA exclòs).

Sostracció de xecs

A les anteriors observacions cal afegir la que es produeix com a conseqüència del fet posterior referent al frau per la sostracció de xecs analitzat en l'epígraf 2.2.4 amb els efectes que en aquell epígraf es detallen i que, com s'ha remarcat, va donar lloc a la corresponent regularització i consegüent reformulació, per part dels administradors de GISA, dels comptes anuals de l'exercici 2010. En relació amb aquest fet *cal recomanar la implantació de millores proposades en el control intern per tal de fer front a les debilitats que s'han detectat en el Departament de Gestió Econòmica de GISA i que són les que es considera que podrien haver facilitat que es produís el frau esmentat.*

5.2. FISCALITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Les liquidacions dels pressupostos dels exercicis 2008 i 2009 han estat correctament realitzades. Tot i això, *s'haurien d'haver liquidat amb una classificació per programes de l'Estat de despeses, tal com aproven les lleis de pressupostos de la Generalitat per a tots dos exercicis.*

El pressupost de GISA per a l'exercici 2008 preveia uns ingressos i unes despeses de 1.101,77 M€, que representa una disminució de l'1,0% respecte del pressupost aprovat per a l'exercici 2007.

El pressupost de GISA per a l'exercici 2009 preveia uns ingressos i unes despeses de 1.012,00 M€, que representa una disminució del 8,1% respecte del pressupost aprovat per a l'exercici 2008.

En la liquidació del pressupost de l'exercici 2008 la principal desviació pels majors imports liquidats que pressupostats, tant de l'Estat d'ingressos, en el capítol 6, com en l'Estat de despeses, en el capítol 9, es produeix per la subrogació de la Generalitat de Catalunya en les operacions d'endeutament que tenia GISA. La subrogació es va produir el gener del 2008, per 694,31 M€ i no havia estat prevista en el pressupost aprovat per a GISA.

En la liquidació del pressupost de l'exercici 2009 les principals desviacions tenen relació amb les obres del Túnel de Bracons. Així, el capítol 9 d'ingressos, que concentra la major part de la desviació de drets liquidats respecte dels ingressos pressupostats, inclou una desviació de 252,53 M€²⁹ pels crèdits de contractistes que no havien estat pressupostats que, pel que fa als contractistes de les obres del Túnel de Bracons, representen un total de 158,86 M€. Pel que fa a les despeses, el capítol 6 recull una previsió d'inversions referides al Túnel de Bracons de 55,45 M€ quan finalment les obligacions reconegudes per aquesta obra van ser de 256,64 M€.

5.3. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

El volum de contractació per al bienni 2008-2009 ha disminuït respecte el del bienni 2006-2007, ja que ha passat de 4.535,70 M€ a 3.356,47 M€, el que suposa un decrement del 26,0%.

Del volum total de contractació de GISA per als exercicis 2008 i 2009, el nombre de contractes que superen els llindars comunitaris és del 15,0% quant a nombre de contractes, si bé per import suposen el 66,6% del total adjudicat. Pel que fa als procediments d'adjudicació emprats, de l'anàlisi efectuada es desprèn que, per import, el 73,1% s'ha adjudicat mitjançant procediment obert, el 25,8% mitjançant procediment negociat sense publicitat i l'1,1% mitjançant procediment restringit.

29. Import superior a la desviació que figura en la Liquidació del pressupost (epígraf 3.2) perquè aquest darrer inclou una partida de signe negatiu que correspon a la reducció del capital circulant.

La fiscalització de la contractació s'ha centrat en dos blocs de revisió. D'una banda, s'ha fet una revisió de les IIC de GISA (d'acord amb la LCSP) per tal de verificar que representen un marc adequat que reguli el procediment de contractació, garanteixi els principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació i que els contractes siguin adjudicats a l'oferta econòmicament més avantatjosa. D'altra banda, s'ha seleccionat una mostra de quaranta-cinc contractes adjudicats durant el bienni 2008-2009 que representa el 17,6% de l'import total adjudicat, per tal de verificar la seva correcta adjudicació d'acord amb la normativa aplicable en cada cas. A aquesta mostra de quaranta-cinc expedients i per complir la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, s'hi han inclòs vuit expedients que corresponen a obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicades en els exercicis 2008 i 2009.

Observacions resultants de la fiscalització de les IIC

En l'epígraf 4.3 d'aquest informe s'han posat de manifest certs aspectes que la Sindicatura de Comptes considera que caldria esmenar o bé recollir de manera més específica en les IIC de GISA. *Entre aquestes millores recomanades la Sindicatura de Comptes creu necessari incloure en les IIC els aspectes següents:*

- *Fer referència expressa a l'obligació que en els expedients es justifiquin les necessitats que es volen satisfer amb la contractació dels béns i serveis de caire intern, és a dir, dels relacionats amb el funcionament propi de GISA.*
- *Preveure la publicitat de l'adjudicació també per als casos dels contractes adjudicats pel procediment negociat sense publicitat.*
- *Incorporar referències específiques per a la regulació de les modificacions de contractes i de les pròrroques.*
- *Concretar els requeriments de confidencialitat exigibles tant al contractista com al poder adjudicador, en termes similars als de l'article 124 de la LCSP.³⁰*
- *Donar prioritat als criteris de valoració quantificables mitjançant factors objectius davant dels criteris la quantificació dels quals depèn d'un judici de valor.*
- *Mantenir la negociació com a element essencial en les adjudicacions pel procediment negociat i no contemplar-la com a potestativa.³¹*
- *Preveure la formalització dels contractes amb l'excepció dels contractes menors.*

30. Paràgraf modificat arran del punt quart de l'al·legació quarta.

31. Paràgraf modificat arran del punt sisè de l'al·legació quarta.

Observacions resultants de la fiscalització de la mostra seleccionada

En l'epígraf 4.4.2 d'aquest informe s'han posat de manifest les observacions i incidències resultants de la revisió dels quaranta-cinc expedients de la mostra seleccionada. A continuació es presenten de manera resumida les més remarcables.

Projectes modificats i obres complementàries

Pel que fa a projectes modificats i obres complementàries es pot assenyalar el següent:

- Projectes modificats

Els quatre expedients seleccionats que corresponen a projectes modificats es fonamenten en la clàusula 1.4 dels respectius contractes inicials on es preveu la possibilitat de modificació sense sobrepassar en més o en menys el 20% del pressupost de l'obra. Si bé no s'ha incomplert aquest límit quantitatiu s'ha observat que la baixa que s'ha obtingut entre l'import de la licitació i el del contracte és similar o inferior al major cost que representen els imports dels projectes modificats. Cal indicar que la pràctica d'establir aquesta clàusula de forma generalitzada no es considera adequada.

Per altra banda, en opinió de la Sindicatura de Comptes, alguns dels conceptes que han donat lloc als expedients de modificació responen a deficiències o manca de previsió dels projectes inicials. En altres casos, corresponen a noves estipulacions que si haguessin figurat en el projecte, en els plecs o en els anuncis de licitació haurien permès als licitadors presentar ofertes diferents o bé, altres licitadors haurien pogut presentar ofertes. Així, *les modificacions s'han de fonamentar en raons d'interès públic i han d'obeir a necessitats noves o a causes imprevistes però aquests conceptes cal interpretar-los de manera restrictiva i recollir en l'expedient la deguda justificació.*

- Obres complementàries

Els cinc expedients seleccionats que corresponen a obres complementàries adjudicades mitjançant el procediment negociat sense publicitat al contractista de l'obra principal, han respectat el límit legalment previst del 50% d'increment de cost.

En termes generals, els conceptes que conformen les obres complementàries d'aquests cinc expedients estan d'acord amb el que preveuen els articles 155.b i 202 de la LCSP. Han sorgit dubtes en relació amb determinats conceptes de dos dels cinc expedients, ja que, atès que són susceptibles d'integrar-se en el projecte inicial amb alguna correcció, serien més propis d'un projecte modificat que no d'unes obres complementàries. Es recomana que es faci una correcta diferenciació conceptual entre modificacions del projecte inicial i obres complementàries de l'obra principal.

En relació amb els aspectes anteriorment esmentats tant pel que fa a projectes modificats com a expedients d'obres complementàries, *cal concloure que cal extremar la cura tant en l'elaboració dels projectes d'obres com en el seu replanteig i supervisió tècnica, de manera que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis, modificacions, reformes successives i parcials o projectes d'obres complementàries, que fan encarir el cost final de les obres.*

Del casos analitzats cal destacar el següent:

- Per als quatre expedients de projectes modificats s'ha passat d'un cost adjudicat dels contractes inicials de 14,95 M€ a 17,47 M€. Això ha suposat increments en cadascun dels contractes inicials que estan entre el 8,1% i el 20,0%.
- Per als cinc expedients d'obres complementàries, els seus contractes inicials totalitzen un cost adjudicat de 196,92 M€ i les obres complementàries seleccionades més altres adjudicades als mateixos contractistes l'han incrementat fins a 220,95 M€. Aquest import s'incrementa fins a 287,80 M€ si s'afegeixen també les variacions que sobre els cinc contractes inicials suposen els projectes modificats i els complementaris adjudicats a altres contractistes diferents dels adjudicataris dels contractes inicials. Els increments finals en cadascun dels contractes inicials estan entre el 26,9% i el 48,7%.

Emergència i imperiosa urgència

Un dels expedients de la mostra seleccionada s'ha tramitat per emergència i un altre s'ha adjudicat per procediment negociat per imperiosa urgència.

Per al cas de l'emergència, s'ha observat que, formant part de les obres que havien estat declarades d'emergència hi ha certs treballs addicionals, per 0,29 M€, que representen l'11,5% del total pressupostat i que, d'acord amb l'article 97 de la LCSP, la Sindicatura considera que haurien d'haver seguit una tramitació ordinària, de manera separada a les obres de l'actuació d'emergència. D'altra banda s'ha observat que es va superar el termini legalment previst entre la declaració d'emergència i l'inici de les obres, amb la qual cosa d'acord amb l'article esmentat, s'hauria d'haver requerit la tramitació d'un procediment ordinari.

Per al cas de la imperiosa urgència s'han observat endarreriments tant en la resolució del contracte previ que origina la necessitat de tramitar-ne un de nou que es declara d'imperiosa urgència com en la tramitació per adjudicar aquest nou contracte. Tot això permet concloure que hauria estat suficient una tramitació d'urgència en lloc de la d'imperiosa urgència, fet que hauria requerit, en aquest cas, aplicar el procediment negociat amb publicitat.

En casos d'emergència cal complir els terminis legals per a l'inici de les obres així com no incloure com a obres declarades d'emergència altres treballs addicionals que no requereixen aquest tractament i que s'haurien de licitar de manera separada mitjançant la tramitació d'un procediment ordinari. En casos d'imperiosa urgència cal agilitzar tots els tràmits i l'execució de les obres ja que els endarreriments produïts haurien fet possible l'aplicació d'un procediment i una tramitació que garantissin un millor compliment dels principis de publicitat i concurrència.

Criteris de valoració en els plecs

Per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, *els plecs de bases haurien de donar preponderància als criteris de valoració que es poden quantificar per referència a factors objectius i ser expressats en xifres o percentatges, davant d'aquells criteris la quantificació dels quals depèn d'un judici de valor.* Tot i això, en determinats casos degudament motivats i amb les condicions que preveu la LCSP, l'òrgan de contractació podria introduir una excepció a aquest principi general.³²

Motivació en la valoració de les propostes

Per preservar els principis de transparència i d'igualtat de tracte, tot i acceptar uns criteris no excessivament pretaxats, *es recomana que els informes de la Comissió Tècnica sobre els quals la Mesa de Contractació fonamenta l'adjudicació, incloguin de manera concreta la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en els plecs de bases per a cadascun dels criteris, subcriteris i elements que els defineixen.*

Garantia definitiva

Per a quinze expedients de la mostra seleccionada es va preveure la constitució d'una garantia definitiva del 4% o el 5% (en un d'aquests quinze, però, finalment no es va constituir) per a sis expedients, del 10%, per a tretze expedients, del 15%, per a sis expedients, del 20% i per a cinc no es va preveure exigir cap garantia.

Com ja es va remarcar en informes d'exercicis anteriors, la Sindicatura de Comptes considera que un percentatge de garantia que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència. Fins i tot es podria considerar que aquesta dificultat es pot produir també en els casos d'una garantia del 10% que no s'hagi fonamentat en cap causa especial que ho justifiqui. Per tant, *es recomana no superar els percentatges generals legalment establerts i, en el cas que es consideri necessari, explicitar els motius que així*

32. Aquest darrer paràgraf s'ha introduït arran del punt quart de l'al·legació cinquena.

ho aconsellen. Així mateix, també cal exigir la constitució d'una garantia definitiva per tal d'assegurar que l'adjudicatari compleixi les seves obligacions i que el contracte s'executa correctament.

Publicitat en diaris oficials i en el perfil del contractant

Pel que fa a la publicitat de la licitació s'ha observat que, per als expedients de la mostra que havien de complir aquest requisit legal s'ha fet correctament en el diari oficial corresponent i/o en el perfil del contractant i d'acord amb els terminis establerts.

Pel que fa a la publicitat de les adjudicacions, de la revisió d'expedients que es regeixen pel TRLCAP *hauria estat recomanable publicar també els casos d'adjudicació dels quatre projectes modificats seleccionats.*³³ De la revisió d'expedients que es regeixen per la LCSP, en nou dels deu casos de la mostra que es regeixen per les IIC i segueixen el procediment negociat sense publicitat, *caldria que l'adjudicació també fos objecte de publicitat en el perfil del contractant* (dels deu casos cal eximir-ne un d'aquesta publicitat: el declarat matèria reservada).

Per als expedients sotmesos a la LCSP, respecte de la publicació d'anuncis de licitació i adjudicació en el perfil del contractant, cal remarcar que GISA *en 2008 i 2009 no tenia incorporat el seu perfil en la Plataforma de contractació pública de la Generalitat de Catalunya, en contra del que requereix l'article 2.1 de l'Ordre ECF/313/2008, de 23 de juny com a conseqüència de l'article 309 de la LCSP.*³⁴ Amb tot, el sistema informàtic en què se sustenta el perfil de GISA inclou una sèrie de controls que s'han verificat amb resultat satisfactori quant a les dades publicades i les dates de la publicitat.

Formalització de contractes

Per a un total de cinc expedients de la mostra no s'ha formalitzat el corresponent contracte (dos casos es regeixen pel TRLCAP però no estan subjectes a l'article 2.1 i tres casos es regeixen per les IIC). *La Sindicatura recomana formalitzar tots els contractes amb l'excepció dels contractes menors.*

Tràmits diversos, documentació, terminis i dates, execució i recepció

En l'epígraf 4.4.2 s'han detallat casos d'endarreriments en la tramitació de les actes de replanteig i de recepció i en l'execució d'obres. També s'han destacat casos de terminis insuficients entre la sol·licitud de proposta i la presentació de les propostes en proce-

33. Paràgraf modificat arran del punt setè de l'al·legació cinquena.

34. Paràgraf modificat arran del punt setè de l'al·legació cinquena.

diments negociats. A més, s'ha remarcat la manca d'elaboració de documents que sustentessin els actes formals de recepció de serveis i mancances explicatives en les actes de recepció d'obres.

Tot i que els aspectes assenyalats no són legalment exigibles a GISA per tractar-se de la fase d'execució dels contractes, *la Sindicatura de Comptes recomana agilitzar certs tràmits (replanteig, execució, recepció) i formalitzar-los documentalment i incloure-hi les explicacions que sustentin fets com els endarreriments que s'han produït o la manca de coherència en l'ordre cronològic de certs tràmits o documents.*

Registre públic de contractes de la JCCAC

Dels quaranta-cinc expedients de la mostra seleccionada, en el Registre públic de contractes hi consten trenta-un. *Cal comunicar a la JCCAC, tots els contractes formalitzats, excepte els contractes menors, per tal que, d'acord amb la normativa, constin en el Registre públic de contractes.*

Observacions referides als vuit expedients relacionats amb el compliment de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya

Vuit dels quaranta-cinc expedients de la mostra seleccionada corresponen a obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicades en els exercicis 2008 i 2009. En el darrer punt de l'epígraf 4.4.2 s'han recollit les observacions que en concret es refereixen a aquests vuit expedients, i que són les següents:

- En tots vuit expedients la ponderació prevista en els plecs de bases dels criteris objectius i la quantificació dels quals depèn d'un judici de valor és del 50%. *Es recomanable donar major ponderació als criteris objectius. A més, cal que l'informe de la Comissió Tècnica sobre el qual es fonamenta la valoració de la Mesa de Contractació, inclogui la motivació de la puntuació atorgada per a cadascun dels criteris, subcriteris i elements que els defineixen, i amb més motiu si es té en compte que s'ha observat que en cinc d'aquests expedients no ha resultat adjudicatari el licitador amb major puntuació en els criteris que es poden valorar de manera objectiva.*
- En dos expedients el percentatge de garantia ha estat el 5%, en tres expedients del 15% i en els altres tres expedients, del 20%. *Es recomana no superar els percentatges generals legalment establerts (TRLCAP i LCSP) en el 4% i el 5%.³⁵*

35. S'ha eliminat el paràgraf que seguia arran de l'onzè punt de l'al·legació cinquena. D'altra banda s'ha comprovat que el Consell d'Administració de GISA va acordar, en data 23 de setembre del 2009, fixar les garanties definitives de totes les tipologies de contractes d'execució d'obres derivats de noves licitacions, en un 5% del preu d'adjudicació sense IVA.

- En cinc dels expedients s'ha detectat la manca de formalització de l'acta de recepció o bé mancances explicatives dels endarreriments en els terminis d'execució previstos que caldria recollir en les actes de recepció.

En els vuit expedients s'ha observat que la Comissió Tècnica de valoració de les propostes tècniques rebudes la formen el director de la divisió de carreteres (com a president) el gerent de planificació i programació operativa (com a vocal) i el gerent de carreteres de Girona (com a secretari).

Com s'observa en el quadre resum del final de l'epígraf 4.4.2, respecte d'aquests vuit expedients seleccionats cal destacar que l'import adjudicat és de 137,13 M€ IVA exclòs. Si a aquest import s'afegeix el del conjunt de projectes modificats i d'obres complementàries posteriorment adjudicats relacionats amb les obres d'aquests vuit expedients (i l'import adjudicat de les obres principals del 2005 i del 2007 en el cas dels tres expedients seleccionats que corresponen a obres complementàries) el cost total adjudicat referent al conjunt de les vuit obres arriba fins als 224,16 M€. D'aquest total, 144,28 M€ corresponen a les dues obres amb pagament pel mètode alemany i els 79,88 M€ restants, a les altres sis obres. Del seguiment del cost d'execució d'aquestes obres fins al primer trimestre del 2012, es desprèn que per a les dues obres amb pagament pel mètode alemany, el cost de les obres sense IVA ha arribat a 149,83 M€, dels quals 10,26 M€ corresponen a compensacions financeres i revisions de preus. Per a les altres sis obres, el cost de les obres, també sense IVA, ha arribat a 89,79 M€, dels quals 6,27 M€ corresponen a compensacions financeres, revisions de preus i indemnitzacions.

5.4. FETS POSTERIORIS

Pel que fa a la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya i amb l'objecte de conèixer els procediments i les investigacions en curs s'han circularitzat els destinataris següents:

- Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA)
- Bufet Molins & Silva
- Bufet Roca Junyent
- Oficina Antifrau de Catalunya (OAC)
- Departament d'Economia i Coneixement

L'OAC i el Departament d'Economia i Coneixement no han respost al requeriment.

De les respostes rebudes cal assenyalar els següents fets posteriors:

1) Causa contra la senyora T.I.A.

- a) Diligències prèvies 1587/2011-D seguides davant el Jutjat d'Instrucció número 26 de Barcelona contra l'empleada que havia estat, fins a la data de la denúncia, empleada del departament de tresoreria de GISA.

El procediment es va iniciar arran de la denúncia interposada el 4 d'abril de 2011 contra l'empleada esmentada per la presumpta comissió de delictes continuats d'apropiació indeguda i falsedat en document mercantil, concretats en l'apoderament, falsificació i cobrament de diversos xecs de GISA en el període comprès entre el 2007 i l'abril del 2011. Posteriorment la denúncia va ser ampliada per falsedat en document públic/oficial ja que es va detectar que la imputada presumptament també podria haver falsificat la documentació adjunta als expedients d'informe de cost d'obra fiscalitzats per la Intervenció de la Generalitat. L'import acreditat documentalment en les actuacions judicials ascendeix a 513.107€, tot i que l'import podria arribar a ser superior.

A la data d'emissió del present Informe, la causa es troba en fase d'instrucció.

- b) De la investigació interna portada a terme es conclou que van ser emesos i cobrats xecs per un total de 517.452,71€ que no es corresponen amb operacions comercials de l'entitat. Donat que aquest import va ser comptabilitzat com a pagaments de llicències d'obres, i va fer augmentar el cost total de l'obra executada per imports que s'ha verificat que no són reals, els administradors de la societat han decidit reformular els comptes anuals corresponents a l'exercici 2010. Així, els beneficis de l'exercici 2010 i l'epígraf de l'actiu Deutors comercials i altres comptes a cobrar han disminuït en 517.452,71€ respecte dels comptes anuals del 2010 formulats en data 24 de març del 2011.

Vegeu l'anàlisi efectuada per la Sindicatura de Comptes en l'epígraf 2.2.4 d'aquest informe i en el capítol de conclusions.

- c) El 27 d'abril de 2011, GISA va acomiadar l'empleada per causes disciplinàries: incompliment molt greu i culpable de la bona fe en la relació laboral, amb engany, falsedat documental, premeditació, lucre il·lícit, greu perjudici a l'entitat, amb l'agreujant d'ús de posició en benefici propi.

La demandada no va presentar recurs contra l'acomiadament però el 14 de juliol del 2011 va presentar una demanda per reclamació de quantitat (diferències en la liquidació de la quitança).

2) Causes contra el senyor J.V.H.

a) Causa penal

El 14 d'octubre del 2010 la Guàrdia Civil va incoar un atestat en què informava el Jutjat de guàrdia de Barcelona de la possible comissió d'un presumpte delictes d'alteració de preus en concursos i subhastes públiques i un delictes de suborn.

GISA va imputar aquests fets a l'empleat (actualment exempleat) de l'entitat, senyor J.V.H. exgerent de carreteres de la demarcació de Girona

El Jutjat que instrueix la causa criminal és el Jutjat d'Instrucció 5 de Barcelona, Dil·ligències prèvies 5251/2010, la qual es troba en plena fase instructora.

En aquest procediment GISA compareix com a acusació particular. Per interlocutòria del Jutjat instructor del 18 de març del 2011, es va atorgar a GISA la condició de perjudicat en aquesta causa, motiu pel qual no es podrien derivar responsabilitats patrimonials per a l'entitat.

Vegeu l'anàlisi efectuada per la Sindicatura de Comptes en l'epígraf 4.4.2 d'aquest informe i en el capítol de conclusions.

b) Causa laboral

Arran dels fets descrits en l'apartat a) anterior, el senyor J.V.H. va ser acomiadat per l'entitat i com a conseqüència, aquesta persona va demandar laboralment GISA l'1 de juliol de 2011. Aquest procediment es va seguir davant del Jutjat social número 20 de Barcelona (Procediment d'acomiadament 632/2011). El 24 de novembre del 2011 va recaure una sentència favorable als interessos de GISA (Sentència 466/11). L'exempleat va interposar recurs de suplicació davant la Sala social del TSJC, que ha estat estimat. GISA (ara Infraestructures.cat) ha interposat recurs de cassació per unificació de la doctrina, pendent de resolució.

5.5. SEGUIMENT DE RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS

A continuació es presenta un quadre amb el seguiment d'aquelles recomanacions efectuades en l'informe de fiscalització de GISA de l'exercici 2003 (informe 18/2006), que en el de l'exercici 2007 (informe 32/2010) no estaven resoltes. També es presenta el quadre de seguiment de les recomanacions de l'informe de fiscalització de GISA de l'exercici 2004 (informe 1/2009).

RECOMANACIÓ DE L'INFORME DE L'EXERCICI 2003	SITUACIÓ
Fiscalització de la contractació	
Expedients subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP	
4. Fiança definitiva: en cinc dels dotze expedients l'import de l'aval supera el 10%.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 5.3.
5. Signatura dels contractes: A parer de la Sindicatura, en sis dels dotze expedients el contracte s'ha signat amb demora respecte de la data de notificació a l'adjudicatari.	No s'han observat aquestes incidències per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009.
6. Justificació per a la utilització del procediment negociat sense publicitat: en un expedient la contractació s'adjudica de forma directa perquè es tracta d'un projecte d'ampliació que s'ha d'integrar en el projecte inicial. La Sindicatura considera que aquest motiu no és suficient per a l'adjudicació directa.	
Resta d'expedients	
7. Adjudicació dels expedients per procediment negociat sense publicitat o de forma directa: a) En tres expedients en què s'addueix imperiosa urgència aquesta no queda prou justificada. b) Tres expedients s'adjudiquen mitjançant el procediment negociat sense publicitat perquè així ho assenyalava la Resolució del conseller que fa l'encàrrec, i no es presenta cap justificació. A parer de la Sindicatura, aquesta resolució no és suficient per justificar la utilització d'un procediment que no garanteix el compliment dels principis de publicitat i concurrència. c) Dos expedients s'adjudiquen de forma directa per accelerar i abaratir les despeses de la direcció d'obra. La Sindicatura no considera aquest argument raonable per adjudicar de forma directa.	a) En l'expedient d'imperiosa urgència de la mostra de 2008 i 2009, tot i quedar justificada, posteriorment es produeixen endarreriments que haurien permès seguir un procediment negociat amb publicitat amb tramitació d'urgència. Vegeu l'epígraf 5.3. b) i c) No s'han observat aquestes incidències per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009.
Contractació general de béns i serveis	
8. Compliment dels principis de publicitat i concurrència: en la contractació general de béns i serveis no es compleixen els principis de publicitat i concurrència, ni en les comandes no considerades contractes menors. La Sindicatura considera que s'han de garantir aquests principis.	La fiscalització de la contractació dels exercicis 2008 i 2009 no ha abastat les comandes ni els contractes menors.
9. Formalització d'expedient contractual i signatura contracte: la Sindicatura entén que cal formalitzar l'expedient contractual i signar el corresponent contracte.	Segueix vigent pel que fa a la signatura de contracte. Vegeu l'epígraf 5.3.

RECOMANACIÓ DE L'INFORME DE L'EXERCICI 2004	SITUACIÓ
<i>Fiscalització de la contractació</i>	
Expedients subjectes a l'article 2 del TRLCAP	
1. Plec de bases: a) El criteri de valoració de l'oferta econòmica es fonamenta en una comparació amb preus mitjans, fet que no assegura que l'oferta més econòmica obtingui la millor puntuació. Cal donar la màxima valoració a l'oferta més econòmica. b) Els criteris de valoració de l'oferta tècnica amb la seva puntuació, es desglossen en subcriteris respecte dels quals no s'especifica la puntuació; en canvi aquests subcriteris sí que són objecte de puntuació en l'informe de valoració. La puntuació dels subcriteris ha d'explicitar-se també en els plecs de bases. c) En els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat no hi ha Plec de clàusules administratives. És aconsellable que hi hagi plec clàusules administratives, independentment del procediment d'adjudicació.	a) Recomanació resolta des de l'exercici 2006 (Modificació en els Plecs de la valoració del criteri econòmic aprovada el novembre de 2005) b) Segueix vigent el fet que hi ha certes diferències de desglossament dels criteris de valoració tècnica entre el Plec i l'Informe de valoració de la Comissió tècnica. Vegeu l'epígraf 4.4.2. c) Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 5.3.
2. Anuncis d'adjudicació: En sis dels deu expedients revisats els anuncis s'han publicat en el DOGC fora de termini i, en un altre expedient, l'anunci en el BOE i en el DOUE s'ha enviat amb retard respecte del que preveu l'article 93 del TRLCAP.	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009.
3. Fiança definitiva: en tres dels deu expedients l'import de l'aval supera el 10%.	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 5.3.
4. Assegurança en els expedients d'obra: En dos dels expedients analitzats, l'inici de la vigència de la pòlissa és posterior a l'inici de l'obra, segons l'acta de replanteig.	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009.
5. Modificacions de contractes: En la modificació d'un expedient d'assistència tècnica s'ha superat el 10% i per això caldria haver demanat l'informe preceptiu regulat en l'article 101.3 del TRLCAP.	No s'ha observat aquesta incidència per la mostra fiscalitzada del 2008 i del 2009 ja que els quatre expedients seleccionats de projectes modificats, tot i superar en certs casos el 10%, els contractes principals que modifiquen no superen els 6 M€ de l'article 101.3.

RECOMANACIÓ DE L'INFORME DE L'EXERCICI 2004	SITUACIÓ
6. Justificació per a la utilització del procediment negociat sense publicitat: en un expedient s'adjudica la direcció d'obres de forma directa al mateix adjudicatari que va redactar el projecte, per raons tècniques i per accelerar i abaratir les despeses de direcció d'obres. La Sindicatura considera que les raons adduïdes no justifiquen aquesta adjudicació directa.	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009.
Resta d'expedients	
7. Adjudicació dels expedients per procediment negociat sense publicitat o de forma directa: a) En tres expedients en què s'addueix imperiosa urgència, s'ha garantit la concurrència però no la publicitat. Caldria haver tingut en compte els terminis que requereixen els expedients contractuals i així es podrien haver tramitat amb procediments que garanteixin la publicitat. b) En quatre expedients d'obres complementàries d'una obra principal no es compleixen els requisits per a l'aplicació del procediment negociat sense publicitat previst en l'article 141.d del TRLCAP. En tres casos se supera el límit del 20% d'import acumulat del conjunt d'obres complementàries i, en un altre cas, no queda clar que no es puguin separar tècnicament o econòmicament de l'obra principal o que siguin estrictament necessàries per a l'execució d'aquesta. c) En quatre expedients d'assistència tècnica s'addueixen raons tècniques per adjudicar directament a l'adjudicatari que va redactar el projecte inicial o l'estudi informatiu de millora general, argument que no es considera raonable per fonamentar l'adjudicació de forma directa. d) En un expedient en què s'addueix imperiosa urgència aquesta no queda prou justificada.	a) Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 5.3. b) Els expedients de la mostra de 2008 i 2009 d'obres complementàries compleixen en general els requisits per aplicar el procediment negociat sense publicitat de l'article 155.b de la LCSP (inclòs també el límit que amb la nova llei és del 50%). Han sorgit però dubtes amb alguns conceptes que inclouen i que semblen més propers a projectes modificats. Vegeu l'epígraf 5.3. c) No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009. d) En l'expedient d'imperiosa urgència de la mostra de 2008 i 2009, tot i quedar justificada, posteriorment es produeixen endarreriments que haurien permès seguir un procediment negociat amb publicitat amb tramitació d'urgència. Vegeu l'epígraf 5.3.
8. Modificacions de contractes: En la modificació d'un expedient d'obres caldria haver demanat l'informe preceptiu regulat en l'article 101.3 del TRLCAP.	No s'ha observat aquesta incidència per la mostra fiscalitzada del 2008 i del 2009 ja que els quatre expedients seleccionats de projectes modificats, tot i superar en certs casos el 10%, els contractes principals que modifiquen no superen els 6 M€ de l'article 101.3.

RECOMANACIÓ DE L'INFORME DE L'EXERCICI 2004	SITUACIÓ
9. Altres recomanacions que no suposen incompliments (ja que són expedients no sotmesos a l'article 2.1 del TRLCAP) a) Notificació de l'adjudicació: cal notificar els expedients adjudicats pel procediment negociat sense publicitat a la resta de licitadors. b) Plec de bases: explicitar-hi els subcriteris objecte de puntuació en l'informe de valoració; elaborar plec també per als expedients adjudicats pel procediment negociat sense publicitat; la valoració del preu ha d'atorgar la major puntuació a l'oferta més econòmica. c) Signatura del contracte: en tres expedients s'ha signat el contracte amb demora excessiva respecte de la notificació a l'adjudicatari i en quatre expedients no s'ha signat contracte ja que GISA no en formalitza en els casos que no superen els 30.051 €. La Sindicatura considera que s'ha de formalitzar contracte sempre que no es tracti de contractes menors. d) Garantia definitiva: En set dels expedients analitzats l'aval supera el 10%, fet que es considera que pot limitar la concurrència. e) Assegurança: en cinc expedients no hi ha pòlissa d'assegurances f) Termini d'execució: En nou dels expedients d'obra analitzats no es compleix el termini d'execució de l'obra previst en el contracte.	a) No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009. b) Segueix vigent el fet que hi ha certes diferències de desglossament dels criteris de valoració tècnica entre el Plec i l'informe de valoració de la Comissió Tècnica (vegeu l'epígraf 4.4.2). També segueix vigent la recomanació que cal elaborar plecs per als casos en què s'ha seguit el procediment negociat sense publicitat (vegeu l'epígraf 5.3). La recomanació referida a la valoració del preu ha estat resolta des del 2006 (segons el que s'ha remarcat en el punt 1.a d'aquest quadre). c) Segueix vigent la recomanació de formalitzar el contractes amb la sola excepció dels contractes menors. Vegeu l'epígraf 5.3. d) Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 5.3. e) No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada dels exercicis 2008 i 2009. f) Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 5.3.
Contractació general de béns i serveis	
10. Compliment dels principis de publicitat i concurrència: en la contractació general de béns i serveis no es compleixen els principis de publicitat i concurrència, ni en les comandes no considerades contractes menors. La Sindicatura considera que s'han de garantir aquests principis.	La fiscalització de la contractació dels exercicis 2008 i 2009 no ha abastat les comandes ni els contractes menors.
11. Formalització d'expedient contractual i signatura contracte: la Sindicatura entén que cal formalitzar el corresponent expedient contractual i signar el corresponent contracte.	Segueix vigent pel que fa a la signatura de contracte. Vegeu l'epígraf 5.3.

6. ANNEXOS

6.1. ANNEX I: BALANÇ I COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES DE L'EXERCICI FINALITZAT EL 31 DE DESEMBRE DEL 2007

Balanç de situació a 31 de desembre del 2007

ACTIU	31.12.2007
IMMOBILITZAT	120.911
Immobilitzacions immaterials	1.911
Concessions, patents, llicències, marques i similars	12
Aplicacions informàtiques	9.656
Amortitzacions	(7.757)
Immobilitzacions materials	8.413
Terrenys i construccions	8.080
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	1.642
Altres immobilitzat	3.046
Provisions	(987)
Amortitzacions	(3.368)
Immobilitzacions financeres	110.587
Participacions en empreses associades	110.406
Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	181
ACTIU CIRCULANT	917.806
Deutors	917.663
Clients per vendes i prestacions de serveis	74.141
Deutors per construcció d'obres	663.041
Empreses del grup, deutores	15.531
Deutors diversos	164.057
Personal	2
Administracions públiques	891
Tresoreria	129
Ajustaments per periodificació	14
TOTAL ACTIU	1.038.717
PASSIU	31.12.2007
FONS PROPIS	100.777
Capital subscrit	99.147
Reserves	6.094
Reserva legal	609
Diferències per ajustament del capital a euros	1
Altres reserves	5.484
Resultats d'exercicis anteriors	(9.788)
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(9.788)
Pèrdues i guanys	5.324
CREDITORS A LLARG TERMINI	626.783
Deutes amb entitats de crèdit	626.783
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	626.783
CREDITORS A CURT TERMINI	311.156
Deutes amb entitats de crèdit	93.197
Préstecs i altres deutes	84.814
Deutes per interessos	8.383
Creditors comercials	210.113
Deutes per compres o prestació de serveis	47.718
Creditors per construcció d'obres	162.395
Altres deutes no comercials	1.177
Administracions públiques	853
Altres deutes	21
Remuneracions pendents de pagament	298
Fiances i dipòsits rebuts a curt termini	5
Ajustaments per periodificació	6.670
TOTAL PASSIU	1.038.717

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Compte de pèrdues i guanys de l'exercici anual finalitzat a 31 de desembre del 2007

	2007
DESPESES	130.133
Treballs realitzats per altres empreses	97.011
Altres despeses externes	97.011
Despeses de personal	13.072
Sous, salaris i assimilats	10.612
Càrregues socials	2.460
Dotacions per amortitzacions d'immobilitzat	1.082
Altres despeses d'explotació	13.860
Serveis exteriors	13.695
Tributs	165
BENEFICIS D'EXPLOTACIÓ	6.948
Despeses financeres i despeses assimilades	2.142
Per deutes amb tercers i despeses assimilades	2.142
RESULTATS FINANCERS POSITIUS	-
BENEFICIS DE LES ACTIVITATS ORDINÀRIES	4.979
Pèrdues procedents de l'immobilitzat immaterial, material i cartera de control	987
Despeses extraordinàries	2.299
RESULTATS EXTRAORDINARIS POSITIUS	24
BENEFICIS ABANS D'IMPOSTOS	5.003
Impost sobre societats	(321)
RESULTAT DE L'EXERCICI (BENEFICIS)	5.324
INGRESSOS	135.457
Import net de la xifra de negocis	131.320
Prestacions de serveis	131.320
Altres ingressos d'explotació	654
Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	644
Subvencions	10
PÈRDUES D'EXPLOTACIÓ	-
Altres interessos i ingressos assimilats	173
Altres interessos	173
RESULTATS FINANCERS NEGATIUS	1.969
Beneficis per venda d'immobilitzat immaterial, material i cartera de control	3.310
Ingressos extraordinaris	-
RESULTATS EXTRAORDINARIS NEGATIUS	-
PÈRDUES ABANS D'IMPOSTOS	-
RESULTAT DE L'EXERCICI (PÈRDUES)	-

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

6.2. ANNEX II: LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DELS EXERCICIS 2008 I 2009

6.2.1. Liquidació del pressupost de l'exercici 2008

ESTAT D'INGRESSOS			Pressupost aprovat (A)	Drets liquidats (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (Bx100/A)
Capítol/ article	Concepte/ aplicació					
3		TAXES I ALTRES INGRESSOS	135.148	160.004	24.856	118,4
31		Prestació de serveis	134.426	159.114	24.688	118,4
	319	Prestació d'altres serveis	134.426	159.114	24.688	118,4
	319.0009	Prestació d'altres serveis	134.426	159.114	24.688	118,4
39		Altres ingressos	722	890	168	123,3
	399	Ingressos diversos	722	890	168	123,3
	399.0009	Altres ingressos diversos	722	890	168	123,3
5		INGRESSOS PATRIMONIALS	55	290	235	527,3
52		Ingressos financers	55	290	235	527,3
	520	Interessos de comptes corrents	55	290	235	527,3
	520.0001	Interessos de comptes corrents	55	290	235	527,3
6		ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	870.658	1.666.918	796.260	191,5
69		Aportacions per actuac. realitzades per compte de tercers	870.658	1.666.918	796.260	191,5
	690	Aportacions realitzades per compte de la Generalitat	667.852	1.382.796	714.944	207,1
	690.0001	De la Presidència	2.714	2.714	0	100,0
	690.0001	De la Vicepresidència	18.113	15.113	(3.000)	83,4
	690.0001	De la DG del Transport Terrestre	195.318	197.606	2.288	101,2
	690.0001	De la DG Carreteres	202.545	202.545	0	100,0
	690.0001	De la DG d'Arquitectura i Paisatge	637	637	0	100,0
	690.0001	De Justícia	15.000	5.100	(9.900)	34,0
	690.0001	D'Interior, Relacions Institucionals i Participació	53.000	53.000	0	100,0
	690.0001	D'Educació	175.400	205.003	29.603	116,9
	690.0001	D'Acció Social i Ciutadania	744	794	50	106,7
	690.0001	De Governació i Administracions Públiques	2.381	2.381	0	100,0
	690.0001	D'Economia i Finances (diversos)	2.000	3.584	1.584	179,2
	690.0001	D'Economia i Finances (subrogació de préstecs)	0	694.319	694.319	-
	692	Aportacions realitzades per compte del SCS i entitats gestores de serveis sanitaris i socials	85.655	96.457	10.802	112,6
	692.0002	Del Servei Català de la Salut	75.040	75.040	0	100,0
	692.0004	De l'ICASS	10.615	21.417	10.802	201,8
	693	Aportacions realitzades per compte d'empreses i ens públics de la Generalitat	102.400	171.355	68.955	167,3
	693.0002	De FGC	30.000	85.115	55.115	28,4
	693.0005	Del CIMALSA	68.000	67.978	(22)	100,0
	693.0006	Del INCASOL	4.400	488	(3.912)	11,1
	693.0004	Del Consell Català de l'Esport	0	358	358	-
	693.0002	De FGC (edifici)	0	17.197	17.197	-
	693.0001	Del CIDEM	0	219	219	-
	694	Aportacions realitzades per compte d'altres empreses i ens	14.751	16.309	1.558	110,6
	694.0001	De Consorci Portal Costa Brava	10.005	14.805	4.800	148,0
	694.0001	De la DG Carreteres (indirectes)	3.501	259	(3.242)	7,4
	694.0001	De RENFE	1.245	1.245	0	100,0
8		VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	0	13.622	13.622	-
80		Reintegrant de deute	0	13.622	13.622	-
	801	Reintegrant de deute en euros	0	13.622	13.622	-
	801.0001	Reintegrant de deute en euros	0	13.622	13.622	-
9		VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	95.910	173.550	77.640	181,0
91		Préstecs en euros	76.174	122.900	46.726	161,3
	911	Fora del sector públic	76.174	122.900	46.726	161,3
	911.0002	Fora del sector públic (a llarg termini)	76.174	122.900	46.726	161,3
92		Ampliacions de capital	8.640	8.640	0	100,0
	920	Ampliacions de capital	8.640	8.640	0	100,0
	920.0001	Ampliacions de capital	8.640	8.640	0	100,0
95		Altres variacions de passius financers	11.096	42.010	30.914	378,6
	950	Altres variacions de passius financers	11.096	42.010	30.914	378,6
	950.0001	Altres variacions de passius financers	11.096	42.010	30.914	378,6
TOTAL INGRESSOS			1.101.771	2.014.384	912.613	182,8

Imports en milers d'euros.

Font: Liquidació del pressupost elaborada per GISA.

* Percentatge superior al 999,9%.

ESTAT DE DESPESES			Pressupost aprovat (A)	Obligacions reconegudes (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (Bx100/A)
Capítol/ article	Concepte/ aplicació					
1		REMUNERACIONS DE PERSONAL	14.575	15.600	1.025	107,0
13		Personal laboral	12.178	13.016	838	106,9
	132	Sous i salaris de personal d'empreses públiques	12.178	13.016	838	106,9
	132.0001	Personal alta direcció	638	664	26	104,1
	132.0002	Personal laboral	11.540	12.111	571	104,9
	132.0003	Altres personal	0	240	240	-
16		Assegurances i cotitzacions socials	2.283	2.416	133	105,8
	160	Quotes socials	2.283	2.416	133	105,8
	160.001	Seguretat Social	2.283	2.416	133	105,8
17		Pensions i altres prestacions socials	114	168	54	147,4
	173	Despeses socials	114	168	54	147,4
2		DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	114.711	140.337	25.626	122,3
20		Lloguers i cànons	1.269	1.333	64	105,0
	200	Lloguers i cànons de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions	1.245	1.314	69	105,5
	201	Lloguers i cànons de material de transport	16	9	(7)	56,3
	202	Lloguers i cànons d'equips per a procés de dades	8	10	2	125,0
21		Conservació i reparació	390	318	(72)	81,5
	210	Conservació, reparació i manteniment de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions	390	318	(72)	81,5
22		Material, subministraments i altres	112.464	138.043	25.579	122,7
	220	Material d'oficina	257	297	40	115,6
	220.0001	Material ordinari no inventariable	252	292	40	115,9
	220.0002	Prensa, revistes, llibres i altres publicacions	5	5	0	100,0
	221	Subministraments	75	84	9	112,0
	221.0001	Aigua i energia	75	84	9	112,0
	222	Comunicacions	352	278	(74)	79,0
	222.0001	Comunicacions postals telefòniques i altres	352	278	(74)	79,0
	224	Despeses d'assegurances	521	542	21	104,0
	225	Tributs	79	245	166	310,1
	225.0001	Tributs	79	185	106	234,2
	225.0001	Impost de societats	0	60	60	-
	226	Despeses diverses	1.474	1.098	(376)	74,5
	226.0001	Exposicions, certàmens i altres activitats de promoció	55	45	(10)	81,8
	226.0002	Atencions protocol·làries i representatives	103	115	12	111,7
	226.0007	Publicacions i edictes als diaris oficials	381	155	(226)	40,7
	226.0009	Funcionament de consells i òrgans col·lectius col·legiats	101	93	(8)	92,1
	226.0011	Formació del personal propi	76	24	(52)	31,6
	226.0089	Altres despeses diverses	758	666	(92)	87,9
	227	Treballs realitzats per altres empreses	109.706	135.499	25.793	123,5
	227.0001	Neteja i sanejament	120	147	27	122,5
	227.0005	Estudis i treballs tècnics	104.435	123.472	19.037	118,2
	227.0011	Custòdia, dipòsit i emmagatzematge	38	52	14	136,8
	227.0055	Serveis informàtics i de telecomunicacions realitzats per entitats de la Generalitat	112	168	6	150,0
	227.0056	Serveis informàtics realitzats per entitats de fora del grup Generalitat	1.670	4.915	3.245	294,3
	227.0089	Altres treballs realitzats per altres empreses	3.331	6.745	3.414	202,5
23		Indemnització per raó de servei	559	631	72	112,9
	230	Dietes, locomoció i trasllats	241	297	56	123,2
	232	Ajuts menjar	318	334	16	105,0
24		Despeses de publicacions	29	12	(17)	41,4
3		DESPESES FINANCERES	1.350	1.497	147	110,9
31		Préstec en euros	1.345	1.495	150	111,2
	310	Interessos	1.345	1.495	150	111,2
	310.0001	Interessos d'operacions de tresoreria	0	247	247	-
	310.0002	Interessos de préstecs a llarg termini (TABASA)	1.345	1.249	(96)	92,9
34		Altres	5	1	(4)	20,0
	342	Comissions i altres despeses bancàries	5	1	(4)	20,0

ESTAT DE DESPESES			Pressupost aprovat (A)	Obligacions reconegudes (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (Bx100/A)
Capítol/ article	Concepte/ aplicació					
6		INVERSIONS REALS	886.321	994.370	108.049	112,2
61		Inversions en edificis i altres construccions	379.321	418.969	39.648	110,5
	610	Inversions en edificis i altres construccions	379.321	418.969	39.648	110,5
	610.0001	Per construcció d'obres de Presidència	1.520	277	(1.243)	18,2
	610.0001	Per construcció d'obres de Vicepresidència	20.254	23.674	3.420	116,9
	610.0001	Per construcció d'obres de FGC (obres transports)	0	12.646	12.646	-
	610.0001	Per construcció d'obres de CIDEM	0	15	15	-
	610.0001	Per construcció d'obres de Justícia	6.930	5.593	(1.337)	80,7
	610.0001	Per construcció d'obres de Justícia	2.351	0	(2.351)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres de Justícia	6.311	0	(6.311)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres, Interior, Relacions Instituc. i Participació	30.241	48.190	17.949	159,4
	610.0001	Per construcció d'obres, Interior, Relacions Instituc. i Participació	22.973	0	(22.973)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres d'Acció Social i Ciutadania	2.952	22.310	19.358	755,8
	610.0001	Per construcció d'obres d'Acció Social i Ciutadania	13.325	0	(13.325)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres d'Acció Social i Ciutadania	21	0	(21)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres de Governació i Admin. Públiques	434	1.425	991	328,3
	610.0001	Per construcció d'obres de Servei Català de la Salut	38.547	76.994	38.447	199,7
	610.0001	Per construcció d'obres de Servei Català de la Salut	36.596	0	(36.596)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres d'Educació	169.916	203.939	34.023	120,0
	610.0001	Per construcció d'obres de Consorci Portal Costa Brava	10.005	12.990	2.985	129,8
	610.0001	Per construcció d'obres de Consell Català de l'Esport	0	528	528	-
	610.0001	Per construcció d'obres d'Economia i Finances	2.545	2.471	(74)	97,1
	610.0001	Per construcció d'obres de l'INCASOL	4.400	388	(4.012)	8,8
	610.0001	Per construcció de l'edifici corporatiu de GISA	10.000	7.531	(2.469)	75,3
64		Inversions en mobiliari i estris	1.000	307	(693)	30,7
65		Inversions en equips de processament de dades i telecomunic.	1.000	307	(693)	30,7
66		Inversions en béns destinats a l'ús general	495.000	546.932	51.932	110,5
	660	Actuacions i inversions destinades a l'ús general per mandat	495.000	546.932	51.932	110,5
	660.0001	Per construccions d'obres de la DG de Carreteres	201.425	208.767	7.342	103,6
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG del Transport Terrestre	243.361	191.091	(52.270)	78,5
	660.0001	Per construccions de FGC	0	85.118	85.118	-
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG de Ports, Aeroports i Costes	4.474	729	(3.745)	16,3
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG de Ports, Aeroports i Costes	45.589	61.206	15.617	134,3
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG d'Arquitectura i Paisatge	151	20	(131)	13,2
69	690	Despeses d'establiment, formalització de deutes i altres	10.000	25.689	15.689	256,9
	690.0001	Per despeses financeres de Presidència	192	0	(192)	0,0
	690.0001	Per despeses financeres de Vicepresidència	0	129	129	-
	690.0001	Per despeses financeres de Justícia	124	875	751	705,6
	690.0001	Per despeses financeres de Justícia	42	0	(42)	0,0
	690.0001	Per despeses financeres de Justícia	113	0	(113)	0,0
	690.0001	Per despeses financeres d'Acció Social i Ciutadania	45	380	335	844,4
	690.0001	Per despeses financeres d'Acció Social i Ciutadania	202	0	(202)	0,0
	690.0001	Per despeses financeres d'Educació	4.711	10.458	5.747	222,0
	690.0001	Per despeses financeres de la DG de Carreteres	4.484	9.222	4.738	205,7
	690.0001	Per despeses financeres de la DG del Transport Terrestre	0	2.418	2.418	-
	690.0001	Per despeses financeres de FGC	2	663	661	*
	690.0001	Per construcció d'obres de Governació i Admin. Públiques	0	294	294	-
	690.0001	Per despeses financeres de la DG d'Arquitectura i Paisatge	13	0	(13)	0,0
	690.0001	Per despeses financeres d'Interior, Relacions institucionals i Participació	72	84	12	116,7
	690.0001	Per construcció d'obres de la DG de Ports, Aeroports i Costes	0	841	841	-
	690.0001	Per despeses financeres del Consell Català de l'Esport	0	54	54	-
	690.0001	Per despeses financeres del CIDEM	0	12	12	-
	690.0001	Per despeses financeres del Consorci Portal Costa Brava	0	259	259	-
9		VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	84.814	862.580	777.766	*
91		Amortització de préstecs en euros	84.814	825.858	741.044	973,7
	910	Cancel·lació de préstecs en euros	84.814	825.858	741.044	973,7
	910.0002	Cancel·lació de préstecs en euros d'ens de fora del sector públic	84.814	825.858	741.044	973,7
95		Altres variacions de passius financers	0	36.722	36.722	-
	951	Altres variacions de passius financers a curt termini	0	36.722	36.722	-
	951.0001	Altres variacions de passius financers a curt termini (finançament d'obres amb contractistes)	0	36.722	36.722	-
TOTAL DESPESES			1.101.771	2.014.384	912.613	182,8

Imports en milers d'euros.

Font: Liquidació del pressupost elaborada per GISA.

* Percentatge superior al 999,9%.

6.2.2. Liquidació del pressupost de l'exercici 2009

ESTAT D'INGRESSOS			Pressupost aprovat (A)	Drets liquidats (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (Bx100/A)
Capítol/ article	Concepte/ aplicació					
3		TAXES I ALTRES INGRESSOS	156.406	162.404	5.998	103,8
31		Prestació de serveis	155.684	161.564	5.880	103,8
	319	Prestació d'altres serveis	155.684	161.564	5.880	103,8
	319.0009	Prestació d'altres serveis	155.684	161.564	5.880	103,8
39		Altres ingressos	722	840	118	116,3
	399	Ingressos diversos	722	840	118	116,3
	399.0009	Altres ingressos diversos	722	840	118	116,3
5		INGRESSOS PATRIMONIALS	55	32	(23)	58,2
52		Interessos de dipòsit	55	32	(23)	58,2
	520	Interessos de comptes corrents	55	32	(23)	58,2
	520.0002	Interessos de centralització de tresoreria (<i>cash pooling</i>)	55	32	(23)	58,2
6		ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	846.904	859.651	12.747	101,5
69		Aportacions per actuac. realitzades per compte de tercers	846.904	859.651	12.747	101,5
	690	Aportacions realitzades per compte de la Generalitat	618.964	629.753	10.789	101,7
	690.0002	De la Presidència	598	598	0	100,0
	690.0024	De la Vicepresidència	14.255	14.855	600	104,2
	690.0004	De la DG del Transport Terrestre	133.488	182.219	48.731	136,5
	690.0007	De la DG de Ports, Aeroports i Costes	956	1.939	983	202,8
	690.0005	De la DG de Carreteres	236.775	175.442	(61.333)	74,1
	690.0006	De la DG d'Arquitectura i Paisatge	0	1.087	1.087	-
	690.0008	De Justícia	6.000	8.100	2.100	135,0
	690.0003	D'Interior, Relacions Institucionals i Participació	36.000	31.000	(5.000)	86,1
	690.0013	D'Educació	185.766	204.820	19.054	110,3
	690.0019	D'Acció Social i Ciutadania	590	4.517	3.927	765,6
	690.0012	De Governació i Administracions Públiques	1.889	1.889	0	100,0
	690.0026	D'Economia i Finances	2.647	3.287	640	124,2
	692	Aportacions realitzades per compte del SCS, ICA i ICASS	77.328	77.328	0	100,0
	692.0001	Del Servei Català de la Salut	68.907	68.907	0	100,0
	692.0003	De l'ICASS	8.421	8.421	0	100,0
	693	Aportacions realitzades per compte d'empreses i ens públics de la Generalitat	145.491	147.998	2.507	101,7
	693.0006	Del INCASOL	4.686	2.793	(1.893)	59,6
	693.0002	De FGC	53.108	42.529	(10.579)	80,1
	693.0007	De TABASA	55.430	75.774	20.344	136,7
	693.0005	De CIMALSA	22.300	20.243	(2.057)	90,8
	693.0009	Del Consorci Casa de les Llengües	3.350	0	(3.350)	0,0
	693.0008	Del Centre d'Alt Rendiment	6.617	6.659	42	100,6
	694	Aportacions realitzades per compte d'altres empreses i ens	5.121	4.572	(549)	89,3
	694.0001	Del Consell Català de l'Esport	0	44	44	-
	694.0001	Del Consorci Portal Costa Brava	2.000	4.121	2.121	206,1
	694.0001	De la DG de Carreteres (indirectes)	3.121	407	(2.714)	13,0
8		VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	8.640	8.639	(1)	100,0
83		Aportacions al fons patrimonial	8.640	8.639	(1)	100,0
	830	Aportacions de la Generalitat al fons patrimonial	8.640	8.639	(1)	100,0
	830.0004	Aportacions de la Generalitat al fons patrimonial (capital)	8.640	8.639	(1)	100,0
9		VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	0	195.791	195.791	-
95		Altres variacions de passius financers	0	195.791	195.791	-
	950	Altres variacions de passius financers a llarg termini	0	195.791	195.791	-
	950.0001	Altres variacions de passius financers a llarg termini (finançament d'obres amb contractistes)	0	195.791	195.791	-
TOTAL INGRESSOS			1.012.005	1.226.517	214.512	121,2

Imports en milers d'euros.

Font: Liquidació del pressupost elaborada per GISA.

* Percentatge superior al 999,9%.

ESTAT DE DESPESES			Pressupost aprovat (A)	Obligacions reconegudes (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (B×100/A)
Capítol/ article	Concepte/ aplicació					
1		REMUNERACIONS DE PERSONAL	16.639	16.012	(627)	96,2
13		Personal laboral	13.879	13.393	(486)	96,5
	132	Sous i salaris de personal d'empreses públiques	13.879	13.386	(486)	96,5
	132.0001	Personal alta direcció	168	169	1	100,6
	132.0002	Personal laboral	13.711	13.217	(494)	96,4
	133	Indemnitzacions del personal d'empreses públiques	0	7	7	-
	133.0001	Indemnitzacions del personal d'empreses públiques	0	7	7	-
16		Assegurances i cotitzacions socials	2.555	2.527	(28)	98,9
	160	Quotes socials	2.555	2.527	(28)	98,9
	160.001	Seguretat Social	2.555	2.527	(28)	98,9
17		Pensions i altres prestacions socials	205	92	(113)	44,9
	173	Despeses socials	205	92	(113)	44,9
2		DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	135.465	143.419	7.954	105,9
20		Lloguers i cànons	809	1.032	223	127,6
	200	Lloguers i cànons de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions	766	961	195	125,5
	201	Lloguers i cànons de material de transport	14	17	3	121,4
	202	Lloguers i cànons d'equips per a procés de dades	29	1	(28)	3,4
	204	Altres lloguers i cànons	0	53	53	-
21		Conservació i reparació	86	921	835	*
	210	Conservació, reparació i manteniment de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions	86	921	835	*
22		Material, subministraments i altres	133.745	140.828	7.083	105,3
	220	Material d'oficina	308	180	(128)	58,4
	220.0001	Material ordinari no inventariable	303	175	(128)	57,8
	220.0002	Prensa, revistes, llibres i altres publicacions	5	5	0	100,0
	221	Subministraments	89	197	108	221,3
	221.0001	Aigua i energia	89	197	108	221,3
	222	Comunicacions	437	475	38	108,7
	222.0001	Comunicacions postals telefòniques i altres	437	475	38	108,7
	224	Despeses d'assegurances	568	432	(136)	76,1
	225	Tributs	88	343	255	389,8
	225.0001	Tributs	88	82	(6)	93,2
	225.0001	Impost de societats	0	261	261	-
	226	Despeses diverses	1.013	734	(279)	72,5
	226.0001	Exposicions, certàmens i altres activitats de promoció	51	123	72	241,2
	226.0002	Atencions protocol·làries i representatives	179	187	8	104,5
	226.0007	Publicacions i edictes als diaris oficials	100	109	9	109,0
	226.0009	Funcionament de consells i òrgans col·lectius col·legiats	100	91	(9)	91,0
	226.0011	Formació del personal propi	70	15	(55)	21,4
	226.0089	Altres despeses diverses	513	209	(304)	40,7
	227	Treballs realitzats per altres empreses	125.619	133.929	8.310	106,6
	227.0001	Neteja i sanejament	237	229	(8)	96,6
	227.0005	Estudis i treballs tècnics	122.390	128.375	5.985	104,9
	227.0011	Custòdia, dipòsit i emmagatzematge	95	85	(10)	89,5
	227.0089	Altres treballs realitzats per altres empreses	2.897	5.240	2.343	180,9
	228	Serveis informàtics i de telecomunicacions	5.623	4.537	(1.086)	80,7
	228.0001	Serveis informàtics i de telecomunicacions realitzats per entitats de la Generalitat	122	83	(39)	68,0
	228.0004	Serveis informàtics i de telecomunicacions realitzats per altres entitats	5.501	4.454	(1.047)	81,0
23		Indemnització per raó de servei	798	584	(214)	73,2
	230	Dietes, locomoció i trasllats	318	278	(40)	87,4
	232	Ajuts menjar	480	306	(174)	63,8
24		Despeses de publicacions	27	54	27	200,0

ESTAT DE DESPESES			Pressupost aprovat (A)	Obligacions reconegudes (B)	Desviacions (B-A)	Grau de compliment (B×100/A)
Capítol/ article	Concepte/ aplicació					
3		DESPESES FINANCERES	1.757	2.649	892	150,8
31		Préstec en euros	1.754	536	(1.218)	30,6
	310	Interessos	1.754	536	(1.218)	30,6
	310.0001	Interessos d'operacions de tresoreria	0	1	1	-
	310.0002	Interessos de préstecs a llarg termini (TABASA)	714	535	(179)	74,9
	310.0003	Interessos de préstecs a llarg termini (cens emfiteutic)	1.040	0	(1.040)	0,0
34		Altres	3	1	(2)	33,3
	342	Comissions i altres despeses bancàries	3	1	(2)	33,3
	349	Altres despeses financeres	0	2.113	2.113	-
	349.0001	D'Acció Social i Ciutadania	0	42	42	-
	349.0001	D'Educació	0	173	173	-
	349.0001	De la DG de Carreteres	0	434	434	-
	349.0001	De la DG de Transport Terrestre	0	683	683	-
	349.0001	D'Interior, Relacions Institucionals i Participació	0	29	29	-
	349.0001	De la Vicepresidència	0	198	198	-
	349.0001	Del SCS	0	142	142	-
	349.0001	De TABASA	0	345	345	-
	349.0001	Del Centre d'Alt Rendiment	0	1	1	-
	349.0001	Del Consorci Portal Costa Brava	0	65	65	-
	349.0001	De l'INCASOL	0	1	1	-
6		INVERSIONS REALS	849.504	1.055.798	206.294	124,3
61		Inversions en edificis i altres construccions	341.242	365.035	23.793	107,0
	610	Inversions en edificis i altres construccions	341.242	365.035	23.793	107,0
	610.0001	Per construcció d'obres de Presidència	318	0	(318)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres de Vicepresidència	14.289	14.384	95	100,7
	610.0001	Per construcció d'obres de FGC	0	1.532	1.532	-
	610.0001	Per construcció d'obres de CIDEM	0	10	10	-
	610.0001	Per construcció d'obres de Justícia	5.223	4.375	(848)	83,8
	610.0001	Per construcció d'obres de Justícia	520	0	(520)	0,0
	610.0001	Per construcció d'obres de Justícia	288	1.053	765	365,6
	610.0001	Per construcció d'obres, Interior, Relacions Instituc. i Participació	12.199	11.763	436	96,4
	610.0001	Per construcció d'obres, Interior, Relacions Instituc. i Participació	23.800	22.081	(1.719)	92,8
	610.0001	Per construcció d'obres d'Acció Social i Ciutadania	1.600	1.954	354	122,1
	610.0001	Per construcció d'obres d'Acció Social i Ciutadania	7.411	8.045	634	108,6
	610.0001	Per construcció d'obres de Governació i Admin. Públiques	1.860	123	(1.737)	6,6
	610.0001	Per construcció d'obres de Servei Català de la Salut	25.701	25.257	(444)	98,3
	610.0001	Per construcció d'obres de Servei Català de la Salut	43.207	51.911	8.704	120,1
	610.0001	Per construcció d'obres d'Educació	185.488	205.225	19.737	110,6
	610.0001	Per construcció d'obres de Consorci Portal Costa Brava	2.000	3.036	1.036	151,8
	610.0001	Per construcció d'obres de Consell Català de l'Esport	0	457	457	-
	610.0001	Per construcció d'obres d'Economia i Finances	2.652	4.455	1.803	168,0
	610.0001	Per construcció d'obres de l'INCASOL	4.686	2.715	(1.971)	57,9
	610.0001	Per construcció d'obres del Centre d'Alt Rendiment	6.650	6.659	9	100,1
	610.0001	Per construcció d'obres del Consorci Casa de les Llengües	3.350	0	(3.350)	0,0
62		Inversions en maquinària, instal·lacions i utilitatge	0	7.798	7.798	-
64		Inversions en mobiliari i estris	1.100	924	(176)	84,0
65		Inversions en equips de processament de dades i telecomunic.	1.043	152	(891)	14,6
66		Inversions en béns destinats a l'ús general	506.119	681.889	175.770	134,7
	660	Actuacions i inversions destinades a l'ús general per mandat	506.119	681.889	175.770	134,7
	660.0001	Per construccions d'obres de la DG de Carreteres	240.076	182.212	(57.864)	75,9
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG del Transport Terrestre	133.745	184.922	51.177	138,3
	660.0001	Per construccions de TABASA	55.450	256.637	201.187	462,8
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG de Ports, Aeroports i Costes	979	635	(344)	64,9
	660.0001	Per construcció d'obres de la DG d'Arquitectura i Paisatge	462	783	321	169,5
	660.0001	Per construccions de CIMALSA	22.300	20.243	(2.057)	90,8
	660.0001	Per construccions de FGC	53.107	36.458	(16.649)	68,7
9		VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	8.640	8.639	(1)	100,0
91		Amortització de préstecs en euros	8.640	8.639	(1)	100,0
	910	Cancel·lació de préstecs en euros	8.640	8.639	(1)	100,0
	910.0002	Cancel·lació de préstecs en euros ens de fora del sector públic	8.640	8.639	(1)	100,0
TOTAL DESPESES			1.012.005	1.226.517	214.512	121,2

Imports en milers d'euros.

Font: Liquidació del pressupost elaborada per GISA.

* Percentatge superior al 999,9%.

6.3. ANNEX III: RESUM DE LES MODIFICACIONS DE LES INSTRUCCIONS INTERNES DE CONTRACTACIÓ

El resum de les deu modificacions de les IIC que s'han produït en els exercicis 2008 i 2009 és el següent:

Modificacions 2008-2009	Contingut	Data
	Aprovació de les IIC	24.04.2008
Modificació 1	Modificació de l'àmbit de control i assistència a les meses de contractació per part de la Intervenció General de la Generalitat	20.06.2008
Modificació 2	Modificació dels documents a lliurar per a la signatura dels contractes d'obres atesa la implantació del Sistema Integral de Gestió/Modificació per a la inclusió de l'apartat relatiu a la legislació de protecció de dades	24.07.2008
Modificació 3	Modificació per incorporar la nova legislació referent a societats professionals / Modificació per actualitzar la referència al conveni entre la Generalitat i GISA	17.12.2008
Modificació 4	Modificacions en la redacció de diversos apartats corresponents a la solvència dels licitadors, a la signatura de propostes en el procediment obert i als límits de negociació del preu en el procediment negociat	15.04.2009
Modificació 5	Modificació que adapta el canvi de seu de GISA	08.06.2009
Modificació 6	Modificació que elimina, per als procediments obert i negociat, el tràmit específic de requeriment d'aclariments respecte del sobre núm. 1 de la Mesa de contractació de manera individualitzada a cada licitador	25.06.2009
Modificació 7	Modificació en la redacció de la part dels criteris d'adjudicació del procediment obert referida als licitadors que no assoleixin la qualitat tècnica mínima segons la puntuació del Plec de bases	08.07.2009
Modificació 8	Modificació que incorpora la possibilitat de delegar també en el conseller delegat, certes adjudicacions que el Consell d'Administració tenia previst que podia delegar en els directors generals/Modificació preveient de manera concreta l'acreditació de solvència del licitador en el cas que subcontractació	23.07.2009
Modificació 9	Modificació en la redacció dels tràmits documentals del procediment restringit (sol·licituds de participació, selecció de participants, contingut de les invitacions)	08.09.2009
Modificació 10	Modificació de l'import de la garantia definitiva requerida en els contractes d'execució d'obra	23.09.2009

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès el 12 de juliol del 2012 a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU.

Un cop conegut el contingut del projecte d'informe, l'empresa Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU ha enviat resposta a través de l'escrit amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 3137, de data 27 de juliol del 2012, que es transcriu literalment a continuació:

Infraestructures.cat

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

A/a Sr. Enric Genescà i Garrigosa – Síndic

Av. Litoral, 12-14

08005 Barcelona

Assumpte: Projecte d'Informe de fiscalització 1/2011-B relatiu a l'empresa Gestió d'Infraestructures, S.A.U (GISA) corresponent als exercicis 2008-2009.

Senyor,

En resposta al seu escrit de 12 de juliol de 2012, mitjançant el qual ens va trametre l'informe de l'assumpte, em plau adjuntar-li a la present l'informe d'al·legacions al mateix, elaborat dintre del termini atorgat a l'efecte.

Resto a la seva disposició per a qualsevol aclariment.

Atentament,

[Signatura, il·legible]

Joan Lluís Quer i Cumsille

President

Barcelona, 27 de juliol de 2012

Pilar Matesanz Sánchez, proveïda del NIF núm. 35055498 - W, en nom i representació d'**INFRAESTRUCTURES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA SAU**, (en endavant, **Infraestructures.cat** i abans **GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U.**), proveïda del NIF A59377135, amb domicili social i a efectes de notificacions, el situat al carrer Vergós, 36-42, C.P. 08017 de Barcelona, representació que tinc acreditada davant d'aquesta Sindicatura de Comptes, comparec i com millor en Dret procedeixi, **DIC**:

- I. Que en data 12 de juliol de 2012, ha estat notificat a **Infraestructures.cat** el "Projecte d'Informe 1/2011-B relatiu a l'empresa **GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U. (GISA)**. Exercicis 2008-2009".

S'adjunta assenyalat com a **Document núm. 1**, còpia de la notificació rebuda.

- II. Que l'esmentat Projecte d'Informe no serà definitiu fins a la seva aprovació pel Ple de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.
- III. Que la Sindicatura de Comptes de Catalunya atorga a GISA un termini de 15 dies naturals per a presentar les al·legacions que s'estimin oportunes en relació al Projecte d'Informe.

Que dins del termini conferit, passa a formular les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- CONSIDERACIÓ PRÈVIA

Aquestes al·legacions faran referència a les conclusions que es troben a l'apartat 5 del Projecte d'Informe sota el títol "CONCLUSIONS".

A tal efecte **Infraestructures.cat** formula les presents al·legacions seguint el mateix ordre d'exposició que consta a l'apartat de conclusions, en el que, pel que fa a la fiscalització de la contractació, es distingeix entre la revisió de les Instruccions Internes de contractació d'**Infraestructures.cat**, en endavant IIC, i de la mostra seleccionada de 45 contractes adjudicats durant el bienni 2008-2009.

SEGONA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ ECONOMICO-FINANCERA

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** Observacions referides a l'ajustament per a la correlació d'ingressos i despeses. Canvis en el càlcul i necessitats informàtiques.

Amb tot la Sindicatura de Compte considera que caldria haver mantingut la quantificació diferenciant les tres tipologies d'obra (PEF, L9 i Concessions i drets de superfície) i obtenir el total d'import a ajustar com a suma dels tres imports obtinguts ja que així es dona més qualitat al càlcul incorporant més acuradament el pes específic que sobre el global de les obres representa cadascuna de les tres tipologies.

Tenint en compte la diferenciació de les tipologies d'obra, l'import a comptabilitzar com a ajustament per periodificació del passiu a 31 de desembre de 2008 no hauria variat significativament ja que hauria d'haver estat de 20,88 M€ en lloc dels 21,09 M€ imputats per GISA, el que suposa un excés de 0,21 M€. En canvi, a 31 de desembre de 2009, l'ajustament que GISA ha comptabilitzat per 1,51 M€ hauria estat de 7,74 M€, el que suposa un defecte de 6,23 M€. De totes maneres aquest ajustament, que té com a finalitat regularitzar a final de cada exercici la correlació pel decalatge temporal entre el reconeixement d'ingressos i de despeses per a cada obra, acaba compensant-se al final de la vida de cadascuna de les obres ja que de forma acumulada en el temps, els ingressos i despeses de cada obra s'acaben correlacionant.

D'altra banda, igual que es va remarcar per a exercicis anteriors, tot i que els càlculs extracomptables serveixen de base per calcular i ajustar el marge d'explo-tació, caldria millorar els sistemes informàtics per arribar a disposar de la infor-mació del marge real per obra, extreta de forma directa de la mateixa compta-bilitat.

Infraestructures.cat:

- Respecte dels punts referits a l'ajustament per a la correlació d'ingressos i despeses, quan es va fer el canvi de criteri a l'any 2008 el fer-ho d'una manera o altra donava una diferència de 0,21 M€ que representa una diferència insignificant respecte de l'import que es va ajustar. Aquest nou sistema de càlcul de correlació d'ingressos i despeses es va realitzar a petició dels au-ditors de la societat i es va consensuar amb ells; addicionalment, considerem que amb aquest canvi es millora el càlcul perquè es pondera el pes de ca-dascuna de les tipologies d'obra. El criteri en la comptabilitat analítica no és únic però, en tot cas, el que és important és que si es considera adequat per a millorar el càlcul, es mantingui en el temps, com així ha estat des de 2008 a 2011.
 - Respecte de la millora dels sistemes informàtics per arribar a disposar de la informació del marge real per obra, l'eina informàtica de pressupostació d'in-gressos i despeses està en la fase final del desenvolupament, atès que ja s'han definit els requeriments funcionals i s'ha entrat en la fase de programació, amb l'objectiu que estigui operativa a començaments de 2013.
- **SINDICATURA DE COMPTES.- Observacions referides a la refacturació despeses d'Ifercat.**

Cal que els càlculs per quantificar la refacturació de despeses d'IFERCAT a GISA es facin amb els imports del tancament comptable definitiu d'IFERCAT i incor-porant tots els tipus de despeses a refacturar segons el que preveuen el conveni entre les parts i l'informe dels assessors externs.

Infraestructures.cat:

Com es comenta en el mateix informe de la Sindicatura de Comptes "la manca de claredat i de detall de dels conceptes i dels criteris seguits per al càlcul de l'import que IFERCAT factura a **Infraestructures.cat** ha quedat correctament resolta per a

l'exercici 2009 amb la modificació de desembre 2009 de la clàusula vuitena del conveni entre ambdues entitats". No obstant, no sempre serà possible fer la facturació de la despesa per al tancament comptable d'**Infraestructures.cat** havent fet prèviament el tancament comptable d'IFERCAT, i en aquests casos, serà necessari, amb posterioritat al tancament d'**Infraestructures.cat**, fer una regularització per la diferència.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** Observacions referides a la provisió per insolvències.

L'exercici 2009 ha estat el primer en què GISA ha dotat una provisió per insolvències de clients per 0,65 M€. De les anàlisis fetes, a parer de la Sindicatura, ja al tancament de l'exercici 2008 s'hauria d'haver dotat la provisió per insolvències per import de 0,15 M€ i, a tancament de l'exercici 2009, caldria haver augmentat aquesta dotació en 0,33 M€, amb la qual cosa la provisió a 31 de desembre de 2009 hauria estat suficient per un total de 0,48 M€, enlloc dels 0,65 M€.

Infraestructures.cat:

Les característiques de la facturació emesa per **Infraestructures.cat** i per tant dels saldos deutors mantinguts, determinen el criteri aplicat a l'hora de dotar la provisió per insolvències de clients, atès que les factures emeses estan vinculades amb els contractes que formalitza amb els adjudicataris de les actuacions que desenvolupa, i en conseqüència:

- La pràctica totalitat dels tercers als quals s'emeten factures són a la vegada deutors i creditors d'**Infraestructures.cat**, atès que els deutors generals d'**Infraestructures.cat** són els adjudicataris dels contractes de les actuacions que gestiona, i per tant els cobraments es materialitzen principalment per compensació en el pagament de les factures presentades pels creditors, amb l'excepció de les factures emeses relacionades normalment amb concessions i drets de superfície i/o línia 9.
- **Infraestructures.cat** disposa de mecanismes propis per cobrar les factures que emet, a més de les factures rebudes a pagar al tercer, com són l'aval o garantia en metàl·lic dipositada pel tercer amb l'adjudicació del contracte. Aquestes garanties dipositades amb els contractes no són objecte de devolució fins que s'acredita que no existeixen saldos pendents de cobrament mantinguts per part del tercer.

Aquestes característiques són les que motiven que històricament a **Infraestructures.cat** no es produeixin imports pendents de cobrar amb una antiguitat significativa, i que en cas de produir-se, aquesta estigui relacionada, majoritàriament, amb facturació emesa vinculada amb concessions, drets de superfície i/o línia 9, o contractes d'obra en la modalitat de mètode alemany (emissió de la factura per part del contractista a la recepció de l'obra).

Per tant, l'antiguitat en el cobrament no incrementa el risc d'insolvències com a criteri per motivar la dotació d'una provisió a tal efecte, atès que tot i que es mantinguin factures emeses pendents de cobrament amb antiguitat superior a un any, **Infraestructures.cat** manté sobre les mateixes el mecanismes propis per al seu

cobrament, si bé el mateix es podria demorar fins a la finalització de l'obra, ja sigui per la presentació de la factura per part del contractista com per l'execució de les garanties dipositades amb els contractes.

És a partir de l'exercici 2009, i arran de la crisi econòmica, que empreses contractistes que mantenen saldos deutors pendents de cobrament a favor d'**Infraestructures.cat** incorren en concurs de creditors o fallida, circumstància en la que resulta més complex exercir els mecanismes propis per executar el cobrament d'aquestes quantitats.

En conseqüència, aquesta situació motiva l'existència d'un risc d'insolvències probable, i en compliment del principi de prudència es procedeix a la dotació de provisió per insolvències de la totalitat dels saldos deutors mantinguts amb empreses en situació de concurs de creditors o fallida amb independència de la seva antiguitat.

TERCERA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** Observacions referides a la liquidació amb una classificació per programes.

Les liquidacions dels pressupostos dels exercicis 2008 i 2009 han estat correctament realitzades. Tot i això, s'haurien d'haver liquidat amb una classificació per programes de l'Estat de despeses, tal com aproven les lleis de pressupostos de la Generalitat per a tots dos exercicis.

Infraestructures.cat:

Es va presentar la liquidació tal i com **Infraestructures.cat** prepara el seu pressupost, seguint l'ordre següent: capítols, articles, conceptes i aplicació. Aquesta manera de presentar-ho ens fa més comprensible tant el pressupost com la liquidació del pressupost perquè agrupa articles d'explotació i articles d'inversió en apartats diferents i és poden analitzar ràpidament les desviacions d'explotació i d'inversió que s'han produït.

La Generalitat de Catalunya, una vegada introduïdes les dades del pressupost en la seva plataforma informàtica, presenta les dades classificades per programes.

QUARTA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ DE LES IIC

En l'epígraf 4.3 del projecte d'informe, s'han posat de manifest certs aspectes que la Sindicatura de Comptes considera que caldria esmenar o bé recollir de manera més específica en les IIC d'**Infraestructures.cat**. Entre aquestes millores recomanades, la Sindicatura de Comptes entén necessari incloure els següents aspectes en les IIC:

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** Fer referència expressa a l'obligació que en els expedients es justifiquin les necessitats que es volen satisfer amb la contractació dels béns i serveis de caire intern, és a dir, relacionats amb el funcionament propi de GISA.

Infraestructures.cat: Les IIC no contenen la previsió indicada per la Sindicatura, en tant en quant:

- l'exigència prevista a l'article 22 de la LCSP de que es deixi constància de les necessitats dels contractes, ve referida a la documentació preparatòria del contracte i no a les instruccions internes de contractació, com no podia ser d'altra manera tenint en compte que les IIC no regulen la documentació preparatòria del contracte sinó que, com l'article 175 de la LCSP estableix, regulen els procediments de contractació de forma que quedi garantida l'efectivitat dels principis de publicitat, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació, i que el contracte és adjudicat a l'oferta econòmicament més avançada.

Infraestructures.cat dona compliment a la previsió de l'article 22 de la LCSP, en tant en quant en els contractes dels béns i serveis de caire intern que licita, tal com es regula en el Procediment intern PR03 de contractació aprovat en data 01-03-2007 i les seves posteriors modificacions, el procés d'adjudicació i contractació s'inicia amb la generació i validació de l'impuls d'adjudicació, consistent en un formulari informàtic que es valida mitjançant un circuit intern, on entre d'altres elements que l'integren, en el mateix es justifica la necessitat de la seva tramitació.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** Preveure la publicitat de l'adjudicació també per als casos dels contractes adjudicats pel procediment negociat sense publicitat.

Infraestructures.cat: Fins a la data actual, **Infraestructures.cat** no ha estat donant publicitat a les adjudicacions de procediments negociats sense publicitat amb import de licitació superior a 50.000€ (IVA no inclòs) en considerar que la notificació individualitzada a tots els licitadors participants en el procediment permet que aquests puguin impugnar cas que considerin lesionats els seus drets, i per tant s'asseguren adequadament els seus interessos.

Així mateix, aquesta interpretació de la Llei es fonamenta en que els interessats en el procediment han estat determinats sense coneixement general del mercat (art 161 de la LCSP) en no requerir la pròpia Llei la publicitat de la licitació.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Incorporar referències específiques per a la regulació de les modificacions de contractes i de les pròrrogues.*

Infraestructures.cat: Com assenyala la Sindicatura de Comptes, la previsió de les modificacions i de les pròrrogues a les IIC, no està exigida per la LCSP, ni per l'actual TRLCSP, atès que formen part de la fase d'execució del contracte i, en conseqüència, no han de ser regulats mitjançant les IIC, motiu pel qual **Infraestructures.cat** no les va incloure en el seu redactat; tot afegint que els principis de publicitat i concurrència queden garantits igualment respecte de dites qüestions, en tant en quant el règim de modificació i de pròrrogues ve regulat en els plecs i contractes objecte de licitació i que es publiquen al perfil d'**Infraestructures.cat**.

A més cal tenir en compte que la voluntat del legislador de que dita regulació no formi part de les instruccions internes, i sí en canvi dels plecs i contractes, té la seva raó de ser en el fet de que ambdues circumstàncies vindran determinades i s'hauran de concretar atenent a les necessitats del contracte a licitar.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Ampliar els requeriments de confidencialitat a la totalitat dels contractes, no sols als adjudicats pel procediment obert i no sols als casos en què la naturalesa de l'objecte del contracte ho exigeixi.*

Infraestructures.cat: Les IIC des de que foren aprovades inclouen el respecte al principi de confidencialitat en l'adjudicació dels procediments no subjectes a regulació harmonitzada d'acord a l'art. 175 del LCSP. En aquest sentit vegis:

- Instrucció I.8, pàgina 7.
- Instrucció 7.4.I del Capítol VI, pàgina 57, respecte dels procediments oberts.
- Instrucció 8, del Capítol VII, pàgina 61 respecte dels procediments restringits.
- Instrucció 4.9 i 5 del Capítol VIII, pàgina 75 tant pel que fa als procediments negociats sense publicitat com amb publicitat.

Adicionalment, al mes de març de 2011, **Infraestructures.cat** va desenvolupar aquest principi en les IIC. En aquest sentit vegis:

- Instrucció VI, apartat 3, 3.2, pàgina 38 respecte dels contractes adjudicats per procediment obert.
- Instrucció VII, apartat 5, 5.1, pàgina 59, que per remissió, aplica als contractes adjudicats per procediment restringit, la instrucció 3, 3.2 de la instrucció VI.
- Instrucció VIII, 4.5, pàgina 75, que per remissió aplica als contractes adjudicats per procediment negociat sense publicitat, la regulació prevista a la instrucció VI, 3, 3.2.
- Instrucció VIII.5 pàgina 80 que per remissió a la regulació prevista a la instrucció VI, 3, 3.2, l'aplica als contractes adjudicats per procediment negociat amb publicitat.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Donar prioritat als criteris de valoració quantificables mitjançant factors objectius davant dels criteris la quantificació dels quals depèn d'un judici valor.*

Infraestructures.cat: Al respecte cal tenir en compte que la ponderació dels criteris de valoració de les ofertes aprovada per l'Òrgan de Contractació s'ha fet atenent a les característiques dels contractes a adjudicar, doncs el contrari:

- Convertiria en automàtica la resolució de dits procediments, caràcter que, a diferencia del supòsit en que només hi hagi un criteri d'adjudicació, no té la legislació espanyola en matèria de contractació pública, i
- una predeterminació excessiva del mètode de valoració vagi en detriment de solucions o plantejaments novedosos dels licitadors susceptibles de ser positius per l'òrgan de contractació, tal i com s'indica per la Sindicatura en la pàgina 59 del seu informe.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Homogeneïtzar el redactat referit a la negociació com a element essencial en les adjudicacions pel procediment negociat, ja sigui amb publicitat o sense.*

Infraestructures.cat: Segons s'indica en la pàgina 44 del projecte d'informe, la Sindicatura considera que les instruccions estableixen que la negociació en el procediment negociat és potestativa, recomanant l'homogeneïtzació del redactat de les IIC en el sentit de mantenir la negociació com a element essencial de qual-sevol de les variants del procediment negociat.

Com s'ha assenyalat amb anterioritat, l'article 175 de la LCSP permet als poders adjudicadors que no tenen la condició d'administració pública, aprovar unes instruccions internes en les que es regulin els procediments de contractació de forma que quedi garantida l'efectivitat dels principis de publicitat, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació. Dita regulació, que no exigeix la utilització d'un determinat tipus de procediment, comporta una major flexibilitat a l'hora de determinar els procediments que s'utilitzaran (previstos a la llei o no), amb l'única limitació de garantir el compliment dels principis abans esmentats.

Al respecte assenyalar que les IIC sí preveuen la fase de negociació en els dos procediments negociats establerts en les mateixes, concretament quan l'òrgan de contractació no disposi de suficients elements de judici per identificar l'oferta econòmicament més avantatjosa.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Preveure la formalització dels contractes amb la sola excepció dels contractes menors, referint-se concretament la Sindicatura, tal com es desprèn de la pàgina 45 de l'informe, als contractes de serveis i subministraments.*

Infraestructures.cat: Un cop decidida l'adjudicació, l'adjudicatari d'un procediment negociat queda obligat per l'oferta presentada i adjudicada per **Infraestructures.cat**, autèntics documents contractuals. L'existència de contracte no pot ésser entesa com un document amb forma "ad solemnitatem". Els drets i obligacions de les parts així com la voluntat de donar compliment a un contracte s'extreuen igualment i en resulten dels documents contractuals, entre ells, l'oferta formulada pels licitadors atenent a la invitació tramesa prèviament, en la qual es fixa el pressupost màxim del licitació, el termini d'execució i la data màxima de recepció d'ofertes. Aquesta invitació incorpora un model d'oferta econòmica i un "Annex citat a l'oferta" que regula les condicions bàsiques del contracte i que el licitador signa i acompanya com a part integrant de la seva oferta. Tanmateix, la invitació en funció de l'objecte del contracte, pot incorporar un document de prescripcions tècniques que també forma part integrant de l'oferta.

Per tant, atesa la llibertat en la forma de formalització dels contractes aplicable a **Infraestructures.cat**, i sempre i quan els documents contractuals tinguin el contingut mínim referit en l'article 26, entenem que la seva formalització es realitza amb l'acceptació de l'oferta i que en aquest moment es perfecciona el contracte. Atesa l'existència precisament d'aquests documents contractuals tampoc es podria entendre que ens trobem davant d'un contracte verbal.

Per altra banda, com aquestes adjudicacions no són susceptibles de recurs especial, el fet de que la seva formalització s'entengui amb l'adjudicació, no és contrària a les directives europees que exigeixen la possibilitat d'impugnar l'adjudicació abans de la formalització del contracte.

CINQUENA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ DE LA MOSTRA SELECCIONADA

En l'epígraf 4.4.2 d'aquest informe s'han posat de manifest les observacions i incidències resultants de la revisió dels 45 expedients de la mostra seleccionada, considerant la Sindicatura com a més remarcables les següents:

- **SINDICATURA DE COMPTES.- Projectes modificats**

Els quatre expedients seleccionats que corresponen a projectes modificats es fonamenten en la clàusula 1.4 dels respectius contractes inicials on es preveu la possibilitat de modificació sense sobrepassar en més o en menys el 20% del pressupost de l'obra. Si bé no s'ha incomplert aquest límit quantitatiu s'ha observat que la baixa que s'ha obtingut entre l'import de la licitació i el del contracte és similar o inferior al major cost que representen els imports dels projectes modificats. Cal indicar que la pràctica d'establir aquesta clàusula de forma generalitzada no es considera adequada.

Per altra banda, en opinió de la Sindicatura de Comptes, alguns dels conceptes que han donat lloc als expedients de modificació responen a deficiències o manca de previsió dels projectes inicials. En altres casos, corresponen a noves estipulacions que si haguessin figurat en el projecte, en els plecs o en els anuncis de licitació haurien permès als licitadors presentar ofertes diferents o bé, altres licitadors haurien pogut presentar ofertes. Així, les modificacions s'han de fonamentar en raons d'interès públic i han d'obeir a necessitats noves o a causes imprevistes però, en tot cas, aquests conceptes cal interpretar-los de manera restrictiva i recollir en l'expedient la deguda justificació.

Infraestructures.cat: D'entrada cal tenir present que, d'acord amb allò establert per l'article 2.1 del TRLCAP, els contractes referits en el mateix que licità **Infraestructures.cat** durant la vigència de dita norma, només estaven subjectes a la mateixa pel que fa a la capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació. No en canvi pel que respecta als seus efectes, execució i extinció, que restaven subjectes al dret privat.

Sens perjudici de l'anterior i com es reconeix en l'informe, les modificacions dels contractes revisats s'ajusten a la limitació quantitativa prevista al TRLCAP per als contractes administratius, que va ser incorporada per **Infraestructures.cat** als seus contractes, malgrat no ésser d'obligat compliment

A més cal tenir en compte que, d'acord amb allò previst a l'article 101 del TRLCAP, els contractes sotmesos a dita llei podien modificar-se per raó d'interès públic degut a necessitats noves com va succeir en els contractes revisats per la Sindicatura És per això que no es va poder preveure en l'anunci atès que la nova necessitat sorgeix durant l'execució del contracte.

- **SINDICATURA DE COMPTES.- Obres complementàries**

Els cinc expedients seleccionats que corresponen a obres complementàries adjudicades mitjançant el procediment negociat sense publicitat al contractista de l'obra principal han respectat el límit legalment previst del 50% d'increment de cost.

En termes generals, els conceptes que conformen les obres complementàries d'aquest cinc expedients estan d'acord amb el que al respecte preveuen els articles 155 b. i 202 de la LCSP. En tot cas han sorgit dubtes en relació amb determinats conceptes de dos dels cinc expedients ja que, sent susceptibles d'integrar-se en el projecte inicial amb alguna correcció, serien més propis d'un projecte modificat que no d'unes obres complementàries. Cal recomanar major cura per tal de fer una correcta diferenciació conceptual entre modificacions del projecte inicial i obres complementàries de l'obra principal.

Infraestructures.cat: Com es recull en l'informe de la Sindicatura, els contractes complementaris s'ajusten als límits i causes establertes per la llei, sorgint dubtes únicament respecte dels contractes revisats sota els nombres 32 i 33.

Al respecte indicar que:

- En relació l'expedient núm. 32 (Clau: AG-01118.1-C2), la justificació de la seva tramitació com un projecte complementari, respon als motius tècnics següents:

Atesa la necessitat addicional de reforçar el ferm de la carretera respecte la solució prevista en el projecte original derivada de la intensitat de trànsit real de la via, fou necessari afegir una nova capa d'aglomerat asfàltic per complementar la secció de ferm. La nova capa addicional de 6 cm de gruix d'aglomerat asfàltic tipus S-20 que incloïa el projecte complementari era necessari que fos col·locada abans de la capa final de trànsit, doncs aquesta és la última –i no la de S-20– la que pot proporcionar les característiques superficials necessàries per a una circulació segura.

El projecte original no incloïa la instal·lació de semàfors. La petició d'instal·lació de nous semàfors s'inclou en el projecte complementari donat que l'obra civil necessària per a la instal·lació dels nous semàfors (fonaments, pericons, tubs soterranis sota calçada o piques clavades a terra) ha de realitzar-se abans de l'execució del ferm.

El projecte original no contemplava apartadors de parades de bus. Degut a la nova petició, s'incorporen com a obra complementària els nous apartadors de bus, que no hi eren inclosos en el projecte original.

- En relació l'expedient núm. 33 (Clau: VL-99257-C1), la justificació de la seva tramitació com un projecte complementari, respon als motius tècnics següents:

El nou pas de fauna no contemplat en el projecte original corresponia a una nova actuació sense l'execució de la qual no era possible completar la construcció del terraplè i l'afermat de la carretera previstos en el projecte original.

Les pantalles ancorades corresponen a tres actuacions en talussos, necessàries per assegurar la seva estabilització ja durant els treballs de construcció de la carretera, i no previstes en el projecte original, sense les quals no hauria estat possible completar l'obra principal ni posar-la en servei.

Per tant, aquestes noves necessitats es configuraven com noves obres que no modificaven el contracte inicial però eren necessàries per tal d'executar l'obra i donar resposta a les noves necessitats sorgides durant la seva execució. Addicionalment, aquestes obres complementàries no es podien separar tècnicament del contracte inicial.

- **SINDICATURA DE COMPTES.- Emergència i imperiosa urgència**

Un dels expedients de la mostra seleccionada s'ha tramitat per emergència i un altre s'ha adjudicat per procediment negociat per imperiosa urgència.

Per al cas de l'emergència, s'ha observat que formant part de les obres que havien estat declarades com a tals hi ha certs treballs addicionals, per 0,29M€, que representen l'11,5% del total pressupostat i que d'acord amb l'article 97 de la LCSP, la Sindicatura considera que haurien d'haver seguit una tramitació ordinària, de manera separada a les obres de l'actuació d'emergència. D'altra banda s'ha observat que s'ha superat el termini legalment previst entre la declaració d'emergència i l'inici de les obres, amb la qual cosa d'acord amb l'article esmentat s'hagués requerit la tramitació d'un procediment ordinari.

Per al cas de la imperiosa urgència s'han observat endarreriments, tant en la resolució del contracte previ que origina la necessitat de tramitar-ne un de nou que es declara d'imperiosa urgència, com en la tramitació per adjudicar aquest nou contracte. Tot això permet concloure que hauria estat suficient una tramitació d'urgència en lloc de la d'imperiosa urgència, cosa que hauria requerit en aquest cas aplicar el procediment negociat amb publicitat.

En casos d'emergència cal complir els terminis legals per a l'inici de les obres així com no incloure com a obres declarades d'emergència altres treballs addicionals que no requereixen aquest tractament i que s'haurien de licitar de manera separada mitjançant la tramitació d'un procediment ordinari. En casos d'imperiosa urgència cal agilitzar tots els tràmits i l'execució de les obres ja que els endarreriments que s'han produït haurien fet possible l'aplicació d'un procediment i una tramitació que garanteixen un millor compliment dels principis de publicitat i concurrència.

Infraestructures.cat: Ja s'ha posat de manifest arran d'anteriors informes de la Sindicatura que en aquests casos es produeix una dicotomia entre les competències d'**Infraestructures.cat** com a titular del contracte i les competències de l'Administració actuant. Els acords corresponents de decisió sobre la procedència d'emprar el procediment negociat sense publicitat per causa d'imperiosa urgència, com el d'emergència, són actes administratius indelegables i **Infraestructures.cat** no pot acordar-los.

Pel que respecta a les obres d'estabilització de terraplens que es van executar a la carretera C-1412b, Pk 36+580 i 47+250, tram Isona i Conca Dellà (expedient 31),

posar de manifest que, tal com es desprèn de l'informe tècnic de l'obra, aquesta es va haver de contractar pel procediment d'emergència, en tant en quant:

- Les actuacions corresponents al pk 43+680 es van haver d'executar amb motiu de l'esllavissada del terreny que va afectar un terraplè de la carretera que va quedar descompactat i contaminat, obligant al tall total de la mateixa i al desviament del trànsit per la carretera vella que passa pels nuclis de Figuerola d'Orcau, Conques i Isona.
- Les actuacions corresponents als punts quilomètrics 42+400, 45+900 i 46+200, es van haver d'executar en tant en quant els terraplens situats en els esmentats punts quilomètrics presentaven greus problemes que podien produir amb caràcter imminent altres esllavissaments.

Pels motius exposats, i per tal de restablir el trànsit de la C-1412b i evitar que es produeixi una nova esllavissada entre el pk36+580 i 47+520, amb les greus conseqüències que es podien produir pels usuaris de la mateixa, es va emprar dit procediment per contractar la totalitat de l'execució de les obres. El cost estimat de les actuacions incloses en la declaració d'emergència incloïen totes les actuacions descrites. En concret, en l'import del corresponent contracte, l'actuació en el pk 43+680 representava 2,21 M€ i les actuacions en els pk 42+400, 45+900 i 46+200, 0,29 M€.

• **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Criteris de valoració en els plecs*

Per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, els plecs de bases haurien de donar preponderància als criteris de valoració que es poden quantificar per referència a factors objectius i ser expressats en xifres o percentatges, davant d'aquells criteris la quantificació dels quals depèn d'un judici de valor.

Infraestructures.cat: l'article 134 de la LCSP estableix l'obligació dels òrgans de contractació de valorar les proposicions i determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa, seguint criteris vinculats directament a l'objecte del contracte, i com assenyala la Sindicatura, de donar preponderància en la determinació d'aquests criteris a aquells que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de fórmules automàtiques.

Al respecte cal tenir en compte que en l'aplicació de dit article s'han de conciliar els principis de publicitat i transparència propis de la contractació administrativa i la necessària formació del propi criteri que correspon a l'òrgan de contractació en l'adjudicació dels contractes, evitant que:

- el compliment del primers faci impossible l'actuació de l'òrgan de contractació, convertint en automàtica la resolució de dits procediments, caràcter que, a diferència del supòsit en que només hi hagi un criteri d'adjudicació, no té la legislació espanyola en matèria de contractació pública,
- i que una predeterminació excessiva del mètode de valoració vagi en detriment de solucions o plantejaments innovadors dels licitadors, susceptibles de ser

positius per l'òrgan de contractació, tal i com s'indica per la Sindicatura en la pàgina 59 del seu informe.

Interpretació conciliadora que a més ve reconeguda pel propi legislador al preveure en el segon paràgraf de l'article 134.2 de la LCSP, la possibilitat que en els procediments oberts i restringits, s'atribueixi als criteris avaluables de forma automàtica, una ponderació inferior al corresponent quina quantificació depengui d'un judici de valor.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Motivació en la valoració de les propostes*

Per preservar els principis de transparència i d'igualtat de tracte, tot i acceptar uns criteris no excessivament pre-taxats, cal recomanar que els informes de la Comissió tècnica, sobre els quals la Mesa de contractació fonamenta l'adjudicació, incloguin de manera concreta la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en els plecs de bases per a cadascun dels criteris, subcriteris i elements que els defineixen.

Infraestructures.cat: des de l'any 2008 **Infraestructures.cat** elabora un informe explicatiu que s'integra en l'expedient de l'adjudicació, dels criteris per a atorgar les puntuacions de totes les licitacions de contractes harmonitzats quin valor estimat sigui superior a 500.000 euros. Aquest informe s'ha fet extensiu a partir de gener de 2012 a tots els contractes harmonitzats, i a partir de juny de 2012 a la resta de licitacions en les que s'hagin fixat varis criteris per determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Garantia definitiva*

Per a quinze expedients de la mostra seleccionada es va preveure la constitució d'una garantia definitiva del 4% o el 5% (en un d'aquests quinze però finalment no es va constituir) per a sis expedients, del 10% per a tretze expedients, del 15% per a sis expedients, del 20% i per a cinc no es va preveure exigir cap garantia.

Com ja es va remarcar en informes d'exercicis anteriors, la Sindicatura de Comptes considera que un percentatge de garantia que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència. Fins i tot es podria considerar que aquesta dificultat es pot produir també en els casos d'una garantia del 10% sense que s'hagi fonamentat en cap causa especial que ho justifiqui. Per tant es recomana no superar els percentatges generals legalment establerts i, en el cas que es consideri necessari, explicitar els motius que així ho aconsellen. Per altra banda, també cal exigir la constitució d'una garantia definitiva per tal d'assegurar que l'adjudicatari compleix les seves obligacions i la correcta execució del contracte.

Infraestructures.cat: Com es desprèn del projecte d'informe, la Sindicatura considera que un percentatge de garantia que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència, malgrat reconèixer en la pàgina 61 del seu informe la possibilitat de que **Infraestructures.cat**, pugui legalment fer-ho, tant en els casos no subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP, com en els sotmesos a la LCSP en virtut d'allò disposat a l'article 92.

Al respecte i com ha estat objecte d'al·legacions raonades en anteriors ocasions, la possibilitat de demanar garanties en percentatge superior a l'establert pels poders adjudicadors administració pública, estava permesa pel TRLCAP tant pels contractes subjectes a l'article 2.1 com pels no sotmesos a dit precepte.

En efecte, pel que fa a les garanties, d'una banda el TRLCAP no fa cap menció expressa a les aplicables a la contractació de les entitats i contractes del seu article 2.1 i d'altra banda la regulació de les garanties exigides pels contractes administratius es troben al Capítol III ("De las garantías exigidas para los contratos con la Administración") del Títol II ("De los requisitos para contratar con la Administración"), capítol que regula una matèria a la que no fa referència l'article 2.1. En canvi, aquest article sí fa referència a la capacitat de les empreses que es regula al Capítol I del mateix Títol. Dit d'una altra manera, l'article 2.1 podia haver fet referència a tots els requisits per a contractar amb l'Administració però només ho va fer respecte a la capacitat de les empreses. En conseqüència la possibilitat de fixar les garanties en percentatge superi el 10% estava permesa tant pels contractes subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP com als no subjectes a dit article.

Voluntat del legislador que ha continuat pràcticament idèntica en la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP), on inclús diu expressament com reconeix la Sindicatura, que l'import de la garantia, així com el règim de la seva devolució o cancel·lació, "serán establecidos por el órgano de contratación, atendidas las circunstancias y características del contrato", sense fer cap remissió a les prescripcions de la Llei sobre les garanties dels contractes administratius.

Reiterem també l'argument, explicat en anteriors ocasions, que la garantia definitiva és un contracte accessori al contracte d'obra (contracte principal) i, per tant, clarament immers en la fase d'execució contractual, totalment exclosa de subjecció al dret administratiu en els contractes privats que formalitzen les empreses públiques a que es refereix el repetit article 2.1. del TRLCAP.

Pel que fa a la concurrència, aquesta no pot quedar afectada per l'import de la garantia que decideixi l'òrgan de contractació doncs les ofertes tenen en consideració tots els costos derivats de l'adjudicació.

No obstant l'anterior, i com reconeix la Sindicatura de Comptes, atenent les indicacions donades pel Govern de la Generalitat de Catalunya com a mesura d'impuls econòmic davant la situació actual de crisi econòmica, el Consell d'Administració d'**Infraestructures.cat** celebrat el 23 de setembre de 2009 va acordar establir les garanties definitives en el 5% del preu d'adjudicació (sense IVA) per a totes les tipologies de contractes d'execució d'obres, que eren els únics en els que s'exigien garanties superiors, no havent estat modificat a data d'avui.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Publicitat en diaris oficials i en perfil del contractant*

Pel que fa a la publicitat de la licitació s'ha observat que, per als expedients de la mostra que havien de complir amb aquest requisit legal s'ha fet correctament en el diari oficial corresponent i/o en el perfil i d'acord amb els terminis establerts.

Pel que fa a la publicitat de les adjudicacions, de la revisió d'expedients que es regeixen pel TRLCAP hauria estat recomanable publicar també els casos d'adjudicació dels quatre projectes modificats seleccionats i, d'altra banda, en altres quatre casos en què s'han publicat en el BOE, calia haver-hi fet una publicitat de les adjudicacions no de manera genèrica sinó una a una i incloent les principals dades de cada contracte adjudicat. De la revisió d'expedients que es regeixen per la LCSP, en nou dels deu casos de la mostra que es regeixen per les IIC i segueixen el procediment negociat sense publicitat, caldria que l'adjudicació també fos objecte de publicitat en el perfil del contractant (dels deu casos cal eximir aquesta publicitat a un, declarat com a matèria reservada).

Per als expedients sotmesos a la LCSP, respecte de la publicació d'anuncis de licitació i adjudicació en el perfil del contractant, cal remarcar que GISA en 2008 i 2009 no tenia incorporat el seu perfil a la Plataforma de contractació pública de la Generalitat de Catalunya, cosa que requereix l'article 2.1 de l'Ordre ECF/313/2008, de 23 de juny com a conseqüència de l'article 309 de la LCSP. Així, la publicitat de licitacions i d'adjudicacions en el perfil de GISA no incorpora els mecanismes de la Plataforma que, entre d'altres, garanteixen fefaentment el moment de la difusió de la informació que s'hi publica, tal com requereix l'article 42.3 de la LCSP i tal com preveu l'article 6 de l'Ordre abans esmentada. Amb tot, el sistema informàtic en què se sustenta el perfil de GISA inclou una sèrie de controls que s'han verificat amb resultat satisfactori quant a les dades publicades i a les dates de la publicitat.

Infraestructures.cat: Pel que respecta a la publicitat de les adjudicacions dels modificats dels contractes no subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP, només indicar que com assenyala la Sindicatura, els requisits de publicitat exigits en aquest precepte no són aplicables a dits contractes.

Pel que fa a la publicitat de les adjudicacions de contractes subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP, respecte dels que s'indica que la seva publicació en el BOE és genèrica fent remissió al perfil d'**Infraestructures.cat**, assenyalar que no es vulnera el principi de publicitat en estar les mateixes com assenyala la Sindicatura, publicades al perfil, i obeeix a un principi d'economia i contenció de la despesa pública. La posterior LCSP i l'actual TRLCSP ja no prescriuen l'obligació de publicar en el BOE les licitacions i adjudicacions dels contractes efectuats pels poders adjudicadors que no ostenten la condició d'Administració Pública, com **Infraestructures.cat**.

Pel que respecta al posat de manifest per la Sindicatura sobre que la publicitat de licitacions i adjudicacions en el perfil d'**Infraestructures.cat** no incorpora els mecanismes de la Plataforma que, entre d'altres, garanteixen fefaentment el moment de la difusió de la informació que s'hi publica, tal com requereix l'article 42.3 de la LCSP i tal com preveu l'article 6 de l'Ordre abans esmentada, assenyalar el següent:

- Els mecanismes de publicació de licitacions a la web d'**Infraestructures.cat** consisteixen en un seguit de transports entre SAP i Portal Framework basat en web Services, que registren la seva activitat en un fitxer log amb encriptació SHA basada en els propi contingut de l'arxiu i les variacions que aquest va incorporant a mesura que es registren les activitats. Aquest fitxer forma part

dels arxius de sistema dels servidors i és objecte de les polítiques de còpia i backup necessàries per a la seva disponibilitat. D'aquesta manera, es disposa d'un mitjà fefaent no modificable amb el que certificar la data efectiva de publicació en qualsevol moment.

- Perfil del Contractant de la Generalitat radica en la disposició d'un enllaç per a la descàrrega directa de l'arxiu log que genera l'aplicació amb el suport de Catcert. No obstant, a l'hora de verificar l'autenticitat de la data de publicació s'ha de recórrer a contrastar l'arxiu disponible a la web amb els registres que, a tal efecte, proporcionï Catcert, de la mateixa forma que, en cas de sol·licitud al respecte, s'hauria de fer a **Infraestructures.cat**. La diferència en tot cas, del rendiment del procediment, radica en que, en lloc de comparar fitxers hauríem de comprovar que la data de publicació que apareix a la corresponent publicació coincideix amb la data registrada al log encriptat esmentat anteriorment.

Per tant, el perfil d'**Infraestructures.cat** garanteix fefaentment el moment de la difusió de la informació que es publica, tal com requereix l'article 42.3 de la LCSP i tal com preveu l'article 6 de l'Ordre abans esmentada.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Formalització de contractes*

Per a un total de cinc expedients de la mostra no s'ha formalitzat el corresponent contracte (dos casos es regeixen pel TRLCAP però no estan subjectes a l'article 2.1 i tres casos es regeixen per les IIC). La Sindicatura recomana formalitzar tots els contractes amb la sola excepció dels contractes menors.

Infraestructures.cat: ens remetem al posat de manifest en el darrer punt tractat a l'al·legació Quarta del present escrit, que es dóna per reproduït.

- **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Tràmits diversos, documentació, terminis i dates, execució i recepció.*

En l'epígraf 4.4.2 s'han detallat casos d'endarreriments en la tramitació de les actes de replanteig i de recepció i en l'execució d'obres. També s'han remarcat casos de terminis insuficients entre la sol·licitud de proposta i la presentació de les propostes en procediments negociats. A més, s'ha remarcat la manca d'elaboració de documents que sustentin els actes formals de recepció de serveis i mancances explicatives en les actes de recepció d'obres.

Tot i que els aspectes assenyalats no són legalment exigibles a **Infraestructures.cat** per tractar-se de la fase d'execució dels contractes, la Sindicatura de Comptes recomana *agilitzar certs tràmits (replanteig, execució, recepció) i formalitzar-los documentalment incloent-hi les explicacions que sustentin fets com els endarreriments que s'han produït o com la manca de coherència en l'ordre cronològic de certs tràmits o documents.*

Infraestructures.cat: Com assenyalava la Sindicatura, els aspectes referits no són exigibles a **Infraestructures.cat** en tractar-se de la fase d'execució del contracte, que es regeix pel dret privat.

D'altra banda, pel que fa a la formalització dels tràmits de recepció del contracte i la possibilitat que s'incloguin explicacions relatives a les pròrrogues i altres incidències de l'execució del contracte, manifestar que l'acte i formalització de recepció no està subjecte a una forma i contingut reglat per cap disposició normativa. Tanmateix, l'objecte de la recepció del contracte és determinar la seva finalització i correcta execució, mentre que les possibles incidències que s'hagin pogut produït durant la vigència del contracte queden documentades mitjançant els corresponents informes tècnics del conjunt de l'expedient.

• **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Registre Público de Contractes de la JCCAC*

Dels quaranta-cinc expedients de la mostra seleccionada consten en el Registre Público de Contractes trenta-un. Cal comunicar a la JCCAC, a excepció dels contractes menors, la totalitat dels contractes formalitzats per tal que, d'acord amb la normativa, constin en el Registre Público de Contractes.

Infraestructures.cat: Els únics contractes que actualment no s'estan informant per part d'Infraestructures.cat al RPC són els adjudicats per procediment negociat sense publicitat d'import inferior a 60.000 Euros, atès que, donat l'elevat volum de contractació de la societat, els desenvolupaments informàtics per a la integració de dades s'han desenvolupat per fases.

• **SINDICATURA DE COMPTES.-** *Observacions referides als vuit expedients relacionats amb el compliment de la Resolució 113/XI del Parlament de Catalunya.*

Vuit dels quaranta-cinc expedients de la mostra seleccionada corresponen a obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicades en els exercicis 2008 i 2009. En el darrer punt de l'epígraf 4.4.2 s'han recollit les observacions que en concret es refereixen a aquests vuit expedients i que són les següents:

- *En tots vuit expedients la ponderació prevista en els plecs de bases dels criteris objectius i dels que la seva quantificació depèn d'un judici de valor és del 50%. És recomanable donar major ponderació als criteris objectius. A més, cal que l'Informe de la Comissió tècnica, sobre el qual es fonamenta la valoració de la Mesa de contractació, inclogui la motivació de la puntuació atorgada per a cadascun dels criteris, subcriteris i elements que els defineixen. I amb aquest motiu si es té en compte que s'ha observat que en cinc d'aquests expedients no ha resultat adjudicatari el licitador amb major puntuació en els criteris que es poden valorar de manera objectiva.*
- *En dos expedients el percentatge de garantia ha estat el 5%, en tres expedients del 15% i en els altres tres expedients, del 20%. Es recomana no superar els percentatges generals legalment establerts (TRLCAP i LCSP) en el 4% i el 5%.*
- *En dos expedients la publicitat de l'adjudicació en el BOE ha estat genèrica. Caldria que la publicació de l'adjudicació en el BOE es fes expedient a expedient i detallant-ne les principals dades.*

- *Per a cinc dels expedients s'ha detectat, bé la manca de formalització de l'acta de recepció, bé mancances explicatives dels endarreriments en els terminis d'execució previstos que caldria recollir en les actes de recepció.*

Per als vuit expedients s'ha observat que la Comissió tècnica de valoració de les propostes tècniques rebudes la formen el Director de la divisió de carreteres (com a president) el Gerent de planificació i programació operativa (com a vocal) i el Gerent de carreteres de Girona (com a secretari).

Com s'observa en el quadre resum del final de l'epígraf 4.4.2, cal destacar respecte d'aquests vuit expedients seleccionats que l'import adjudicat és de 137,13 M€ IVA exclòs. Si a aquest import s'afegeix el del conjunt de projectes modificats i d'obres complementàries i posteriorment adjudicades relacionats amb les obres d'aquests vuit expedients (i l'import adjudicat de les obres principals de 2005 i de 2007 en el cas dels tres expedients seleccionats que corresponen a obres complementàries) el cost total adjudicat referent al conjunt de les vuit obres arriba als 224,16 M€. D'aquest total, 144,28 M€ corresponen a les dues obres amb pagament pel mètode alemany i els 79,88 M€ restants, a les altres sis obres. Del seguiment del cost d'execució d'aquestes obres fins al primer trimestre del 2012, es desprèn que per a les dues obres amb pagament pel mètode alemany, el cost de les obres sense IVA ha arribat a 149,83 M€, dels quals 10,20 M€ corresponen a compensacions financeres i revisions de preus. Per a les altres sis obres, el cost de les obres, també sense IVA, ha arribat a 89,79 M€, dels quals 6,27 M€ corresponen a compensacions financeres, revisions de preus i indemnitzacions.

Infraestructures.cat: Respecte dels punts referits en aquest apartat **Infraestructures.cat** es remet als arguments exposats en els anteriors apartats que tracten sobre aquests mateixos temes.

Atès tot l'anterior,

SOL·LICITO: Que es tingui per compareguda a **Infraestructures.cat** en el tràmit d'al·legacions, per efectuades les al·legacions que es contenen en el present escrit, i en els seus mèrits, siguin tingudes en compte en la redacció de l'informe definitiu o s'acordi la seva inclusió i constància en l'informe 1/2011-B.

[Signatura]

Pilar Matesanz Sánchez
Directora de Contractació i Finances

Barcelona, a 27 de juliol de 2012
PMS/saes

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Av. Litoral, 12-14
08005 BARCELONA

8. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Un cop revisades les al·legacions presentades per GISA (actualment Infraestructures.cat), cal dir el següent:

- 1) Respecte a l'al·legació quarta, relativa a les observacions que fa la Sindicatura d'aspectes que caldria esmenar o recollir de manera més específica en les Instruccions internes de contractació (IIC), la LCSP disposa que "[...] s'han d'aprovar unes instruccions de compliment obligatori [...] en què es regulin els procediments de contractació [...]" i estableix com a única exigència que amb els procediments regulats quedi garantida l'efectivitat dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació i que els contractes s'adjudiquin a l'oferta més avantatjosa.

Les IIC han de garantir la consecució dels objectius regulats en l'article 1 de la Llei, aplicable a tot el sector públic:

Article 1.

Aquesta Llei té per objecte regular la contractació del sector públic, a fi de garantir que s'ajusta als principis de llibertat d'accés a les licitacions, publicitat i transparència dels procediments, i no discriminació i igualtat de tracte entre els candidats, i d'assegurar, en connexió amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària i control de la despesa, una utilització eficient dels fons destinats a la realització d'obres, l'adquisició de béns i la contractació de serveis mitjançant l'exigència de la definició prèvia de les necessitats a satisfer, la salvaguarda de la lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa.

En aquest sentit, i en relació a aquest article, la Sindicatura fa unes recomanacions per tal d'incorporar a les IIC la regulació de certs aspectes dels actes de preparació i adjudicació, sense fer en cap moment referència a incompliments normatius.

- 2) Respecte a l'al·legació cinquena, en la qual s'afirma que en relació amb diverses observacions no s'ha produït cap incompliment legal, cal dir que el text de l'informe precisa en tots els casos quan es produeixen incompliments legals en sentit estricte i quan es donen circumstàncies en què, sense constituir cap vulneració de la Llei, la Sindicatura de Comptes considera que, per al compliment efectiu dels principis de publicitat i concurrència, és recomanable una determinada pràctica o manera de dur a terme les contractacions.
- 3) S'accepten parcialment els punts quart i sisè de l'al·legació quarta i els punts quart, setè i onzè de l'al·legació cinquena, referents als criteris de valoració, a la confidencialitat, la negociació i la publicitat de les adjudicacions, respectivament. En conseqüència, es

modifica el corresponent text de l'informe. Aquestes modificacions poden identificar-se en les notes a peu de pàgina.

- 4) La resta d'al·legacions no han alterat el text de l'informe, ja sigui perquè s'entén que són explicacions que confirmen la situació descrita en l'informe o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.
-

— **Informe de fiscalització 27/2012, referent a GISA, corresponent al 2007**

Tram. 256-00041/09

Presentació

Síndic Major de la Sindicatura de Comptes

A LA PRESIDENTA DEL PARLAMENT

Molt Honorable Presidenta,

En compliment del que preveu la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, em complau trametre-us, adjunts, tres exemplars en format paper i un exemplar en suport informàtic de l'informe de fiscalització núm. 27/2012, aprovat pel Ple de la Sindicatura, relatiu a Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercici 2007, Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya.

Aprofito l'avinentsa per a saludar-vos ben atentament.

Barcelona, 20 de novembre de 2012

Jaume Amat i Reyero
Síndic Major

Manel Rodríguez Tió, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

Certifico:

Que a Barcelona, el dia 9 d'octubre del 2012, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, I. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sra. Emma Balseiro Carreiras, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Sr. Enric Genescà i Garrigosa, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 27/2012, relatiu a Gestió d'Infraestructures, SA (GISA), exercici 2007, Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 31 d'octubre de 2012

Manel Rodríguez Tió

Vist i plau
El síndic major
Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	p. 118
1.1.	Introducció a l'informe	p. 118
1.1.1.	Objecte i abast	p. 118
1.1.2.	Metodologia	p. 118
1.1.3.	Normativa bàsica aplicable	p. 119
2.	FETS POSTERiors	p. 119
3.	FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ	p. 121
4.	CONCLUSIONS	p. 132
5.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	p. 134
6.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS	p. 145

ABREVIACIONS

DOGC	<i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i>
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
GISA	Gestió d'Infraestructures, SA
IVA	Impost sobre el valor afegit
M euros	Milions d'euros
PEF	Pla economicofinancer
TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast

El present informe de fiscalització relatiu a l'empresa de la Generalitat Gestió d'Infraestructures, SA (GISA) s'emet en compliment de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, del 2 de juny del 2011, que insta la Sindicatura de Comptes a:

a) Reformular l'Informe de fiscalització referent a Gestió d'Infraestructures, SA, corresponent a l'exercici del 2007, ampliant la cobertura i l'abast dels treballs fins a disposar, eventualment, d'evidències sobre els presumptes delictes comesos en el si de l'empresa.

b) Elaborar informes de fiscalització sobre els exercicis del 2008, el 2009 i el 2010¹ amb el mateix abast i la mateixa cobertura que el corresponent a l'informe reformulat de l'exercici del 2007.

La Sindicatura de Comptes va emetre l'informe 32/2010 corresponent a l'exercici 2007 on es recollia la fiscalització econòmicofinancera, la fiscalització de les liquidacions pressupostàries i la fiscalització de la contractació. Els presumptes fets delictius a què fa referència la Resolució abans esmentada es recullen en el capítol 2 d'aquest informe com a fets posteriors. Aquests fets corresponen a dos aspectes:

1. Presumpte delictes d'apropiació indeguda i falsedat en document mercantil per apropiació, falsificació i cobrament de xecs entre l'exercici 2007 i l'abril del 2011, així com presumpte delictes per falsedat en document públic/oficial. Aquests fets han estat abastament analitzats en l'informe referent als exercicis 2008 i 2009 (informe 26/2012).
2. Presumpte delictes d'alteració de preus en concursos i subhastes públiques i possible suborn en relació amb determinats expedients de contractació d'obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicats des de gener del 2007 fins a desembre del 2010.

1.1.2. Metodologia

El treball de la Sindicatura de Comptes s'ha centrat en la fiscalització de la contractació i s'ha fonamentat en l'anàlisi i contrast d'evidències documentals incloses en els registres de GISA i en els expedients de contractació i, per tant, no inclou aquella altra informació que les instàncies judicials que investiguen els casos podrien haver obtingut per altres mitjans.

1. La fiscalització dels exercicis 2008 i 2009 ha estat l'objecte de l'informe 26/2012.

1.1.3. Normativa bàsica aplicable

La normativa bàsica aplicable en el 2007 pel que fa a la contractació és la següent:

- Directiva 2004/18/CE, del Parlament Europeu i del Consell, del 31 de març del 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministrament i de serveis.
- Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP).
- Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament de la Llei de contractes de les administracions públiques.
- Conveni signat amb la Generalitat de Catalunya el 5 de desembre de 1996, actualitzat pel Conveni signat el 28 d'abril del 2000.²

2. FETS POSTERIORIS

Pel que fa a la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya i amb l'objecte de conèixer els procediments i les investigacions en curs s'ha circularitzat els destinataris següents:

- Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA)
- Bufet Molins & Silva
- Bufet Roca Junyent
- Oficina Antifrau de Catalunya (OAC)
- Departament d'Economia i Coneixement

L'OAC i el Departament d'Economia i Coneixement no han respost al requeriment.

De les respostes rebudes cal assenyalar els següents fets posteriors:

1) Causa contra la senyora T.I.A.

- a) Diligències prèvies 1587/2011-D seguides davant el Jutjat d'Instrucció número 26 de Barcelona contra la que havia estat empleada, fins a la data de la denúncia, del Departament de Tresoreria de GISA.

2. El Conveni del 28 d'abril del 2000 entre la Generalitat i GISA va ser novament actualitzat pel Conveni signat per les parts el 2 de desembre del 2008.

El procediment es va iniciar arran de la denúncia interposada el 4 d'abril del 2011 contra l'empleada esmentada per la presumpta comissió de delictes continuats d'apropiació indeguda i falsedat en document mercantil, concretats en l'apoderament, falsificació i cobrament de diversos xecs de GISA en el període comprès entre el 2007 i l'abril del 2011. Posteriorment la denúncia va ser ampliada per falsedat en document públic/oficial ja que es va detectar que la imputada presumptament també podria haver falsificat la documentació adjunta als expedients d'informe de cost d'obra fiscalitzats per la Intervenció de la Generalitat. L'import acreditat documentalment en les actuacions judicials ascendeix a 513.107 €, tot i que l'import podria arribar a ser superior.

A la data d'emissió del present informe, la causa es troba en fase d'instrucció.

- b) De la investigació interna portada a terme es conclou que van ser emesos i cobrats xecs per un total de 517.452,71 € que no es corresponen amb operacions comercials de l'entitat. Donat que aquest import va ser comptabilitzat com a pagaments de lliçències d'obres, i va fer augmentar el cost total de l'obra executada per imports que s'ha verificat que no són reals, els administradors de la societat han decidit reformular els Comptes anuals corresponents a l'exercici 2010. Així, els beneficis de l'exercici 2010 i l'epígraf de l'actiu "Deutors comercials i altres comptes a cobrar" han disminuït en 517.452,71 € respecte del Comptes anuals del 2010 formulats en data 24 de març del 2011.

Vegeu l'anàlisi efectuada per la Sindicatura de Comptes en l'informe 26/2012 corresponent als exercicis 2008 i 2009, en concret, en l'epígraf 2.2.4 i en el capítol de conclusions.

- c) El 27 d'abril del 2011, GISA va acomiadar l'empleada per causes disciplinàries: incompliment molt greu i culpable de la bona fe en la relació laboral, amb engany, falsedat documental, premeditació, lucre il·lícit, greu perjudici a l'entitat, amb l'agreu-jant d'ús de posició en benefici propi.

La demandada no va presentar recurs contra l'acomiadament però el 14 de juliol del 2011 va presentar una demanda per reclamació de quantitat (diferències en la liquidació de la quitança).

2) Causes contra el senyor J.V.H.

a) Causa penal

El 14 d'octubre del 2010 la Guàrdia Civil va incoar un atestat en què informava el Jutjat de Guàrdia de Barcelona de la possible comissió d'un presumpte delictes d'alteració de preus en concursos i subhastes públiques i un delictes de suborn.

GISA va imputar aquests fets a l'empleat (actualment exempleat) de l'entitat, senyor J.V.H., exgerent de carreteres de la demarcació de Girona.

El Jutjat que instrueix la causa criminal és el Jutjat d'Instrucció 5 de Barcelona, Diligències prèvies 5251/2010, la qual es troba en plena fase instructora.

En aquest procediment GISA compareix com a acusació particular; per Interlocutòria del Jutjat instructor del 18 de març del 2011, es va atorgar a GISA la condició de perjudicat en aquesta causa, motiu pel qual no es podrien derivar responsabilitats patrimonials per a l'entitat.

Vegeu l'anàlisi efectuada per la Sindicatura de Comptes, en relació amb l'exercici 2007, en el proper capítol 3 i en el capítol 4 de conclusions d'aquest informe i, en relació amb els exercicis 2008 i 2009, en l'informe 26/2012 (epígraf 4.4.2 i capítol de conclusions).

b) Causa laboral

Arran dels fets descrits en l'apartat a) anterior, el senyor J.V.H va ser acomiadat per l'entitat i com a conseqüència, aquesta persona va demandar laboralment GISA l'1 de juliol del 2011. Aquest procediment es va seguir davant del Jutjat del social número 20 de Barcelona, (Procediment d'acomiadament 632/2011). El 24 de novembre del 2011 va recaure una sentència favorable als interessos de GISA (Sentència 466/11). L'exempleat va interposar recurs de suplica davant la Sala social del TSJC, que ha estat estimat. GISA (ara Infraestructures.cat) ha interposat recurs de cassació per unificació de la doctrina, pendent de resolució.

3. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

En l'informe 32/2010, corresponent a l'exercici 2007 la Sindicatura va fiscalitzar la contractació; va revisar una mostra d'expedients d'obres i d'assistències tècniques que van suposar assolir una cobertura del 41,7% del total adjudicat (2.413,48 M€) per aquests conceptes.

En aquest informe la fiscalització de la contractació s'ha centrat en un conjunt de contractes que corresponen a obres de carreteres de la demarcació de Girona adjudicades durant el 2007 per procediment obert i que tenen per objecte obres de condicionament, millora i reforçament de fers, de nusos viaris, rotondes i similars. Es tracta de dotze expedients de contractació que representen un import total adjudicat de 10,59 M€, un 48,8% respecte dels 21,71 M€ corresponents al total de vint-i-vuit expedients d'obres adjudicades per GISA en el 2007 en relació amb els encàrrecs de la Direcció General de Carreteres per a la demarcació de Girona. Aquests dotze expedients són els que van ser objecte d'investigació interna per part de l'empresa arran dels fets que es descriuen en l'epígraf anterior. El detall dels dotze expedients és el següent:

Núm. exped. *	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació
1	029566	Rubau Tarrés, SA	Execució de les obres de millora general. Condicionament de la carretera GI-533 de Girona a Santa Coloma de Farners, PK 7+563 al PK 8+717. Tram: Bescanó	2.858	Obres	Obert
2	028945	Agustí i Masoliver, SA	Execució de les obres de millora general. Condicionament de la carretera C-38 entre els PK 11+200 (final travessera de Camprodon) i 13+600 (intersecció amb la GIV-5223, accés a Beget) Tram: Camprodon	1.970	Obres	Obert
3	029907	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Rotonda a la connexió entre les carreteres GI-623, PK 21+330, i GI-632, PK 7+610. Tram: L'Escala	1.020	Obres	Obert
4	029063	Rubau Tarrés, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1. Vials urbans a Mont-ras. Desdoblament de la carretera C-31. Tram: Mont-ras	825	Obres	Obert
5	028287	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres de millora local. Condicionament de travessera. Carretera C-66 del PK 9+730 al PK 10+002. Tram: La Bisbal d'Empordà	808	Obres	Obert
6	CT-1051113	Construcciones Fusté, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Millora d'intersecció entre les carreteres GI-643, PK 4+540, i GI-644, PK 89+300. Tram: Serra de Daró	694	Obres	Obert
7	029232	Aglomerats Girona, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Ordenació d'accessos a la carretera GI-644, PK 5+050. Tram: Ullastret	619	Obres	Obert
8	029777	Aglomerats Girona, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1 de millora local. Millora de nus i ferm. Obres complementàries de millora de la intersecció del PK 3+600 de la GI-543 i millora de ferm i drenatge a la GI-543 PK 14+300 al 17+000, GI-550 PK 0+000 al 0+770 i GI-520 PK 0+160 al 0+460. Tram: Arbúcies-Viladrau	570	Obres	Obert
9	CT-1000034	Rubau Tarrés, SA	Execució de les obres de ferm. Millora de les característiques superficials. Passeig de Barcelona, vial de Sant Jordi i carretera de la Canya. Tram: Olot	492	Obres	Obert
10	027778	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres de millora local. Millora i condicionament de la travessera d'Espolla. Carretera GI-602, PK 11+590 al 11+810 i GI-603, PK 0+000 al 0+200. Tram: Espolla	386	Obres	Obert
11	028897	Construcciones Rubau, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 5 de ferm. Reforçament de ferm dels vials de l'enllaç de la variant de Sant Jordi Desvalls. Carretera GI-633, PK 7+280. Tram: Sant Jordi Desvalls	192	Obres	Obert
12	028987	Construcciones Fusté, SA	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1 de ferm. Reforçament de la carretera C-26 entre els PK 223+390 i 223+960 i drenatges. Tram: La Vall de Bianya	160	Obres	Obert
Total				10.594		

Imports en milers d'euros, IVA inclòs.

* Els números serveixen per identificar els expedients en els comentaris a les pàgines següents.

Cap dels dotze expedients supera el llindar comunitari, que en l'exercici 2007 era, amb exclusió de l'IVA, de 5.278.227 € per a obres. Per tant, no estaven subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP. En aquests casos GISA havia d'adequar la seva contractació als principis generals de contractació continguts en les directives comunitàries i en la normativa espanyola de contractació. Per a la fiscalització d'aquests contractes, s'han tingut en compte els criteris establerts en la Instrucció relativa als criteris a emprar en els informes en matèria de contractació, aprovada pel Ple de la Sindicatura el 21 de setembre del 2005, i tramesa a les entitats afectades.

Resultats de la revisió dels expedients seleccionats

En l'anàlisi dels dotze expedients s'han posat de manifest les següents observacions:

Autoritzacions dels increments inicials del cost previst de les obres

En set dels dotze expedients (1, 3, 6, 7, 8, 10 i 11) la Direcció General de Carreteres va aprovar una previsió de cost de les obres, que correspon a l'import que després consta en els plecs de bases com a import de licitació, però que supera el que prèviament s'havia detallat en el PEF vigent o en el corresponent Acord de Govern. En aquests casos, segons es desprèn del Conveni entre la Generalitat i GISA de 28 d'abril del 2000 (base cinquena punt 6) cal que el conseller del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP) autoritzi l'import adjudicat si és superior a l'autoritzat inicialment pel Govern.

Per a aquests set expedients el detall dels imports inicialment aprovats pel Govern i dels que posteriorment va aprovar la Direcció General de Carreteres com a imports que serien els de licitació és el següent:

Número d'expedient	Import inicialment previst en el PEF o en Acord de Govern (A)	Import aprovat per la DG de Carreteres per a la licitació (B)	Increment % ((B-A)×100/A)	Import adjudicat
1	2.872	3.090	7,6	2.858
3	600	1.136	89,3	1.020
6	557	704	26,4	694
7	400	680	70,0	619
8	528	601	13,8	570
10	350	411	17,4	386
11	150	198	32,0	192

Imports en milers d'euros, IVA inclòs.

Respecte d'aquests set casos s'ha observat el següent:

- En l'expedient 1, tot i que la previsió de cost de les obres superava l'import que s'havia previst en l'Acord de Govern, com que finalment l'import adjudicat era inferior al de l'Acord de Govern, segons el Conveni entre la Generalitat i GISA es considera que no és necessària l'autorització del conseller.
- En els expedients 7, 8, 10 i 11 el Consell d'Administració de GISA va adjudicar les obres però condicionant l'adjudicació a l'esmentada autorització del conseller. El conseller va

autoritzar l'increment del cost inicialment previst segons el que estableix el Conveni entre la Generalitat i GISA. Les autoritzacions en aquests casos tenen dates entre quinze dies i tres mesos posteriors a l'adjudicació.

- En l'expedient 3 l'autorització del conseller va tenir lloc un cop la Mesa de Contractació havia fet la proposta d'adjudicació i abans que el Consell d'Administració fes l'adjudicació. En l'expedient 6 l'autorització del conseller és anterior a l'adjudicació i també a la proposta de la Mesa.

Malgrat que hi havia les autoritzacions previstes segons el Conveni, la Sindicatura considera que si el cost previst per la Direcció General de Carreteres (import de licitació) supera l'aprovat inicialment per Acord de Govern, seria recomanable que l'autorització del conseller es dugués a terme abans d'iniciar la licitació. Amb això la licitació s'iniciaria amb un import autoritzat i s'evitarien adjudicacions condicionades i possibles endarreriments entre l'adjudicació i la formalització del contracte.

Obres complementàries

Els expedients corresponents a obres complementàries són els expedients 4, 8 11 i 12. Tots quatre s'han adjudicat mitjançant procediment obert. A més, s'ha observat que dels quatre expedients, sols l'expedient 11 correspon a unes obres complementàries adjudicades al mateix contractista que el de l'obra principal, i també en aquest cas, seguint el procediment obert. El procediment escollit per a l'adjudicació d'aquests expedients va ser el correcte; tot i això, per a aquests quatre expedients s'han fet certes anàlisis respecte de les obres principals de les quals eren complementàries així com de les altres obres complementàries relacionades també amb les obres principals. El resum del conjunt d'obres relacionades amb aquests quatre expedients és el següent:

Número d'expedient	Import d'obres complementàries de l'expedient seleccionat (A)	Import d'altres obres complementàries adjudicades al mateix contractista de l'expedient seleccionat (B)	Import d'altres obres complementàries adjudicades a altres contractistes (C)	Total obres complementàries (A+B+C)	Import del contracte de l'obra principal *
4	712	0	9.143	9.855	39.594
8	492	0	0	492	2.242
11	166	738	247	1.151	4.398
12	138	0	0	138	597

Els imports són en milers d'euros, IVA exclòs.

Notes:

En el quadre de la mostra de dotze expedients els imports que corresponen als de la columna (A) del present quadre apareixen amb IVA inclòs, però en aquest quadre els imports són sense IVA per evitar l'heterogeneïtat en els càlculs percentuals que es generaria tenint en compte que els contractes d'obra principal són d'anys diversos i amb tipus d'IVA diferents.

* En el cas de l'expedient 11 coincideix el contractista de l'obra principal amb el de les obres complementàries seleccionades com a mostra i reflectides en les dues primeres columnes d'aquest quadre.³

3. S'ha suprimit la paraula sols a l'inici del paràgraf arran del punt segon de l'al·legació tercera.

En el quadre anterior s'observa que sols les obres principals relacionades amb els expedients 4 i 11 presenten altres obres complementàries i, en tots dos casos, també es van adjudicar a altres contractistes diferents dels de les obres complementàries seleccionades. Per a aquests dos casos s'ha verificat que, quan es van adjudicar algunes d'aquestes altres obres complementàries mitjançant el procediment negociat sense publicitat, es va fer complint el límit quantitatiu del 20% que preveu el TRLCAP en l'article 141.d. El total d'obres complementàries adjudicades pel procediment negociat sense publicitat va ser, en relació amb l'obra principal de l'expedient 4, de 7,36 M€, i en relació amb l'obra principal de l'expedient 11, de 0,74 M€.

Del quadre anterior també es desprèn que el total d'obres complementàries representen respecte de les obres principals dels expedients 4, 8, 11 i 12 percentatges d'increment del 24,9%, 21,9%, 26,2% i 23,1%, respectivament. Si es té en compte que els contractes principals relacionats amb els expedients 4 i 11 van ser també objecte de modificacions del projecte inicial per 4,25 M€ i 0,88 M€ respectivament, en aquests dos casos els percentatges del 24,9% i del 26,2% s'incrementen fins al 35,6% i el 46,1%.

Amb això, es posa de manifest un increment important del cost de les quatre obres respecte de l'import adjudicat. Per tal d'evitar gran part dels canvis en les obres inicialment projectades cal que l'elaboració dels projectes d'obres i el seu replanteig i supervisió tècnica es facin de manera que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis (modificacions o projectes d'obres complementàries).⁴

L'expedient 7 i la modificació inicial del projecte

S'ha observat que l'expedient 7 és l'únic en què l'import de l'adjudicació no coincideix amb el del contracte. El resum de l'anàlisi de l'evolució dels imports relacionats amb aquest expedient és el següent:

La Direcció General de Carreteres aprovà el projecte d'execució de les obres per un import de 0,68 M€, el que representa un increment del 70,1% respecte a l'import de 0,40 M€ que inicialment havia estat aprovat per a aquestes obres per Acord de Govern. L'import pel qual s'adjudicà és de 0,62 M€, el que suposa una baixa del 9,0% respecte de l'import licitat. Però abans de formalitzar el contracte es va modificar el projecte, la qual cosa suposa un increment del cost adjudicat de 91.565 €, que fa que el contracte es formalitzés per 0,71 M€, el que representa un 14,8% superior a l'import adjudicat.

La modificació del projecte va ser entre l'adjudicació i la formalització del contracte i tenia com a finalitat incorporar les actuacions a fer en els serveis afectats que no havien estat

4. Text modificat arran del punt segon de l'al·legació tercera.

incloses en el projecte de l'obra principal ja que inicialment estava previst que aquestes actuacions les duria a terme el DPTOP.

L'expedient 2, la seva modificació i les obres d'emergència relacionades

En l'anàlisi de l'expedient 2 s'ha observat que les obres que es preveia executar entre el setembre del 2007 i el juny del 2008 van ser objecte d'una modificació del projecte que van allargar l'execució fins al desembre del 2008. A més, al llarg de l'execució de les obres es van produir diverses esllavissades en talussos dels punts quilomètrics que abastava l'obra. Una primera esllavissada es va produir el 9 de desembre del 2007 i dues més el 4 de febrer del 2008, que van donar lloc a la primera actuació d'emergència i, posteriorment, el maig del 2008 una nova esllavissada amb esquerda i trencament frontal del talús, que va donar lloc a la segona de les actuacions d'emergència per estabilitzar talussos. Seguidament es presenta el resum dels imports que aquestes obres han suposat.

Concepte	Import adjudicat
Obra principal (expedient 2)	1.970
Modificat de l'obra principal	112
Emergència-1	400
Modificat de l'emergència-1	1.369
Emergència-2	1.542
Total	5.393

Import en milers d'euros, IVA inclòs.

Respecte dels diferents conceptes resumits en el quadre s'ha observat el següent:

- Les dues emergències se sustenten en els informes tècnics facilitats per GISA i en les resolucions del conseller del DPTOP que declara les obres com a emergència. A parer de la Sindicatura el contingut dels informes tècnics sembla que fonamenta de manera suficient els motius pels quals es van declarar com a emergències aquestes actuacions. Això sobretot pel que fa l'informe referent a l'emergència-2 que, a més de recollir els fets que generen l'emergència, detalla conceptualment i econòmicament l'actuació a dur a terme. L'informe referent a l'emergència-1, si bé deixa clares les causes que fan necessària l'actuació, defineix l'actuació però no la detalla ni conceptualment ni econòmicament. Per tant, cal que aquests informes siguin ben detallats en tots els casos. A més, tots dos informes presenten mancances formals i per això, cal recomanar la formalització i control correctes (signatura dels responsables de l'informe, vistiplau signat d'algun superior jeràrquic, autenticació de dates d'elaboració, control i tramesa a altres instàncies, amb segells de control o registre, etc.).
- La modificació de l'emergència-1 es recull en l'informe signat pel gerent de carreteres de Girona, la directora d'obra civil, el director de la divisió de carreteres, el president i el

conseller delegat. Aquest informe inclou la modificació de l'import del pressupost de l'emergència-1, que l'incrementa en un 342,3%, i l'allargament del seu termini d'execució, que passa del 19 de maig del 2008 al 31 de juliol del 2008. Com a causa del contracte modificat, l'informe fa una referència genèrica a l'increment d'amidaments. Amb tot, en l'informe de final d'obra signat pel director de l'obra el 6 d'agost del 2008, és on es recullen els motius pels quals ha calgut revisar i variar les solucions tècniques inicialment previstes per resoldre les esllavissades. A parer de la Sindicatura el contingut d'aquest informe final fonamenta de manera suficient els motius que van donar lloc a la modificació de l'emergència-1.

- La modificació de l'obra principal suposa un increment del pressupost de l'obra del 5,7% però, sobretot, fa que el termini d'execució que estava previst que finalitzés el 16 de juny del 2008 passi al 15 de gener del 2009. En la documentació suport d'aquesta modificació s'observa que fa referència a conceptes com la major secció de ferm necessària, la variació del traçat per minimitzar l'afecció a determinades finques o a la deixalleria municipal, o l'adequació de l'amplada d'un pont a la barrera de seguretat prevista. La Sindicatura entén que aquests conceptes poden respondre a deficiències o a manca de previsió del projecte inicial, la qual cosa porta a reiterar la recomanació anteriorment recollida en referència a les obres complementàries, que cal elaborar els projectes d'obres de manera que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis en forma de modificacions o de projectes complementaris.⁵

Plecs de bases. Criteris de valoració. Informes de valoració de la Comissió Tècnica

Els criteris de valoració que recullen els diferents plecs de bases dels dotze expedients de la mostra poden diferenciar-se en dos grans blocs: el de criteris econòmics (bàsicament el preu) i el de criteris tècnics (amb diversitat de criteris segons les diferents tipologies d'obra). Sols per als criteris econòmics es preveu en els plecs fiscalitzats una valoració mitjançant fórmula. En els dotze expedients analitzats els criteris tècnics tenen un correcte grau de detall conceptual en forma de subcriteris o d'elements definidors que permeten una millor delimitació del concepte general que cada criteri vol recollir. Els criteris tècnics i els seus subcriteris i elements definidors tenen com a referència per a la seva valoració uns intervals de valors però sense prefixar com atorgar major o menor puntuació dins de l'interval corresponent.

Els dos grans blocs de criteris de valoració –econòmic i tècnic– poden presentar en els diferents plecs de bases ponderacions diferents. Així, dels dotze expedients, tots excepte l'expedient 6, preveuen en els seus plecs major pes específic per als criteris valorables

5. Text modificat arran del punt tercer de l'al·legació tercera.

mitjançant fórmula per als que es preveu una ponderació del 60%. Per a l'expedient 6 el plec preveu igualtat en el pes específic a atorgar a uns criteris i altres ja que la ponderació és del 50%.

La Sindicatura de Comptes entén que per tal de donar un major grau de seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, els plecs de bases haurien de donar preponderància als criteris que es poden quantificar mitjançant una fórmula o un càlcul de proporcionalitat i ser expressats en xifres o percentatges. Per això, caldria que la ponderació dels criteris que GISA ha recollit en els plecs de bases fos superior al 50% per a aquests criteris. Com s'ha dit, aquest fet no s'ha complert en un dels dotze expedients analitzats.

La valoració i puntuació de les propostes en funció dels criteris tècnics i econòmics previstos en els plecs de bases que assumeix la Mesa de Contractació, es fonamenta en l'Informe de la Comissió Tècnica.⁶ Els informes de la Comissió Tècnica no inclouen cap comentari ni explicació que motivi la puntuació atorgada. Per preservar els principis de transparència i d'igualtat de tracte, cal que els informes de la Comissió Tècnica, sobre els quals la Mesa de Contractació fonamenta la seva valoració, incloguin la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en els plecs de bases per a cadascun dels criteris tècnics, subcriteris i elements que els defineixen.

Això pren rellevància si es té en compte que en quatre expedients (1, 2, 3 i 9) dels dotze analitzats l'adjudicatari no ha estat el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris valorables mitjançant fórmula.

Garantia definitiva

L'article 36 del TRLCAP estableix un percentatge general de garantia del 4% sobre l'import de l'adjudicació, IVA inclòs, que, en casos especials, pot arribar fins al 10% (i fins i tot al 20% en els casos en què s'adjudiqui a un empresari la proposta del qual hagués estat inicialment valorada com a presumptament temerària). En tots dotze expedients seleccionats s'ha observat que el percentatge de garantia ha estat del 15%, però sense que s'hagi observat cap excepcionalitat que porti a superar el percentatge general del 4%. Cal remarcar que, amb caràcter general, GISA té estipulats els percentatges de garantia següents:

6. La Comissió Tècnica la formen càrrecs de GISA, concretament tres membres: un president, un vocal i un secretari. El president varia segons si es tracta d'obres (de transports, de carreteres, d'edificació), en certs casos en funció de la demarcació territorial on es fa l'obra, o si es tracta de serveis o subministraments. Per als dotze casos analitzats el president de la Comissió Tècnica ha estat el director de la divisió de carreteres; el vocal, el gerent de Planificació i Programació Operativa i, el secretari, el gerent de carreteres de la demarcació de Girona.

- Execució d'obra d'edificació: 10%
- Execució d'obra civil: 15%
- Execució d'obra civil d'import superior a 12,02 M€: 20%

En relació amb la constitució de la garantia també s'ha observat que, en dos expedients de la mostra (6 i 7) la garantia es constitueix amb posterioritat a la formalització del contracte, en concret, quatre i vuit dies, respectivament, mentre que dels articles 41 i 54 del TRLCAP se'n desprèn que cal formalitzar els contractes amb la garantia ja constituïda.

Com ja es va remarcar en informes d'exercicis anteriors, es considera que un percentatge de garantia que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència. Per tant, es recomana no superar els percentatges legalment establerts. Com també es deia en informes anteriors es recomana constituir la garantia amb anterioritat de la signatura del contracte.⁷

Publicitat en diaris oficials de la licitació i de l'adjudicació

Respecte de la publicitat cal diferenciar els apartats següents:

- a) Publicitat de la licitació: cap dels dotze expedients analitzats supera el llindar comunitari i, per tant, no és necessària la publicació de la licitació en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. Malgrat això, per a nou dels dotze expedients, GISA ha fet aquesta publicitat. A més, per als dotze expedients s'ha verificat que GISA ha publicat la licitació en el DOGC i ho ha fet respectant el termini mínim de publicació de vint-i-sis dies abans al del dia de final d'admissió d'ofertes. Per tant, malgrat que per aquests expedients a GISA no li són d'aplicació les prescripcions específiques de l'articulat del TRLCAP, ha seguit el que el TRLCAP estableix en l'article 78 per a la publicació de la licitació.
- b) Publicitat de l'adjudicació: per als dotze expedients s'ha verificat que GISA ha publicat l'adjudicació en el DOGC però per a l'expedient 7 s'ha observat que el termini de publicació de l'adjudicació ha estat de cent deu dies des de la data d'adjudicació definitiva, termini que es considera excessiu. Per això es recomana agilitzar aquest tràmit de publicació escurçant el termini des de la data d'adjudicació.

Tràmits diversos, documentació, terminis i dates, execució i recepció

Cal distingir diverses observacions segons els diferents temes als quals fan referència:

7. La Sindicatura de Comptes fa aquestes recomanacions tenint en compte que els dotze expedients analitzats es regeixen pel TRLCAP però no estan subjectes a l'article 2.1 i, per tant, no els són aplicables les prescripcions específiques de l'articulat del TRLCAP.

- Formalització del contracte

En els expedients 2, 4 i 7 la signatura dels contractes s'ha fet, respectivament, als 3,5 mesos, 5,8 mesos i 2,5 mesos comptats des de les respectives notificacions d'adjudicació, terminis que es consideren excessius. S'han detectat les possibles causes que poden haver generat aquests endarreriments i que tenen a veure amb la sol·licitud dels serveis territorials de medi ambient d'un informe d'impacte ambiental un cop ja s'ha adjudicat l'obra, l'endarreriment per part de l'ajuntament en la posada a disposició de terrenys on s'han d'executar part de les obres ja adjudicades i, la tramitació, entre l'adjudicació i la formalització del contracte, d'una modificació del projecte d'obres per tal d'incloure-hi el desviament i reposició dels serveis afectats per l'execució de l'obra. Aquests haurien de ser aspectes i tràmits a preveure i solucionar, en la mesura que fos possible, amb anterioritat a l'adjudicació i, fins i tot, abans de la licitació. A més, cal agilitzar el tràmit de formalització del contracte un cop han estat adjudicades les obres.

- Formalització de l'acta de replanteig

En dos expedients (9 i 10) els contractes preveïen la data de replanteig tres dies després de la data del contracte, en el cas de l'expedient 9, i el mateix dia del contracte, per al cas de l'expedient 10. Amb la revisió de les actes de replanteig s'ha verificat que, en ambdós casos s'han incomplert les dates de replanteig previstes en el contracte. Cal respectar les dates de replanteig fixades en el contracte o almenys recollir en la mateixa acta de replanteig els motius pels quals s'ha incomplert la data preestablerta.

- Terminis d'execució i actes de recepció

D'una primera anàlisi del compliment del termini d'execució dels dotze expedients es pot afirmar que per a nou dels expedients (1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 i 12) l'execució ha finalitzat dins el termini contractual mentre que per als altres tres expedients (7, 8 i 9) la finalització és de data posterior al termini contractual previst.

Per als expedients 7, 8 i 9 els endarreriments són rellevants ja que els terminis previstos d'execució (incorporant, si s'escau, l'allargament de termini per causa de modificacions del projecte inicial) eren de 4 mesos, 3 mesos i 6,3 mesos, respectivament, i l'execució s'ha dut a terme en 6,4 mesos, 6,2 mesos i 11,1 mesos, respectivament. S'ha disposat de notes explicatives facilitades pels responsables de GISA que recullen diverses causes com a motius de l'endarreriment però, en cap cas, aquests han estat documentats en les actes de recepció.

En relació amb els expedients 3, 6, 11 i 12 s'ha de remarcar que les obres han estat acabades molt abans dels respectius terminis d'execució previstos en els contractes. Segons els contractes el termini era de 7 mesos per als expedients 3 i 6 i d'1 mes per

als expedients 11 i 12 mentre que la duració real de les obres ha estat de 2,5 mesos, 4,5 mesos, 2 setmanes i 1 setmana, respectivament.

- Execució econòmica

Aquests dotze expedients suposen un import total adjudicat de 9,13 M€ IVA exclòs.⁸ Si a aquest import hi afegim el del conjunt de projectes modificats i d'obres complementàries adjudicats amb posterioritat relacionats amb aquestes obres (i en els casos dels expedients 4, 8, 11 i 12 en què els expedients seleccionats corresponen a obres complementàries, hi afegim l'import adjudicat de les obres principals que daten del 2004 –expedients 8 i 11– i del 2005 –expedients 4 i 12–) el cost total adjudicat en relació amb el conjunt de les obres dels dotze expedients arriba fins als 75,31 M€ IVA exclòs. S'ha fet també un seguiment del cost pel qual han estat finalment executades aquestes obres que, juntament amb els imports adjudicats, es recull resumidament en el quadre següent:

Número d'expedient	Import adjudicat d'expedients seleccionats	Total import adjudicat (obra principal, projectes modificats i obres complementàries) (c)	Total import executat (certificacions d'obra) (a)	Compensacions financeres, revisions de preu i indemnitzacions (b)
1	2.464	2.464	2.464	0
2	1.699	4.650	4.476	0
3	879	879	923	0
4	711	53.701	56.512	6.249
5	696	881	881	0
6	598	598	610	0
7	533	612	643	0
8	492	2.733	2.838	135
9	424	1.293	1.312	25
10	333	333	353	0
11	166	6.425	6.419	0
12	138	736	767	24
Total	9.133	75.305	78.198	6.433

Imports en milers d'euros, IVA exclòs.

Notes:

- (a) El cost de l'obra que es recull en aquesta columna no inclou les revisions de preus ni les compensacions financeres.
- (b) En aquesta darrera columna es presenta el cost corresponent a la compensació financera per ajornament de pagament, a la revisió de preus i a les indemnitzacions a pagar per endarreriments no imputables al contractista.
- (c) En el cas de l'expedient 2, tot i tractar-se com a obres amb expedients diferenciats, s'han incorporat també els imports dels expedients referents a les emergències ja analitzades abans, per la relació directa entre totes aquestes obres. En el cas de l'expedient 7 s'incorpora el modificat que es formalitza entre l'adjudicació i la formalització del contracte.

8. En general es fa referència a imports amb IVA inclòs però en aquest paràgraf i en el quadre següent es recullen imports sense IVA per tal de poder fer una comparació homogènia donat que hi ha obres amb adjudicacions i certificacions d'obra de diversos anys i amb tipus d'IVA diferents.

4. CONCLUSIONS

En aquest informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre aspectes relacionats amb la fiscalització de la contractació referida a les anàlisis de dotze expedients corresponents a l'exercici 2007 en relació amb el compliment de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya i amb l'abast que consta en l'epígraf 1.1.1.

En relació amb aquestes anàlisis cal remarcar que el treball de la Sindicatura de Comptes s'ha fonamentat en la revisió i la contrastació d'evidències documentals incloses en els registres de GISA i en els expedients de contractació i, per tant, no inclou aquella altra informació que les instàncies judicials que investiguen els casos a què es refereix la Resolució podrien haver obtingut per altres mitjans.

En aquest apartat es detallen les observacions i, si s'escau, recomanacions, més rellevants.

Obres complementàries. Incrementos del cost i projectes inicials

Els dotze expedients del total de la mostra han estat adjudicats mitjançant el procediment obert. Quatre d'aquests expedients fan referència a obres complementàries; la seva anàlisi ha inclòs un seguiment de les respectives obres principals i els expedients corresponents a obres complementàries així com les modificacions de projecte. S'ha verificat que no s'han superat els límits percentuals legalment establerts per als casos d'altres obres complementàries que han estat adjudicades mitjançant el procediment negociat sense publicitat al mateix contractista de l'obra principal. Amb tot, s'ha observat que els augments del cost de les quatre obres principals (incloent-hi totes les obres complementàries i els projectes modificats) han suposat increments entre el 21,9% i el 46,1%.

*Es recomana que l'elaboració dels projectes d'obres i el seu replanteig i supervisió tècnica es facin de manera que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis (modificacions o projectes d'obres complementàries) que fan encarir significativament el cost final de les obres.*⁹

Expedient 2: projecte modificat i emergències relacionades

Les obres referents a aquest expedient han estat objecte d'una modificació del projecte. A més, al llarg de l'execució de les obres s'han produït diverses esllavissades en talussos dels punts quilomètrics que abasta l'obra. Aquests fets han donat lloc a dos expedients per

9. Text modificat arran del punt segon de l'al·legació tercera.

actuacions d'emergència, un dels quals ha estat objecte de modificació. Amb això, el cost de les obres inicialment previst en 1,97 M€ ha acabat suposant un total adjudicat de 5,39 M€, dels quals, 0,11 M€ corresponen a la modificació del projecte inicial i 3,31 M€, als dos expedients per obres d'emergència.

Respecte del que s'ha esmentat s'ha observat el següent:

- La Sindicatura entén que el contingut dels informes tècnics sustenten de manera suficient els motius pels quals es van declarar com a emergències aquestes actuacions. A més, una de les dues emergències constava amb un bon grau de detall conceptual i econòmic. *Es recomana que aquests informes siguin ben detallats, conceptualment i econòmicament, en tots els casos.* Malgrat tot, aquests informes presenten mancances formals i per això, *cal recomanar la seva correcta formalització i control (signatura dels responsables de l'informe, vistiplau signat d'algun superior jeràrquic, autenticació de dates d'elaboració, control i tramesa a altres instàncies, amb segells de control o registre, etc.).*
- La documentació referida a la modificació de l'obra principal fa referència a conceptes que la Sindicatura entén que poden respondre a deficiències o manca de previsió del projecte inicial, la qual cosa porta a reiterar la recomanació anteriorment recollida que *caldria extremar la cura en l'elaboració dels projectes d'obres per tal que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis, en forma de modificacions o projectes complementaris.*¹⁰

Criteris de valoració en els plecs

En un dels dotze expedients analitzats el plec de bases preveu una ponderació del 50% per als criteris que s'han de valorar mitjançant fórmula mentre que per als altres onze expedients la ponderació, de manera correcta, ja atorga major pes a aquests criteris, en concret el 60%. Per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, *els plecs de bases haurien de donar preponderància als criteris de valoració que es poden quantificar mitjançant l'aplicació d'una fórmula o d'un càlcul de proporcionalitat i ser expressats en xifres o percentatges.*

Informes de la Comissió Tècnica. Motivació en la valoració de les propostes

En quatre dels dotze expedients analitzats l'adjudicatari no ha estat el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris que es valoren mitjançant fórmula. Els informes de la

10. Text modificat arran del punt tercer de l'al·legació tercera.

Comissió Tècnica no inclouen cap comentari ni explicació motivant la puntuació atorgada. Per preservar els principis de transparència i d'igualtat de tracte, *cal que els informes de la Comissió Tècnica, sobre els quals la Mesa de Contractació fonamenta l'adjudicació, inclouin de manera concreta la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en els plecs de bases per a cadascun dels criteris tècnics, subcriteris i elements que els defineixen.*

Garantia definitiva

Per als dotze expedients de la mostra la garantia definitiva ha estat del 15%. Com ja es va remarcar en informes d'exercicis anteriors, la Sindicatura de Comptes considera que un percentatge de garantia que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència. *Per tant, es recomana no superar el percentatge general legalment establert i, en el cas que es consideri necessari superar-lo, explicitar els motius que així ho aconsellen.* En dos dels expedients la garantia s'ha constituït amb posterioritat a la formalització del contracte. *Es recomana constituir la garantia abans de la signatura del contracte.*

Imports adjudicats i cost executat

Com s'observa en el quadre resum del final del capítol 3, respecte dels dotze expedients seleccionats cal destacar que l'import adjudicat és de 9,13 M€, IVA exclòs. Si a aquest import s'hi afegeix l'import de les obres principals (en els quatre expedients seleccionats que corresponen a obres complementàries) i el del conjunt de projectes modificats i d'obres complementàries adjudicats amb posterioritat i relacionats amb les obres, el cost total adjudicat referent al conjunt de les dotze obres arriba als 75,31 M€. Del seguiment del cost d'execució d'aquestes obres es desprèn que el cost de les obres sense IVA ha arribat a 78,20 M€ i, per tant, ha estat 2,89 M€ per sobre del total adjudicat, el que suposa el 3,8%. A més hi ha hagut altres costos en concepte de compensacions financeres, revisions de preus i indemnitzacions per un total de 6,43 M€.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès el 4 de setembre del 2012 a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya. SAU (Infraestructures.cat).

Un cop conegut el contingut del projecte d'informe, l'empresa Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU ha enviat resposta a través de l'escrit amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 3786, de data 19 de setembre del 2012, que es transcriu literalment a continuació:

Infraestructures.cat

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

A/a Sr. Enric Genescà i Garrigosa – Síndic

Av. Litoral, 12-14

08005 Barcelona

Assumpte: Projecte d'Informe 6/2012-B relatiu a l'empresa GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U. (GISA), exercici 2007, emès en compliment de la resolució 113/IX del Parlament de Catalunya 2-6-2011.

Senyor,

En resposta al seu escrit de 4 de setembre, mitjançant el qual ens va trametre l'informe de l'assumpte, em plau adjuntar-li a la present l'informe d'al·legacions al mateix, elaborat dintre del termini atorgat a l'efecte.

Resto a la seva disposició per a qualsevol aclariment.

Atentament,

[Signatura, il·legible]

Joan Lluís Quer i Cumsille
President i conseller delegat

Barcelona, 19 de setembre de 2012

Infraestructures.cat

Pilar Matesanz Sánchez, proveïda del NIF núm. 35055498 - W, en nom i representació d'**INFRAESTRUCTURES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA SAU, (en endavant, Infraestructures.cat i abans GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U.)**, proveïda del NIF A59377135, amb domicili social i a efectes de notificacions, el situat al carrer Vergós, 36-42, C.P. 08017 de Barcelona, representació que tinc acreditada davant d'aquesta Sindicatura de Comptes, comparec i com millor en Dret procedeixi, **DIC:**

- I. Que en data 4 de setembre de 2012, ha estat notificat a **Infraestructures.cat** el "Projecte d'Informe 6/2012-B relatiu a l'empresa GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U. (GISA). Exercici 2007, emès en compliment de la resolució 113/IX del parlament de Catalunya de 2-6-2011".

S'adjunta assenyalat com a **Document núm. 1**, còpia de la notificació rebuda.

II. Que l'esmentat Projecte d'Informe té caràcter reservat i no serà definitiu fins a la seva aprovació pel Ple de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

III. Que la Sindicatura de Comptes de Catalunya atorga a GISA un termini de 15 dies naturals per a presentar les al·legacions que s'estimin oportunes en relació al Projecte d'Informe.

Que dins del termini conferit, passa a formular les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- CONSIDERACIÓ PRÈVIA

Segons s'indica a l'apartat 1.1 del projecte d'informe corresponent a l'exercici 2007, el mateix s'ha reformulat per la Sindicatura per donar compliment a la resolució 113/IX del Parlament de Catalunya de 2-6-2011 que insta a la Sindicatura a:

- Reformular l'informe de fiscalització referent a GISA, corresponent a l'exercici del 2007, ampliant la cobertura i l'abast dels treballs fins a disposar, eventualment, d'evidències sobre els presumptes delictes comesos en el si de l'empresa.
- Elaborar informes de fiscalització sobre els exercicis del 2008, el 2009 i el 2010 amb el mateix abast i la mateixa cobertura que el corresponent a l'informe reformulat de l'exercici del 2007.

En concret i segons es desprèn de la precitada resolució, dita decisió ha vingut motivada a causa de les accions judicials iniciades per presumptes delictes de suborn, alteració de preus de concursos i subhastes públiques, i també un presumpte delicte comptable, entre els exercicis 2007 i el 2010, i pel fet que a l'informe de fiscalització 32/2010 no apareix cap evidència d'aquestes presumptes pràctiques.

En conseqüència, i tenint en compte que el projecte d'informe que es reformula té caràcter extraordinari, aquestes al·legacions faran referència a la fiscalització de la contractació i conclusions contingudes als apartats 3 i 4 respectivament, del projecte d'informe.

A dit efecte, **Infraestructures.cat** formula les presents al·legacions seguint el mateix ordre d'exposició que consta als precitats apartats, referit a les anàlisis de 12 expedients corresponents a l'exercici 2007.

SEGONA.- SOBRE L'APARTAT INTRODUCCIÓ: RÈGIM JURÍDIC APLICABLE ALS CONTRACTES FISCALITZATS

Amb caràcter previ a la formulació de les al·legacions sobre la fiscalització de la contractació, posar de manifest que, en consonància amb el que s'assenyala en el projecte d'informe en l'apartat 3, tercer paràgraf (pàgina 12), en el que la Sindica-

tura reconeix que cap dels dotze expedients supera el llindar comunitari i per tant no estan subjectes al Reial Decret Legislatiu 2/2000, (TRLCAP), a judici d'**Infraestructures.cat**, dita consideració hauria de constar en l'apartat 1.1.3 relatiu a la normativa bàsica aplicable, tot afegint que la regulació prevista al TRLCAP que ha estat incorporada als contractes d'**Infraestructures.cat**, ho ha estat de forma voluntària en no ésser d'obligat compliment d'acord amb allò previst a l'article 2.1 del Text refós.

L'anterior no només és de gran transcendència per concloure sobre la legalitat de la contractació d'**Infraestructures.cat**, sinó també facilitarà la comprensió de la mateixa als membres del Parlament.

TERCERA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

- Autoritzacions dels increments del cost de les obres i projectes inicials.

SINDICATURA Pàgina 13 del projecte d'informe: *“Malgrat que s’han produït les autoritzacions previstes segons el conveni, la Sindicatura considera que si el cost previst per la Direcció General de Carreteres (import de licitació) supera l’aprovat inicialment per acord de Govern, seria recomanable que l’autorització del Conseller es dugués a terme abans d’iniciar la licitació. Amb això la licitació s’iniciarà amb un import autoritzat, s’evitaran adjudicacions condicionades i possibles endarreriments entre l’adjudicació i la formalització del contracte.*

Infraestructures.cat considera que de mantenir-se dita recomanació en la versió definitiva de l'informe, caldria afegir que:

- Les autoritzacions del Conseller són actes administratius en quina preparació i adopció, **Infraestructures.cat** no pot intervenir atesa la seva naturalesa. En aquest sentit, la fase en la que la Sindicatura considera que s'hauria d'obtenir l'autorització del Conseller és la fase de preparació del contracte, en la que **Infraestructures.cat** no intervé atesa la seva condició de mitjà propi de la Generalitat de Catalunya i poder adjudicador no administració pública, que inicia la seva intervenció un cop rebut l'encàrrec de licitar el contracte, en el que s'exposen els termes del mateix.
- Els casos en que l'eficàcia dels acords d'adjudicació s'ha condicionat a l'obtenció de l'autorització del Conseller, ha vingut donat, a més de pel motiu exposat, pel fet que l'òrgan d'Administració d'**Infraestructures.cat** és un òrgan col·legiat en el que estan representats tots els departaments intervinents i que es reuneix un cop al mes. Per aquest motiu quan ha calgut l'obtenció de dita autorització per donar compliment al Conveni subscrit entre la Generalitat i **Infraestructures.cat**, s'ha supeditat l'eficàcia de l'acord d'adjudicació a la seva obtenció en ordre a que el compliment de l'interès públic que comporten els encàrrecs d'actuació no es vegi demorat fins a la següent reunió del Consell

d'Administració d'**Infraestructures.cat**, sense assumir cap risc respecte a l'existència de l'autorització.

La previsió del Conveni posada de manifest per la Sindicatura ha estat modificada en el conveni actualment vigent, subscrit entre la Generalitat i **Infraestructures.cat**, en data 2-12-2008, preveient-se en aquests casos el següent:

“6.- Quan la previsió de cost d'una obra, d'acord amb el projecte aprovat, superi la previsió de cost detallada en el PEF vigent -o en l'Acord del Govern o l'encàrrec de l'actuació complementària, si aquests fossin posteriors- GISA podrà procedir a la licitació de l'obra si el Departament competent disposa de marge disponible suficient per a cobrir un eventual increment de pressupost”.

En conseqüència, des de la formalització del nou conveni, en el moment de la licitació totes les obres tenen consignació pressupostària suficient i no es poden produir adjudicacions condicionades.

Obres complementàries.

SINDICATURA: *El total de la mostra de dotze expedients ha estat adjudicada mitjançant el procediment obert. D'aquesta mostra quatre expedients fan referència a obres complementàries. L'anàlisi d'aquests quatre expedients ha inclòs un seguiment de les respectives obres principals i els expedients corresponents a obres complementàries així com, les modificacions de projecte. S'ha verificat que no s'han superat els límits percentuals legalment establerts per als casos d'altres obres complementàries que han estat adjudicades mitjançant el procediment negociat sense publicitat al mateix contractista de l'obra principal. Amb tot, s'ha observat que els augments del cost de les quatre obres principals (incloent totes les obres complementàries i els projectes modificats) han suposat increments entre el 21,9% i el 46,1%.*

Es recomana que l'elaboració dels projectes d'obres i el seu replanteig i supervisió tècnica es facin de manera que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis, modificacions, successius i parcials reformats o projectes d'obres complementàries, que facin encarir significativament el cost final de les obres”.

Infraestructures.cat considera que, per a l'adequada comprensió del marc legal aplicable a la contractació analitzada, a les pàgines 13, 14 i 21 de l'Informe, caldria:

- Indicar (com s'ha posat de manifest en l'al·legació SEGONA i reconeix la Sindicatura en la pàgina 12 del projecte d'informe) que els contractes fiscalitzats no superaven el llindar comunitari, i per tant, no estaven subjectes a l'article 2.1 del TRLCAP, llavors vigent,

- En conseqüència amb l'anterior, indicar que la subjecció als límits que estableix el TRLCAP per la contractació d'obres complementàries va ser incorporada per **Infraestructures.cat** de forma voluntària. Tot recollint l'assenyalat en l'informe sobre el compliment dels límits quantitius previstos al TRLCAP en les obres complementàries adjudicades.
- Emprar únicament els termes d'obres complementàries i el de modificats quan la Sindicatura es vol referir respectivament a dit tipus d'obres, doncs a més de ser els termes utilitzats pel legislador, la utilització d'altres termes sinònims com per exemple de les modificacions poden ser, "canvis", "reformats", poden confondre la comprensió dels membres del Parlament que llegeixin l'informe. Així com no emprar el terme de modificats quan es refereix a les obres complementàries, doncs com la Sindicatura n'és coneixedora, es tracta d'obres que per les seves característiques, tenen un tractament diferent al TRLCAP.

Malgrat tractar-se en aquest punt la fiscalització de les obres complementàries, com sigui que s'està emprant el terme modificats, posar de manifest que l'execució dels modificats sempre ve donada per raons d'interès públic i per atendre causes imprevistes quedant la seva necessitat degudament justificada en l'expedient.

La redacció dels projectes, així com el seu replanteig i supervisió tècnica, són portats a terme per professionals amb total respecte de les normes i la bona praxis professional amb l'objectiu de garantir en tot moment la qualitat del projecte aprovat. Aquest fet però, no pot evitar les circumstàncies imprevistes que puguin sorgir durant l'execució de les obres i que en bé de l'interès públic provoquin la necessitat de projectes modificats o projectes complementaris.

- Explicar en referir-se a les obres complementàries que, d'acord amb la regulació del TRLCAP incorporada per **Infraestructures.cat** als seus contractes, la seva execució podia confiar-se:
 - al contractista principal quan concorrien els requisits previstos a l'article 141.d) del TRLCAP.
 - Contractar-se de forma independent quan no concorren dits requisits.

En conseqüència amb l'anterior **Infraestructures.cat** considera que de mantenir-se el peu de pàgina que consta a la pàgina 13, en el que textualment s'indica "*Sols en el cas de l'expedient 11 coincideix el contractista de l'obra principal amb el de les obres complementàries seleccionades com a mostra i reflectides en les dues primers columnes d'aquest quadre*", caldria eliminar el terme "sols", doncs ambdues possibilitats són igualment vàlides i ajustades a llei.

- **Expedient 2: projecte modificat i emergències relacionades**

SINDICATURA: "*Les obres referents a aquest expedient han estat objecte d'una modificació del projecte. A més, al llarg de l'execució de les obres s'han produït*

diverses esllavissades en talussos dels punts quilomètrics que abasta l'obra que han donat lloc a dos expedients per actuacions d'emergència un dels quals ha estat objecte de modificació. Amb això, el cost de les obres inicialment previst en 1,97M€ ha acabat suposant un total adjudicat de 5,39M€, dels quals, 0,11M€ correspon a la modificació del projecte inicial mentre que 3,31M€, als dos expedients per obres d'emergència. Al respecte s'ha observat el següent:

- *La Sindicatura entén que el contingut dels informes tècnics sustenten de manera suficient els motius pels quals es van declarar com a emergències aquestes actuacions. A més, en el cas d'una de les dues emergències, amb un bon grau de detall conceptual i econòmic. Es recomana que aquests informes siguin ben detallats, conceptualment i econòmicament, en tots els casos. Malgrat tot, aquests informes presenten mancances formals i per això, cal recomanar la seva correcta formalització i control (signatura dels responsables de l'informe, vistiplau signat d'algun superior jeràrquic, autenticació de dates d'elaboració, control i tramesa a altres instàncies, amb segells de control o registre, etc)*
- *La documentació referida a la modificació de l'obra principal fa referència a conceptes que la Sindicatura entén que poden respondre a deficiències o manca de previsió del projecte inicial, la qual cosa porta a reiterar la recomanació anteriorment recollida que caldria extremar la cura en l'elaboració dels projectes d'obres per tal que sols excepcionalment sigui necessari recórrer a posteriors canvis, modificacions, etc”.*

Infraestructures.cat: A l'igual que s'ha exposat en l'apartat anterior per les obres complementàries, indicar que **Infraestructures.cat** ajustà el règim de modificació dels contractes previst pels contractes administratius, malgrat no ésser d'aplicació als contractes fiscalitzats. D'acord amb dita regulació, i concretament amb allò previst a l'article 101 del TRLCAP, els contractes sotmesos a dita llei podien modificar-se per raó d'interès públic degut a necessitats noves com va succeir en els contractes revisats per la Sindicatura. Atès que la nova necessitat sorgeix durant l'execució del contracte, no es va poder tenir present en fase de elaboració dels projectes d'obres. Així mateix, en relació amb la cura en l'elaboració de projectes ens remetem a l'exposat en l'al·legació anterior.

- **Criteris de valoració en els plecs:**

SINDICATURA: *“En els dotze expedients analitzats els criteris tècnics tenen un correcte grau de detall conceptual en forma de subcriteris o d'elements definidors que permeten una millor delimitació del concepte general que cada criteri vol recollir. Els criteris tècnics i els seus subcriteris i elements definidors tenen com a referència per a la seva valoració uns intervals de valors però sense prefixar com atorgar major o menor puntuació dins del corresponent interval.”*

“En un dels dotze expedients analitzats el plec de bases preveu una ponderació al 50% per als criteris que s'han de valorar mitjançant fórmula mentre que per als

altres onze expedients la ponderació, de manera correcta, ja atorga major pes a aquests criteris, en concret el 60%. Per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, els plecs de bases haurien de donar preponderància als criteris de valoració que es poden quantificar mitjançant l'aplicació d'una fórmula o d'un càlcul de proporcionalitat i ser expressats en xifres i percentatges".

Infraestructures.cat: d'entrada assenyalar que les adjudicacions dels contractes fiscalitzats han estat acordades a favor dels licitadors que, en el seu conjunt, van presentar les proposicions més avantatjoses, tenint en compte als efectes de la seva valoració els criteris establerts en els plecs d'acord amb allò previst als articles 74 i 86 del TRLCAP, quina redacció ja és prou detallada i definitiva dels elements que els constitueixen, tal i com ha estat reconegut per la Sindicatura en la pàgina 16 del projecte d'informe.

En segon lloc cal tenir present que la recomanació de la Sindicatura de donar preponderància als criteris de valoració que es poden quantificar mitjançant l'aplicació d'una fórmula o d'un càlcul de proporcionalitat i ser expressats en xifres o percentatges, prevista expressament pel legislador amb l'aprovació de la LCSP i del posterior i vigent Text refós de la mateixa, s'ha d'aplicar conciliant els principis de publicitat i transparència propis de la contractació administrativa i la necessària formació del propi criteri que correspon a l'òrgan de contractació en l'adjudicació dels contractes, evitant que:

- *el compliment del primer faci impossible l'actuació de l'òrgan de contractació, convertint en automàtica la resolució de dits procediments, caràcter que, a diferència del supòsit en que només hi hagi un criteri d'adjudicació, no té la legislació espanyola en matèria de contractació pública.*
- *I que una predeterminació excessiva del mètode de valoració vagi en detriment de solucions o plantejaments innovadors dels licitadors, susceptibles de ser positius per l'òrgan de contractació.*

Interpretació conciliadora que a més ha estat reconeguda expressament pel propi legislador amb motiu de l'aprovació de la LCSP i del seu Text refós, al preveure la possibilitat que en els procediments oberts i restringits, s'atribueixi als criteris avaluable de forma automàtica, una ponderació inferior al corresponent quina quantificació depengui d'un judici de valor (articles 134.2 LCSP i 150 del TRLCSP)

En conseqüència amb l'anterior, **Infraestructures.cat** considera que el darrer paràgraf d'aquest punt que consta a la pàgina 17 del projecte d'informe, en el que s'indica que dels dotze expedients analitzats, en quatre expedients (1, 2, 3 i 9), l'adjudicatari no ha estat el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris valorables mitjançant fórmula, s'hauria d'eliminar pel que te de valoració negativa, tenint en compte que, quan la licitació es tramita en la forma de concurs, a diferència de quan es tramita en forma de subhasta, les ofertes es valoraren seguint

diversos criteris, resultant l'oferta econòmicament més avantatjosa la que en conjunt obtingués la millor puntuació.

- **Informes de la Comissió Tècnica. Motivació en la valoració de les propostes.**

SINDICATURA: *“Dels dotze expedients analitzats, en quatre expedients l'adjudicatari no ha estat el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris que es valoren mitjançant fórmula. Els Informes de la Comissió Tècnica no inclouen cap comentari ni explicació motivant la puntuació atorgada. Per preservar els principis de transparència i d'igualtat de tracte, cal que els Informes de la Comissió tècnica, sobre els quals la Mesa de Contractació fonamenta l'adjudicació, incloguin de manera concreta la motivació de la puntuació atorgada dins de cada interval previst en els plecs de bases per a cadascun dels criteris tècnics, sub-criteris i elements que els defineixen”.*

Infraestructures.cat des de l'any 2008 elabora un informe explicatiu que s'integra en l'expedient de l'adjudicació, dels criteris per a atorgar les puntuacions de totes les licitacions de contractes harmonitzats quin valor estimat superi 500.000 Euros. Aquest informe s'ha fet extensiu a partir de gener de 2012 a tots els contractes harmonitzats, i a partir de juny de 2012 a la resta de licitacions en les que s'hagin fixat varis criteris per determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa.

- **Garantia definitiva.**

SINDICATURA: *Per als dotze expedients de la mostra la garantia definitiva ha estat del 15%. Com ja es va remarcar en informes d'exercicis anteriors, la Sindicatura de Comptes considera que un percentatge de garantia superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència. Per tant es recomana no superar el percentatge general legalment establert i, en el cas que es consideri necessari, explicitar el motius que així ho aconsellen. En dos dels expedients la garantia s'ha constituït amb posterioritat a la formalització del contracte. Es recomana constituir-la abans de la signatura del contracte.*

Infraestructures.cat: Com es desprèn del projecte d'informe, la Sindicatura considera que un percentatge de garantia definitiva que superi el 10% pot dificultar el compliment del principi de concurrència, malgrat haver reconegut que en ocasions anteriors, concretament amb motiu de l'informe emès sobre la fiscalització dels exercicis 2008 i 2009, vegis la pàgina 61, la possibilitat de que **Infraestructures.cat**, pugui legalment fer-ho.

Al respecte i com ha estat objecte d'al·legacions raonades en anteriors ocasions, la possibilitat de demanar garanties en percentatge superior a l'establert pels poders adjudicadors administració pública, estava permesa pel TRLCAP tant pels contractes subjectes a l'article 2.1 com pels no sotmesos a dit precepte que són els que ara ens ocupen.

Possibilitat que a més és reconeguda per la Sindicatura en el peu de pàgina 4, que consta a la pàgina 18, en el que expressament es reconeix que no en són d'aplicació les prescripcions de l'articulat del TRLCAP als contractes fiscalitzats d'acord amb allò previst a l'article 2.1 del TRLCAP.

En conseqüència amb l'anterior, **Infraestructures.cat** considera que, en el cas que malgrat existir dita possibilitat la Sindicatura mantingui la recomanació, el referit en dita nota a peu de pàgina hauria d'incorporar-se tot seguit de la mateixa, en ordre a la millor comprensió dels membres del Parlament i de la constatació pels mateixos de la legalitat de la contractació d'**Infraestructures.cat**.

Voluntat del legislador que ha continuat pràcticament idèntica en la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP) i en el vigent Text Refós de la mateixa, en establir que l'import de la garantia, així com el règim de la seva devolució o cancel·lació, "serán establecidos por el órgano de contratación, atendidas las circunstancias y características del contrato", sense fer cap remissió a les prescripcions de la Llei sobre les garanties dels contractes administratius.

Reiterem també l'argument, explicat en anteriors ocasions, que la garantia definitiva és un contracte accessori al contracte d'obra (contracte principal) i, per tant, clarament immers en la fase d'execució contractual, totalment exclosa de subjecció al dret administratiu en els contractes privats que formalitzen les empreses públiques.

Pel que fa a la concurrència, assenyalar que, aquesta ni pot ni ha quedat afectada per l'import de la garantia que decideixi l'òrgan de contractació doncs les ofertes tenen en consideració tots els costos derivats de l'adjudicació.

No obstant l'anterior, i com reconeix la Sindicatura de Comptes, atenent les indicacions donades pel Govern de la Generalitat de Catalunya com a mesura d'impuls econòmic davant la situació actual de crisi econòmica, el Consell d'Administració d'**Infraestructures.cat** celebrat el 23 de setembre de 2009 va acordar establir les garanties definitives en el 5% del preu d'adjudicació (sense IVA) per a totes les tipologies de contractes d'execució d'obres, que eren els únics en els que s'exigien garanties superiors, no havent estat modificat a data d'avui.

Respecte dels contractes en que es va aportar pel contractista la garantia definitiva un cop formalitzat els mateixos, **Infraestructures.cat** considera que caldria especificar que d'acord amb allò previst al contracte, davant la manca d'aportació de la garantia en termini, la mateixa estava facultada a rescindir el contracte, o bé a retenir al contractista els pagaments suficients fins a un import equivalent al valor de la fiança, actuant les quantitats retingudes com a fiança en substitució de l'aval previst, quedant per tant l'interés públic degudament garantit en el cas que, no havent-se optat per la rescissió del contracte, no s'haguessin aportat les garanties definitives en el termini establert en el contracte. Garanties que, per altra banda, es van aportar tal com es recull en l'informe.

- Tràmits diversos, documentació, terminis i dates, execució i recepció

- Formalització del contracte:

SINDICATURA: *“En els expedients 2, 4 i 7, la signatura dels contractes s’ha fet respectivament, als 3,5 mesos, 5,58 mesos i 2,5 mesos comptats des de les respectives notificacions d’adjudicació, terminis que es consideren excessius. S’han detectat les possibles causes que poden haver generat aquests endarreriments i que tenen a veure amb la sol·licitud dels serveis territorials de medi ambient d’un informe d’impacte ambiental un cop ja s’ha adjudicat l’obra, l’endarreriment per part de l’Ajuntament en la posada a disposició de terrenys on s’han d’executar part de les obres ja adjudicades i, la tramitació, entre l’adjudicació i la formalització del contracte, d’una modificació del projecte d’obres per tal d’incloure-hi el desviament i reposició dels serveis afectats per l’execució de l’obra. Aquests haurien de ser aspectes i tràmits a preveure i solucionar, en la mesura que sigui possible, amb anterioritat a l’adjudicació i, fins i tot abans de la licitació, a més cal agilitzar el tràmit de formalització del contracte un cop han estat adjudicades les obres.”*

Infraestructures.cat vol posar de manifest que el temps que ha transcorregut des de l’adjudicació fins a la formalització ha estat degut a fets esdevenuts no imputables a **Infraestructures.cat** i que per tant no es podien preveure amb anterioritat.

A més de l’anterior, cal que aquesta Sindicatura tingui present que els requisits establerts per l’article 54 del TRLCAP, exigits per a la formalització dels contractes són únicament aplicables als contractes administratius, existint llibertat de forma i termini per formalització dels contractes privats com els que ens ocupen.

- Terminis d’execució i actes de recepció

SINDICATURA: *“D’una primera anàlisi del compliment del termini d’execució dels dotze expedients es pot afirmar que per a nou dels expedients (1,2,3,4,5,6, 10, 11 i 12) l’execució ha finalitzat dins el termini contractual mentre que per als altres tres expedients (7,8 i 9) la finalització és de data posterior al termini contractual previst.”*

Per als expedients 7,8 i 9 els endarreriments són rellevants ja que els terminis previstos d’execució (incorporant si s’escau l’allargament de termini per causa de modificacions del projecte inicial) eren 4 mesos, 3 mesos, 6,3 mesos respectivament, i l’execució s’ha dut a terme en 6,4 mesos, 6,2 mesos i 11,1 mesos respectivament. S’ha disposat de notes explicatives facilitades pels responsables de GISA que recullen causes diverses amb fets relatius als motius de l’endarreriment però, en cap cas, aquests han estat documentats en les actes de recepció”.

Infraestructures.cat considera que en l’informe s’hauria de fer constar que els aspectes referits no són exigibles a **Infraestructures.cat** en tractar-se de la fase d’execució del contracte, i regir-se aquesta pel dret privat.

D'altra banda, i pel que fa a la formalització dels tràmits de recepció del contracte i la possibilitat que s'incloguin explicacions relatives a les incidències de l'execució del contracte, caldria indicar que l'acte i formalització de recepció no està subjecte a una forma i contingut reglat per cap disposició normativa. Tanmateix, l'objecte de la recepció del contracte és determinar la seva finalització i correcta execució, mentre que les possibles incidències que s'hagin pogut produït durant la vigència del contracte queden documentades mitjançant els corresponents informes tècnics del conjunt de l'expedient.

Atès tot l'anterior,

SOL·LICITO: Que es tingui per compareguda a **Infraestructures.cat** en el tràmit d'al·legacions, per efectuades les al·legacions que es contenen en el present escrit, i en els seus mèrits, siguin tingudes en compte en la redacció de l'informe definitiu o s'acordi la seva inclusió i constància en l'informe 6/2012-B.

Barcelona, a 19 de setembre de 2012.

[Signatura]

Pilar Matesanz Sánchez
Directora de Contractació i Finances

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Av. Litoral, 12-14
08005 BARCELONA

6. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Un cop revisades les al·legacions presentades per GISA (ara Infraestructures.cat), cal dir el següent:

- 1) Respecte a l'al·legació segona, els contractes fiscalitzats es troben sotmesos a la disposició addicional sisena del TRLCAP, que estableix l'obligació d'ajustar l'activitat contractual als principis de publicitat i concurrència. Aquest aspecte també està recollit de la mateixa manera en el conveni GISA-Generalitat de data 28 d'abril del 2000. El 21 de setembre del 2005, el Ple de la Sindicatura de Comptes va aprovar una Instrucció en la qual s'estableixen els criteris per considerar que es compleixen adequadament aquests principis. Aquesta Instrucció va ser comunicada al conseller d'Economia i Finances i a l'interventor general de la Generalitat el 3 d'octubre del 2005, se'n va informar les empreses i està disponible a la web de la Sindicatura de Comptes.

- 2) Respecte a l'al·legació a tercera, en la qual de forma reiterada s'afirma que en relació amb diverses observacions no s'ha produït cap incompliment legal, cal dir que el text de l'informe precisa en tots els casos quan es produeixen incompliments legals en sentit estricte i quan es donen circumstàncies en què, sense constituir cap vulneració de la llei, la Sindicatura de Comptes considera que, per al compliment efectiu dels principis de publicitat i concurrència, és recomanable una determinada pràctica o manera de dur a terme les contractacions.
 - 3) S'accepten parcialment els punts segon i tercer de l'al·legació tercera pel que fa a l'eliminació del text de l'informe dels termes "successius i parcials reformats" i "sols". Aquestes modificacions poden identificar-se en la corresponent nota a peu de pàgina.
 - 4) La resta d'al·legacions no han alterat el text de l'informe, ja sigui perquè s'entén que són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.
-